

Podręcznik

KSeF 2.0

Cz. I

Rozpoczęcie korzystania z KSeF

Stan prawny na dzień: 1 lutego 2026 r.

Warszawa, luty 2026 r.

Spis treści

Słownik pojęć	4
Wstęp.....	5
1. Podstawowe informacje na temat KSeF	8
1.1. Co to jest i do czego służy KSeF?	8
1.2. Jak sprawnie przygotować się do KSeF?.....	11
2. Uwierzytelnienie w KSeF	25
2.1. Węzeł krajowy (login.gov).....	31
2.2. Kwalifikowany podpis elektroniczny	32
2.3. Kwalifikowana pieczęć elektroniczna.....	33
2.4. Token.....	35
2.4.1. Co to jest token i do czego służy?	35
2.4.2. Okres ważności tokena	35
2.4.3. Kto może wygenerować token?	36
2.4.4. Zasady bezpieczeństwa przy posługiwaniu się tokenem	37
2.4.5. Ile tokenów może być wygenerowanych?	38
2.4.6. Uzyskanie tokena w Aplikacji Podatnika KSeF lub w aplikacjach komercyjnych.....	38
2.4.7. Token a zmiana zakresu uprawnień	38
2.4.8. Działania na tokenach	41
2.5. Certyfikat KSeF	41
2.5.1. Co to jest i do czego będzie służył certyfikat KSeF?	41
2.5.2. Uzyskanie certyfikatu KSeF	43
2.5.3. Okres ważności certyfikatu KSeF	43
2.5.4. Certyfikat dla osoby fizycznej lub podmiotu	45
2.5.5. Bezpieczeństwo posługiwania się certyfikatami KSeF	45
2.5.6. Limity dotyczące certyfikatów KSeF	46
2.5.7. Certyfikat KSeF a zakres uprawnień.....	49
2.5.8. Działania na certyfikatach KSeF	50

2.5.9. Certyfikaty KSeF a tokeny.....	51
3. Uprawnienia do korzystania z KSeF	52
3.1. Rodzaje uprawnień do korzystania z KSeF	52
3.2. Nadawanie uprawnień do korzystania z KSeF.....	56
3.2.1. Podatnicy będący osobami fizycznymi.....	57
3.2.2. Podatnicy niebędący osobami fizycznymi.....	57
3.2.3. Zawiadomienie ZAW-FA.....	59
3.3. Modele uprawnień w KSeF.....	70
3.3.1. Standardowy model uprawnień.....	70
3.3.2. Model uprawnień wykorzystujący identyfikator wewnętrzny jednostki	78
3.3.3. Uprawnienia dedykowane JST.....	90
3.3.4. Uprawnienia dedykowane GV.....	90
3.3.5. Modele uprawnień dedykowane komornikowi sądowemu oraz organowi egzekucyjnemu.....	90
3.3.6. Model uprawnień dedykowany przedstawicielowi podatkowemu.....	91
3.3.7. Model uprawnień umożliwiający wystawianie faktur VAT RR oraz faktur VAT RR KOREKTA.....	91
4. Uwierzytelnienie oraz uprawnienia w KSeF w kontekście różnych form zaprzestania lub przekształcenia prowadzonej działalności gospodarczej.....	91
4.1. Śmierć podatnika	91
4.2. Likwidacja działalności gospodarczej i jej zawieszenie.....	91
4.3. Przedsiębiorstwo w spadku	91
4.5. Przekształcenie, połączenie, podział spółek	92
Spis grafik	94
Spis przykładów	95
Spis schematów	97
Spis tabel.....	98
Rejestr zmian.....	99

Słownik pojęć

Ileć w poniższym dokumencie jest mowa o:

- a) API KSeF – rozumie się przez to Interfejs Programowania Aplikacji systemu KSeF (ang. Application Programming Interface).
- b) API KSeF 2.0 – rozumie się przez to Interfejs Programowania Aplikacji systemu KSeF dla wersji obligatoryjnej.
- c) BIP MF – rozumie się przez to Biuletyn Informacji Publicznej Ministra Finansów.
- d) GV – rozumie się przez to grupę VAT, o której mowa w art. 15a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.).
- e) JST – rozumie się przez to jednostkę samorządu terytorialnego.
- f) KSeF lub system – rozumie się przez to Krajowy System e-Faktur, o którym mowa w art. 106nd ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.).
- g) MF – rozumie się przez to Ministerstwo Finansów.
- h) MPP – rozumie się przez to mechanizm podzielonej płatności, o którym mowa w art. 108a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.).
- i) PEF – rozumie się przez to Platformę Elektronicznego Fakturowania, o której mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1666 ze zm.).
- j) Rozporządzeniu w sprawie korzystania z KSeF – rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 12 grudnia 2025 r. w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur (Dz. U. z 2025 r. poz. 1815 ze zm.).
- k) Rozporządzeniu w sprawie wyłączeń z KSeF – rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 7 grudnia 2025 r. w sprawie przypadków, w których nie ma obowiązku wystawiania faktur ustrukturyzowanych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1740).
- l) Ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.).

m) Ustawie OP – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.).

Wstęp

KSeF to system służący w szczególności do wystawiania, przesyłania, otrzymywania i przechowywania faktur ustrukturyzowanych. Od 1 lutego 2026 r. wystawianie faktur w tym systemie jest obowiązkowe dla podatników, którzy w 2024 r. osiągnęli wartość sprzedaży powyżej 200 mln zł, a od 1 kwietnia 2026 r. dla pozostałych podatników. Od 1 lutego 2026 r. podatnicy mają również obowiązek odbierania faktur przy użyciu KSeF¹.

Wdrożenie obowiązkowego KSeF w Polsce stanowi istotny krok w rozwoju cyfryzacji. Znacząco zmienia bowiem rozumienie pojęcia „wystawienie faktury”. Dotychczas faktura utożsamiana była zwykle z dokumentem fizycznym (papierowym) lub plikiem pdf wysyłanym kontrahentowi za pośrednictwem poczty elektronicznej. Od 1 lutego 2026r. fakturą jest określony zestaw danych cyfrowych, tzw. faktura ustrukturyzowana. W KSeF stosowany jest jednolity, ustrukturyzowany wzór faktury w formie pliku XML. Każda pozycja faktury ma w nim swoje określone miejsce, dzięki czemu rozumienie jej zapisów po stronie sprzedawcy jak i nabywcy zawsze jest spójne. Plik XML przesłany do KSeF przez sprzedawcę, po jego przetworzeniu w systemie i nadaniu numeru KSeF staje się pełnoprawną fakturą, którą w systemie otrzymuje nabywca. Dokumentów nie trzeba drukować ani ręcznie wprowadzać do systemów. Zredukowana zostaje tym samym liczba pomyłek, która miała miejsce podczas wpisywania danych do programów finansowo-księgowych. Brak konieczności przenoszenia danych z faktur do systemów to także realna oszczędność czasu w wypełnianiu obowiązków związanych z prowadzeniem ewidencji podatkowych.

Wdrożenie KSeF oznacza zwiększenie szybkości wymiany danych w kontaktach między kontrahentami – wystawiona faktura jest udostępniana odbiorcy praktycznie w czasie rzeczywistym. Warto również zaznaczyć, że w KSeF faktury są przechowywane przez okres 10 lat od końca roku, w którym zostały wystawione. Nie ma możliwości, aby faktura wystawiona w KSeF zaginęła, zatem nie będzie konieczne, tak jak ma to miejsce obecnie, wystawianie duplikatów faktur. W każdej bowiem chwili sprzedawca lub nabywca mogą uwierzytelnić się w systemie i pobrać daną fakturę. Działanie danej osoby lub podmiotu w KSeF wymaga

¹ W przypadkach określonych w art. 106gb ust. 4 ustawy fakturę należy przekazać nabywcy w sposób z nim uzgodniony (np. gdy nabywcą będzie podatnik nieposiadający w Polsce siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej lub konsument).

uwierzytelnienia w systemie oraz posiadania odpowiednich uprawnień. Wpływa to pozytywnie na zwiększenie pewności obrotu gospodarczego. Nabywca ma więc gwarancję, że faktura została wystawiona przez podmiot uprawniony.

Powszechne e-fakturowanie to jednak nie tylko korzyści o charakterze biznesowym. KSeF niesie za sobą również pozytywne zmiany w obszarze podatkowym. W szczególności warto zwrócić uwagę na skrócenie podstawowego terminu zwrotu VAT z 60 na 40 dni. Dostęp do faktur podatnika przez administrację (w uzasadnionych okolicznościach) pozwala usprawnić i przyspieszyć proces weryfikacji zasadności zwrotów VAT w urzędach skarbowych. Zmniejszy się liczba czynności sprawdzających oraz kontroli prowadzonych przez administrację skarbową. Obowiązki podatkowe oraz sprawozdawcze zostaną znacząco uproszczone, na przykład w obszarze rozliczania faktur korygujących (z uwagi na brak konieczności posiadania dokumentacji potwierdzającej uzgodnienie z nabywcą obniżenia podstawy opodatkowania) czy braku obowiązku składania plików JPK_FA na żądanie organów podatkowych w odniesieniu do faktur znajdujących się w KSeF.

Sprawne wdrożenie KSeF to wyzwanie zarówno dla przedsiębiorców, biur rachunkowych, dostawców programów finansowo-księgowych jak i dla administracji. Odpowiadając na potrzeby rynku, MF udostępnia Podręcznik KSeF 2.0 stanowiący kompendium wiedzy i zestaw praktycznych informacji na temat systemu.

Podręcznik KSeF 2.0 składa się z czterech części. W ramach:

- I części – omówione zostały podstawowe informacje na temat systemu, kluczowe daty związane z wdrożeniem KSeF, kroki jakie należy podjąć w celu skutecznego wdrożenia KSeF w firmie, metody uwierzytelnienia w systemie oraz szczegółowe wyjaśnienia dotyczące istniejącego w KSeF modelu uprawnień;
- II części – zaprezentowane zostały kluczowe funkcjonalności KSeF dotyczące procesu wystawiania, otrzymywania e-Faktur oraz dostępu do nich, kroki jakie należy podjąć, aby fakturze został nadany numer KSeF, zalecenia dotyczące prawidłowego wypełniania struktury FA(3) oraz aspekty techniczne związane z wysyłką faktur do KSeF 2.0;
- III części – omówione zostały dodatkowe funkcjonalności systemu, tj. wystawianie i przesyłanie do KSeF faktur z załącznikiem, przesyłanie do KSeF faktur w trybie OFFLINE, zasady wystawiania faktur VAT RR w systemie, procedura samofakturowania, generowanie zbiorczego identyfikatora oraz zgłaszanie faktur scamowych;

- IV części – przedstawione zostały zagadnienia związane z wystawianiem i otrzymywaniem faktur w JST i GV, wystawianiem faktur w ramach egzekucji oraz faktur w zamówieniach publicznych.

Dodatkowo, stawiając na pierwszym miejscu zapewnienie odpowiedniego poziomu dostępu do informacji na temat KSeF, MF stale rozwija treści dotyczące KSeF 2.0 zawarte na stronie ksef.podatki.gov.pl. Dostępna jest także broszura informacyjna dotycząca struktury logicznej FA(3).

Od 1 stycznia 2025 r. funkcjonuje dedykowana infolinia KAS, w ramach której można uzyskać szybką pomoc w razie pojawienia się wątpliwości merytorycznych lub technicznych w zakresie KSeF. Konsultanci infolinii udzielają informacji telefonicznej oraz odpowiadają na pytania zadane poprzez formularz kontaktowy. Dostępna jest również opcja chat. Więcej informacji dostępnych jest na stronie: [Infolinia KAS do spraw KSeF](#). MF zachęca do korzystania z usług infolinii.

Możliwe jest również umówienie wizyty w urzędzie skarbowym przez zainteresowanych podatników, w celu uzyskania informacji na temat KSeF. Pracownicy urzędów skarbowych udzielają podatnikom niezbędnych informacji w tym obszarze oraz pomagają w nauce obsługi systemu.

1. Podstawowe informacje na temat KSeF

1.1. Co to jest i do czego służy KSeF?

WAŻNE

KSeF jest systemem teleinformatycznym prowadzonym przez Szefa KAS, który jest jednocześnie administratorem danych w nim zawartych.

KSeF posiada wiele funkcjonalności². Można je podzielić na kilka grup.

I grupę stanowią funkcjonalności związane z uwierzytelnieniem oraz uprawnieniami do korzystania z KSeF.

Zalicza się do nich w szczególności:

- nadawanie uprawnień (podatnik może wyznaczyć osobę fizyczną lub podmiot, który będzie w jego imieniu np. wystawiał faktury),
- odbieranie uprawnień (podatnik może odebrać uprawnienie np. do wystawiania faktur osobie fizycznej lub podmiotowi, któremu wcześniej to uprawnienie nadał),
- weryfikację uprawnień (system weryfikuje czy osoba, która pracuje w systemie np. przesyła plik XML e-Faktury do KSeF, posiada uprawnienie do wystawiania faktur w imieniu danego podatnika),
- uwierzytelnienie w systemie (to potwierdzenie tożsamości danej osoby fizycznej lub podmiotu w KSeF np. za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub certyfikatu KSeF),
- powiadamianie podmiotów korzystających z KSeF o:
 - nadaniu uprawnień do korzystania z KSeF,
 - odebraniu uprawnień do korzystania z KSeF,

W przypadku złożenia zawiadomienia ZAW-FA przez podatnika niebędącego osobą fizyczną np. przez spółkę, w celu nadania lub odebrania uprawnień do korzystania z KSeF osobie fizycznej, wysyłana jest wiadomość na adres e-mail podatnika i osoby fizycznej, wskazany w treści zawiadomienia, potwierdzająca nadanie lub odebranie uprawnień.

- informowanie o braku uprawnień do korzystania z KSeF (brak uprawnienia np. do wystawiania faktur jest przesłanką odrzucenia pliku XML przez KSeF).

² Funkcjonalności KSeF określa art. 106nd ust. 2-4 ustawy.

II grupę stanowią funkcjonalności związane z obsługą e-Faktur.

Zalicza się do nich w szczególności:

- wystawianie faktur ustrukturyzowanych,

WAŻNE

Warunkiem niezbędnym do korzystania z KSeF przez podatnika jest posiadanie identyfikatora podatkowego NIP.

- oznaczanie faktur ustrukturyzowanych numerem identyfikującym, przydzielonym w KSeF (przesłanka niezbędna dla uznania, że dany dokument stanowi fakturę ustrukturyzowaną i został przyjęty w systemie),
- informowanie podmiotów korzystających z KSeF o numerze identyfikującym fakturę ustrukturyzowaną przydzielonym w KSeF oraz dacie i czasie jego przydzielenia (informacja istotna między innymi z punktu widzenia nabywcy, gdyż data przydzielenia numeru KSeF to co do zasady data otrzymania e-Faktury),
- informowanie podmiotów korzystających z KSeF o:
 - dacie i czasie wystawienia faktury ustrukturyzowanej,
 - dacie i czasie odrzucenia faktury w przypadku jej niezgodności ze wzorem faktury ustrukturyzowanej (niezgodność ze wzorem jest przesłanką odrzucenia pliku przez KSeF),
 - braku możliwości wystawienia faktury ustrukturyzowanej - w przypadku niedostępności lub awarii KSeF,
- otrzymywanie faktur ustrukturyzowanych (po przesłaniu przez sprzedawcę pliku XML do KSeF i nadaniu fakturze numeru KSeF, otrzyma ją w systemie m.in. nabywca, którego identyfikator podatkowy NIP został wskazany w tej fakturze),
- dostęp do faktur ustrukturyzowanych (podatnik oraz osoby i podmioty przez niego uprawnione posiadają m.in. dostęp do faktur sprzedażowych, zakupowych oraz faktur, w których występuje jako podmiot trzeci lub podmiot upoważniony),
- przechowywanie faktur ustrukturyzowanych (faktury będą przechowywane w KSeF przez 10 lat, licząc od końca roku, w którym zostały wystawione).

III grupę stanowią dodatkowe funkcjonalności KSeF.

Zalicza się do nich w szczególności:

- przyjmowanie faktur wystawionych w trybach OFFLINE, o których mowa w art. 106nda ust. 1 ustawy (tryb offline24), art. 106nf ust. 1 ustawy (tryb awaryjny) i art. 106nh ust. 1 ustawy (tryb offline – niedostępność KSeF),
- wystawianie faktur VAT RR i faktur VAT RR KOREKTA przy użyciu KSeF, przyjmowanie faktur VAT RR i faktur VAT RR KOREKTA wystawionych w trybie offline24 oraz odpowiednio m.in. ich otrzymywanie, przechowywanie, oznaczanie numerem KSeF,
- weryfikację danych z faktur ustrukturyzowanych używanych poza KSeF (w przypadku faktur wystawianych np. na rzecz podatników nieposiadających siedziby i stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, faktura będzie wystawiana w KSeF, ale dodatkowo powinna być udostępniona nabywcy w sposób z nim uzgodniony (np. przekazana w postaci papierowej), oraz powinna być opatrzona kodem QR, który umożliwi nabywcy weryfikację czy dokument został wprowadzony do KSeF oraz czy dane wynikające z faktury otrzymanej poza KSeF są zbieżne z danymi przesłanymi do systemu przez sprzedawcę),
- analizę i kontrolę prawidłowości danych z faktur ustrukturyzowanych (w uzasadnionych przypadkach pracownicy administracji skarbowej mogą uzyskać dostęp do e-Faktur w celu zweryfikowania poprawności wystawianych/otrzymanych przez podatników dokumentów; jest to jednak poprzedzone złożeniem wniosku o dostęp przez uprawnionego pracownika oraz akceptacją przełożonego wraz z podaniem celu dostępu; dostęp do danych następuje w szczególności w toku czynności kontrolnych, sprawdzających, w trakcie postępowania podatkowego oraz w celu prowadzenia działalności analitycznej KAS),
- przydzielanie identyfikatora zbiorczego dla co najmniej dwóch faktur ustrukturyzowanych wystawianych przez podatnika (identyfikator zbiorczy będzie wykorzystywany np. podczas jednej płatności za kilka faktur ustrukturyzowanych, dokonywanej pomiędzy podatnikami VAT czynnymi).

Szczegóły dotyczące poszczególnych funkcjonalności systemu zostaną przedstawione bliżej w dalszych częściach Podręcznika KSeF 2.0.

1.2. Jak sprawnie przygotować się do KSeF?

Proces wdrożenia KSeF w firmie ma charakter wieloetapowy i należy podejść do niego z kilku stron. Istotne jest tu zarówno zdobycie wiedzy merytorycznej, aby mieć świadomość wchodzących w życie zmian prawnych, jak również przygotowanie się od strony technicznej, związanej z korzystaniem z odpowiedniego oprogramowania finansowo-księgowego. Wszystko to wpływa na funkcjonujące obecnie wewnętrzne procesy biznesowe związane z wystawianiem i otrzymywaniem faktur, jak również procesy zewnętrzne odnoszące się w szczególności do współpracy z kontrahentami.

Zaplanowanie z odpowiednim wyprzedzeniem działań związanych z wdrożeniem obligatoryjnego KSeF pozwala przedsiębiorcom przygotować się do tego procesu kompleksowo i sprawnie wejść w realizację nowego obowiązku.

WAŻNE

W procesie przygotowań do obowiązkowego KSeF wyróżnia się kilka kluczowych obszarów i działań, które należy wykonać:

KROK 1. Zapoznanie się z przepisami. Sprawdzenie terminu obowiązkowego KSeF.

KROK 2. Weryfikacja i dostosowanie procesów wewnętrznych związanych z wystawianiem i otrzymywaniem faktur w firmie.

KROK 3. Wybór narzędzia do wystawiania faktur, które zapewni obsługę faktur w KSeF.

KROK 4. Podjęcie decyzji co do sposobu uwierzytelnienia się w KSeF.

KROK 5. Wyznaczenie osób, które będą upoważnione do wystawiania i dostępu do faktur w imieniu podatnika. Nadanie im odpowiednich uprawnień w systemie.

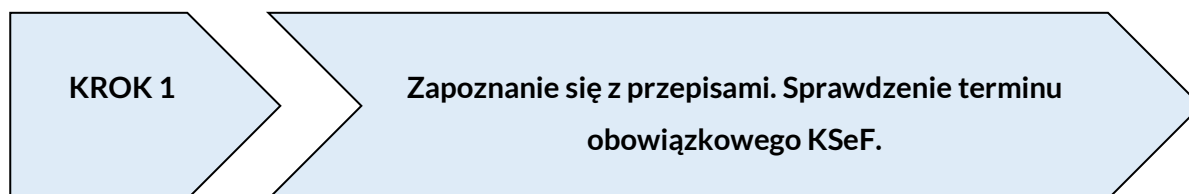
KROK 6. Zabezpieczenie się na wypadek nieprzewidzianych sytuacji – zapoznanie się z trybami OFFLINE i pobór certyfikatu KSeF.

KROK 7. Testowanie KSeF 2.0.

KROK 8. Śledzenie na bieżąco strony MF i KSeF. Przekazanie niezbędnych informacji swoim pracownikom.

Poniżej znajduje się szczegółowy opis zagadnień, składających się na każdy z wymienionych kroków. Sposób działań podatnika lub kolejność wykonywanych działań może oczywiście różnić się nieznacznie od specyfiki działalności podatnika czy obecnego sposobu wystawiania faktur w firmie. Inaczej przygotowania wyglądają bowiem u podatnika, który wystawia

aktualnie faktury papierowo, inaczej u podatnika, który już dziś korzysta z dostępnego na rynku programu finansowo-księgowego, a inaczej u podatnika, który korzysta z KSeF w modelu fakultatywnym.



Kluczowe w tym obszarze jest zapoznanie się przez przedsiębiorcę z terminami wdrożenia oraz zakresem obowiązkowego KSeF. Konieczne jest sprawdzenie katalogu wyłączeń z obowiązku wystawiania w KSeF faktur dokumentujących niektóre transakcje.

Podstawą funkcjonowania obowiązkowego KSeF są:

- Ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1598 ze zm.) zwana dalej „ustawą KSeF”,
- Ustawa z dnia 9 maja 2024 r. zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 852),
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2025 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2025 r. poz. 1203) zwana dalej „ustawą KSeF2”.

Terminy obowiązkowego KSeF

Od 1 stycznia 2022 r. KSeF został wdrożony jako rozwiązanie dobrowolne. Od tego momentu podatnicy mieli możliwość wystawiania faktur ustrukturyzowanych w ramach tego systemu.

Od 1 lutego 2026 r. wystawianie faktur w KSeF staje się obowiązkowe dla podatników, których wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) przekroczyła w 2024 r. 200 mln zł, a od 1 kwietnia 2026 r. dla pozostałych podatników³.

Dodatkowo, do końca 2026 r. obowiązek wystawiania faktur w KSeF nie dotyczy podatników, u których łączna wartość sprzedaży (wraz z podatkiem) udokumentowana fakturami elektronicznymi lub fakturami w postaci papierowej, wystawionymi w danym miesiącu jest mniejsza lub równa 10 000 zł. Jeśli natomiast nastąpiłoby przekroczenie limitu 10 000 zł –

³ Art. 145l ustawy wchodzący w życie z dniem 1 lutego 2026 r., dodawany ustawą KSeF2.

wówczas obowiązek wystawiania faktur w KSeF występuje począwszy od faktury którą przekroczono limit 10 000 zł⁴.

Powyższe odroczenia dotyczą obowiązku wystawiania, a nie otrzymywania faktur w KSeF. **Od 1 lutego 2026 r. co do zasady wszyscy podatnicy odbierają faktury przy użyciu KSeF.**

Szczegółowy harmonogram wdrożenia KSeF przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Harmonogram wdrożenia KSeF.

DATA	WYDARZENIE
1 stycznia 2022 r.	Wdrożenie wersji fakultatywnej systemu (KSeF 1.0).
25 czerwca 2025 r.	Publikacja struktury logicznej FA(3) na ePUAP.
30 czerwca 2025 r.	Publikacja dokumentacji technicznej dla API KSeF 2.0.
30 września 2025 r.	Udostępnienie środowiska testowego API KSeF 2.0.
15 października 2025 r.	Udostępnienie środowiska przedprodukcyjnego (Demo) API KSeF 2.0.
Od 1 listopada 2025 r.	Możliwość pobierania certyfikatów KSeF ⁵ .
3 listopada 2025 r.	Udostępnienie wersji testowej Aplikacji Podatnika KSeF 2.0.
15 listopada 2025 r.	Udostępnienie wersji przedprodukcyjnej (Demo) Aplikacji Podatnika KSeF 2.0.
Od 1 stycznia 2026 r.	Możliwość składania zgłoszenia o zamiarze wystawiania i przesyłania do KSeF faktur z załącznikiem w e-Urzędzie Skarbowym ⁶ .
Od 1 lutego 2026 r.	Wdrożenie wersji obowiązkowej systemu (KSeF 2.0).
	Wystawianie faktur w KSeF obowiązkowe dla podatników, którzy przekroczyli w 2024 r. wartość sprzedaży 200 mln zł.
	Obowiązkowe otrzymywanie faktur w KSeF dla wszystkich podatników (z wyjątkiem podmiotów, którzy otrzymują faktury w sposób uzgodniony).

⁴ Art. 145m ustawy wchodzący w życie z dniem 1 lutego 2026 r., dodawany ustawą KSeF2.

⁵ Art. 17b ustawy KSeF, dodawany ustawą KSeF2.

⁶ Art. 17a ustawy KSeF, dodawany ustawą KSeF2.

	Obowiązywanie struktury logicznej FA(3).
	Możliwość wystawiania i przesyłania do KSeF faktur z załącznikiem (po uprzednim zgłoszeniu tego zamiaru w e-Urzędzie Skarbowym) ⁷ .
	Możliwość wykorzystywania certyfikatów KSeF do uwierzytelniania w systemie (certyfikat typu 1) oraz do wystawiania faktur w trybie OFFLINE (certyfikat typu 2).
Od 1 kwietnia 2026 r.	Wystawianie faktur w KSeF obowiązkowe dla podatników, u których wartość sprzedaży w 2024 r. nie przekroczyła 200 mln zł.
	Możliwość wystawiania faktur VAT RR i faktur VAT RR KOREKTA w KSeF ⁸ .
Do 31 grudnia 2026 r.	Możliwość wystawiania faktur elektronicznych lub faktur w postaci papierowej przez podatników obowiązanych do wystawiania faktur ustrukturyzowanych, jeżeli łączna wartość sprzedaży wraz z kwotą podatku u tych podatników udokumentowana tymi fakturami wystawionymi w danym miesiącu jest mniejsza lub równa 10 000 zł.
	Wyłączenie z obowiązku wystawiania w KSeF: a) faktur wystawianych przy zastosowaniu kas rejestrujących, b) paragonów fiskalnych uznanych za faktury wystawione zgodnie z art. 106e ust. 5 pkt 3 ustawy ⁹ .
Od 1 stycznia 2027 r.	Brak możliwości wystawiania faktur przy użyciu kas rejestrujących i uznawania za faktury uproszczone paragonów fiskalnych z NIP nabywcy.
	Obowiązek podawania numeru KSeF/ zbiorczego identyfikatora podczas dokonywania płatności pomiędzy podatnikami VAT czynnymi oraz w przelewach realizowanych w ramach mechanizmu podzielonej płatności ¹⁰ .
	Możliwe stosowanie sankcji za niedopełnienie obowiązków KSeF ¹¹ .

⁷ Art. 106gba ust. 1 ustawy wchodzący w życie z dniem 1 lutego 2026 r., dodawany ustawą KSeF2.

⁸ Art. 17c ustawy KSeF, dodawany ustawą KSeF2.

⁹ Art. 145n ustawy wchodzący w życie z dniem 1 lutego 2026 r., dodawany ustawą KSeF2.

¹⁰ Art. 17 ustawy KSeF w brzmieniu nadanym ustawą KSeF2.

¹¹ Art. 23 pkt 4 ustawy KSeF w brzmieniu nadanym ustawą KSeF2.

Wyłączenia z obowiązkowego KSeF

KSeF z założenia będzie powszechnym systemem e-fakturowania. Obowiązek wystawiania faktur w KSeF będzie dotyczył docelowo wszystkich podatników (czynnych i zwolnionych), którzy są zobowiązani do wystawiania faktur na podstawie polskich przepisów.

Istnieje jednak katalog wyłączeń z obowiązku wystawiania faktur w tym systemie, które wynikają ze specyfiki danej transakcji, statusu sprzedawcy lub statusu nabywcy¹².

Pierwsza grupa wyłączeń z obowiązku wystawiania faktur w KSeF wynika ze statusu stron transakcji. Wyłączeniem objęte będzie wystawianie faktur:

- przez podatników, którzy nie posiadają siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Polski,
- przez podatników, którzy nie posiadają siedziby działalności gospodarczej na terytorium kraju, ale posiadają stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Polski, przy czym to stałe miejsce prowadzenia działalności nie uczestniczy w dostawie towarów lub świadczeniu usług, dla których wystawiono fakturę,
- na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej (konsumenta).

WAŻNE

Pomimo braku obowiązku, podatnicy będą mogli wystawiać wyżej wymienione faktury dobrowolnie w KSeF.

Drugą grupę stanowią wyłączenia dotyczące konkretnych rodzajów transakcji. Są to przypadki wystawiania faktur przez podatników korzystających z następujących procedur szczególnych tj.

- procedura OSS nieunijna¹³,
- procedura importu IOSS¹⁴,
- procedura świadczenia usług międzynarodowego okazjonalnego przewozu drogowego osób¹⁵.

Przyczyną wyłączenia ww. transakcji z obligatoryjnego KSeF są względy techniczne, w tym fakt, że podatnicy na cele ww. procedur posługują się innymi numerami niż standardowy NIP.

¹² Art. 106ga ust. 2 ustawy wchodzący w życie z dniem 1 lutego 2026 r.

¹³ Procedura szczególna, o której mowa w dziale XII w rozdziale 7 ustawy.

¹⁴ Procedura szczególna, o której mowa w dziale XII w rozdziale 9 ustawy.

¹⁵ Procedura szczególna, o której mowa w dziale XII w rozdziale 7a ustawy.

WAŻNE

W powyższych przypadkach nie jest możliwe dobrowolne wystawianie faktur dokumentujących ww. czynności w KSeF.

Trzecią grupę wyłączeń z KSeF stanowią czynności wymienione w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń z KSeF. Należy do nich w szczególności:

- świadczenie usług przewozu osób na dowolną odległość m.in. kolejami normalnotorowymi, taborem samochodowym, statkami pełnomorskimi, środkami transportu żeglugi śródlądowej i przybrzeżnej, promami, samolotami i śmigłowcami, udokumentowanych fakturami w formie biletu jednorazowego zawierającymi zakres danych węższy niż określony w art. 106e ustawy, zgodnie z przepisami wydany na podstawie art. 106o ustawy, wystawianymi przez podatników uprawnionych do świadczenia tych usług oraz przez podmioty działające w imieniu i na rzecz podatnika lub upoważnione przez niego osoby trzecie,

WAŻNE

Biletów jednorazowych dokumentujących świadczenie usług przewozu na dowolną odległość zarówno w transporcie kolejowym, samochodowym czy lotniczym i innych wymienionych w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń z KSeF¹⁶, **które spełniają warunki uznania tych biletów za faktury uproszczone w rozumieniu rozporządzenia w sprawie wystawiania faktur** nie ma obowiązku wystawiania w KSeF. Z obowiązku tego wyłączony jest zarówno podatnik bezpośrednio świadczący te usługi i podmiot działający w imieniu podatnika lub upoważnione przez tego podatnika osoby trzecie. Ponadto, do biletów, **które są fakturą uproszczoną** w rozumieniu ww. rozporządzenia w sprawie wystawiania faktur nie wystawia się już dodatkowo faktury gdyż takie działanie oznaczałoby, że do jednej sprzedaży zostały wystawione dwie faktury, co powoduje konsekwencje w obowiązku rozliczenia.

W przypadku innych biletów niż jednorazowe uznanych za faktury uproszczone na podstawie rozporządzenia w sprawie wystawiania faktur, jeśli wystąpi u podatnika obowiązek wystawienia faktury, stosuje się zasady w zakresie obowiązkowego wystawiania w KSeF.

¹⁶ § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 7.12.2025 r. w sprawie przypadków, w których nie ma obowiązku wystawiania faktur ustrukturyzowanych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1740)

- świadczenie usług przejazdu autostradą płatną, udokumentowanych fakturami zawierającymi zakres danych węższy niż określony w art. 106e ustawy, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 106o ustawy¹⁷, wystawianymi przez podatników uprawnionych do świadczenia tych usług oraz przez podmioty działające w imieniu i na rzecz podatnika lub upoważnione przez niego osoby trzecie,
- świadczenie usług zwolnionych na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 7, 37–41 ustawy o podatku od towarów i usług, udokumentowanych fakturami zawierającymi zakres danych węższy niż określony w art. 106e ustawy, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 106o ustawy,
- dostawa towarów i świadczenie usług udokumentowanych fakturami wystawianymi przez nabywcę w ramach procedury samofakturowania jeżeli:
 - nabywca nie jest zidentyfikowany na potrzeby danej czynności za pomocą polskiego NIP,
 - sprzedawca nie jest zidentyfikowany na potrzeby danej czynności za pomocą polskiego NIP.

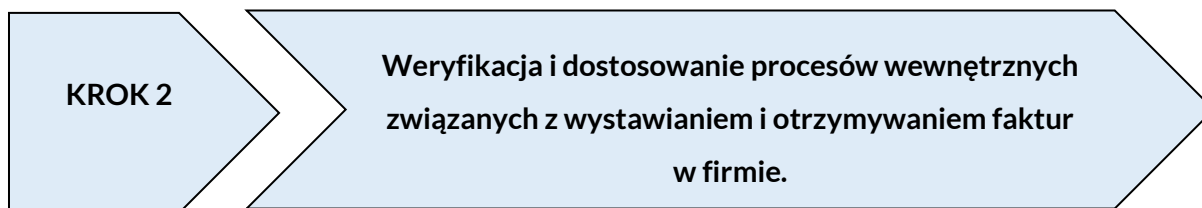
WAŻNE

W przypadku wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów, nabywca zidentyfikowany na potrzeby danej czynności za pomocą numeru VAT UE nadanego w innym kraju unijnym niż Polska, będzie mógł dobrowolnie wystawić fakturę ustrukturyzowaną w ramach samofakturowania.

Weryfikacja zakresu obowiązkowego KSeF jest potrzebna między innymi w celu określenia, czy wszystkie faktury wystawiane przez podatnika będą musiały być wystawiane w tym systemie. Jeśli bowiem poza transakcjami obowiązkowo fakturowanymi w KSeF, wystąpią transakcje, które są wyłączone z obowiązkowego KSeF, które nie mogą być fakturowane w systemie (nawet dobrowolnie), wówczas należy zapewnić równoległe procesy wystawiania faktur:

- w KSeF - w stosunku do tych transakcji dla których wystąpi obowiązek wystawienia faktury w systemie, oraz
- poza KSeF - tam, gdzie wystąpi wyłączenie bezwarunkowe z KSeF.

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 października 2021 r. w sprawie wystawiania faktur (Dz. U. z 2021 r. poz. 1979 ze zm.)



W ramach realizacji kolejnego etapu działań związanych z wdrożeniem KSeF, należy przeprowadzić audyt obowiązujących w danej firmie procesów wewnętrznych, dotyczących wystawiania i otrzymywania faktur. Można zrobić to samodzielnie lub wyznaczyć osobę bądź zespół osób, który będzie nadzorował przygotowania do KSeF w firmie.

Należy sprawdzić zatem:

- Jakiego rodzaju faktury są wystawiane? Jakie specyficzne dane są zawierane na fakturach i czy mają one swoje odpowiedniki w strukturze logicznej e-Faktury?

W KSeF możliwe jest wystawienie zarówno faktury podstawowej, faktury zaliczkowej, faktury rozliczającej, faktury uproszczonej, faktury korygującej, faktury korygującej fakturę zaliczkową oraz faktury korygującej fakturę rozliczającą.

Każdy z wymienionych rodzajów dokumentów ma charakterystyczne dla niego elementy właściwe np. w fakturze zaliczkowej podaje się dodatkowo dane dotyczące zamówienia, a w fakturze korygującej dane dotyczące faktury korygowanej.

Niektóre firmy zawierają na fakturach dane specyficzne dla ich branży, których podanie na fakturze nie jest wymagane ustawą. Przykładowo podmioty z branży transportowej mogą uwzględniać na fakturze za wykonane usługi dane przewoźnika i adres miejsca wysyłki, a dostawcy mediów dane dotyczące numerów licznika czy adresu punktu poboru. Konieczna jest więc weryfikacja sposobu obsługi takich różnych scenariuszy w strukturze logicznej FA(3). Analiza opisanych kwestii pomoże przedsiębiorcom, w jednym z następnych etapów, wybrać także optymalne narzędzie do wystawiania e-Faktur.

- Czy poza fakturą podatnik przekazuje kontrahentom inne dokumenty np. załączniki?

Często przekazaniu faktury towarzyszą również inne dokumenty tj. specyfikacje, umowy, protokoły odbioru. W KSeF są obsługiwane załączniki do faktur, ale wyłącznie dotyczące czynności o złożonej liczbie danych w zakresie jednostek miary i ilości (liczby) dostarczanych towarów lub wykonywanych usług lub cen jednostkowych netto. Funkcjonalność została zaprojektowana w szczególności z myślą o dostawcach mediów i usług telekomunikacyjnych,

choć zakres branż nie został ograniczony. Załącznik jest integralną, ustrukturyzowaną częścią faktury (pliku XML). Innego rodzaju załączniki, np. w postaci plików pdf czy zdjęć nie są przyjmowane przez system. Przedsiębiorca powinien więc rozważyć alternatywne sposoby przekazania załączników, których KSeF nie będzie obsługiwał.

WAŻNE

Należy pamiętać również, że w KSeF nie jest możliwe wystawienie faktury pro forma, dowodu wewnętrznego, noty uznaniowej czy noty obciążeniowej. Jeżeli podatnik w ramach swojej działalności tworzy takie dokumenty, ich wystawienie i przekazanie odbiorcy następuje poza KSeF.

- Czy podatnik współpracuje z kontrahentami zagranicznymi lub będzie wystawiał faktury na rzecz konsumentów (dobrowolnie w KSeF)?

Generalną zasadą jest, że nabywca otrzymuje faktury przy użyciu KSeF.

Trzeba jednak pamiętać, że w ustawowo określonych przypadkach, poza wystawieniem faktury w KSeF, występuje obowiązek przekazania faktury nabywcy w sposób uzgodniony. Dotyczy to np. sytuacji, gdy nabywcą jest podatnik zagraniczny nieposiadający siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej (który zwykle nie posiada dostępu do KSeF z uwagi na brak polskiego identyfikatora podatkowego NIP) lub gdy dobrowolnie wystawiana w KSeF jest faktura na rzecz konsumenta.

Powyższe zasady mogą wpłynąć na zapisy w regulaminach i umowach, które wiążą podatnika z kontrahentami. Warto zweryfikować ich zapisy.

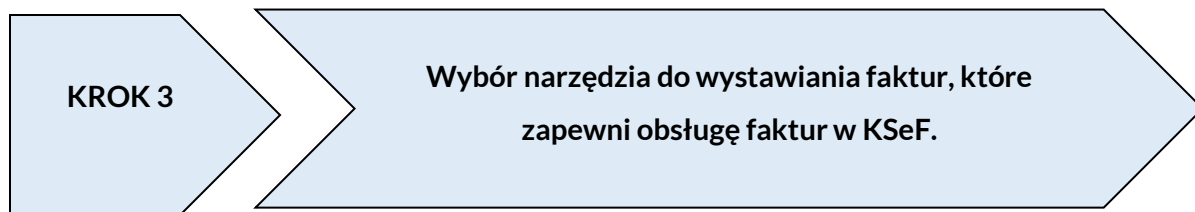
W zakresie porównania zapisów umów cywilnoprawnych z zapisami przepisów prawa podatkowego, MF zwraca uwagę, iż rozwiązania przyjęte w ustawie nakierowane są na zabezpieczenie celów podatkowych (zapewnienie stabilności Budżetu Państwa). KSeF jest jednym z narzędzi, który wywiera również skutki w zakresie transakcji handlowych. System ten wprowadza elektroniczny model faktury oraz zapewnia przy jego użyciu wystawienie i otrzymanie tego dokumentu. Skutki prawne wynikające z tego systemu nie muszą mieć wpływu na zapisy umów cywilnoprawnych i odwrotnie. Jednakże dla zapewnienia spójności zapisów umów z regulacjami ustawowymi wskazana jest aktualizacja treści tych dokumentów (umów), które mają znaczenie dla zawieranych transakcji.

- Czy podatnik wystawia faktury samodzielnie czy korzysta z usług biura rachunkowego?

Jeśli podatnik współpracuje z biurem rachunkowym, należy rozważyć tu kilka możliwych opcji, które różnią się zakresem odpowiedzialności stron (podatnika i biura rachunkowego):

- Opcja pierwsza - podatnik korzysta z programu zintegrowanego z API KSeF 2.0. Wystawia faktury w KSeF samodzielnie lub z udziałem swoich pracowników. Otrzymuje również faktury zakupowe przy użyciu KSeF. Są one weryfikowane i oceniane merytorycznie pod kątem prawa do odliczenia podatku naliczonego i kosztów w podatku dochodowym przez pracownika firmy. Faktury sprzedażowe i zakupowe są przekazywane w uzgodniony sposób i w określonych terminach do biura rachunkowego celem przygotowania rozliczeń podatkowych przez biuro. Biuro rachunkowe w tym modelu nie bierze udziału w wystawianiu faktur w KSeF ani w ich pobieraniu z systemu.
- Opcja druga - podatnik korzysta z programu zintegrowanego z API KSeF 2.0. Wystawia faktury w KSeF samodzielnie lub z udziałem swoich pracowników. Otrzymuje również faktury zakupowe przy użyciu KSeF. Podatnik nadał jednak uprawnienie do dostępu do faktur na rzecz biura rachunkowego. Biuro rachunkowe pobiera więc z KSeF faktury sprzedażowe i zakupowe danego podatnika, księguje je oraz przygotowuje rozliczenia podatkowe. Biuro rachunkowe w tym modelu nie bierze udziału w wystawianiu faktur w KSeF, lecz w ich pobieraniu z systemu.
- Opcja trzecia - podatnik nie posiada programu zintegrowanego z API KSeF 2.0. Podatnik nadał jednak uprawnienie do wystawiania faktur oraz do dostępu do faktur na rzecz biura rachunkowego. Biuro rachunkowe z udziałem swoich pracowników wystawia faktury podatnika w KSeF. Pobiera z systemu również faktury sprzedażowe i zakupowe danego podatnika, księguje je oraz przygotowuje rozliczenia podatkowe.
- Jak wygląda obieg dokumentów w firmie?

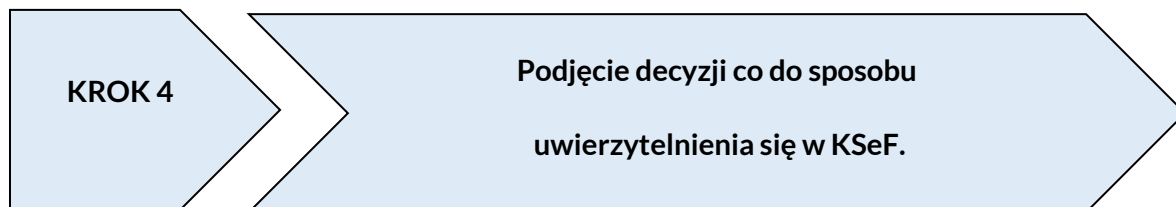
Jeśli przedsiębiorca samodzielnie będzie wystawiał faktury w KSeF i je pobierał oraz księgował, powinien dokonać przeglądu osób odpowiedzialnych za procesy fakturowe w firmie. Warto sprawdzić kto wystawia, a kto akceptuje i sprawdza poprawność faktur zakupowych. Kto finalnie uwzględnia je w podatku naliczonym w zakresie VAT oraz w kosztach w podatku dochodowym? Jaką ścieżkę pokonuje faktura sprzedażowa i zakupowa do momentu jej zaksięgowania i zapłaty? Jakie działy w firmie będą potrzebować dostępu do faktur? Odpowiedzi na te pytania są potrzebne do zaplanowania procesów związanych z nadaniem uprawnień do korzystania z KSeF swoim pracownikom.



Jeżeli podatnik jest małym przedsiębiorcą i przed wejściem obowiązkowego KSeF wystawiał faktury papierowo bądź elektronicznie przy użyciu ogólnodostępnych edytorów tekstu (Word, Excel) – powinien zwrócić uwagę na bezpłatne aplikacje do obsługi KSeF, które oferuje MF, a które zostaną dostosowane do wymogów KSeF 2.0 (Aplikacja Podatnika KSeF, e-mikrofirma, Aplikacja Mobilna KSeF). Podatnik może też wybrać dowolny, dostępny na rynku program do wystawiania i otrzymywania faktur ustrukturyzowanych zintegrowany z API KSeF 2.0, który spełnia jego oczekiwania i potrzeby.

Jeśli przedsiębiorca wystawia już faktury elektronicznie przy użyciu dostępnej na rynku aplikacji do fakturowania – powinien sprawdzić czy dostawca danego programu planuje dostosować go do wymogów KSeF 2.0.

W przypadku podatników wystawiających już dobrowolnie faktury w KSeF, kluczowe jest upewnienie się, że dostawca danego programu zaktualizował swoje narzędzie na dzień 1 lutego 2026 r. i podatnik może nadal go wykorzystywać w okresie obowiązkowego KSeF 2.0.

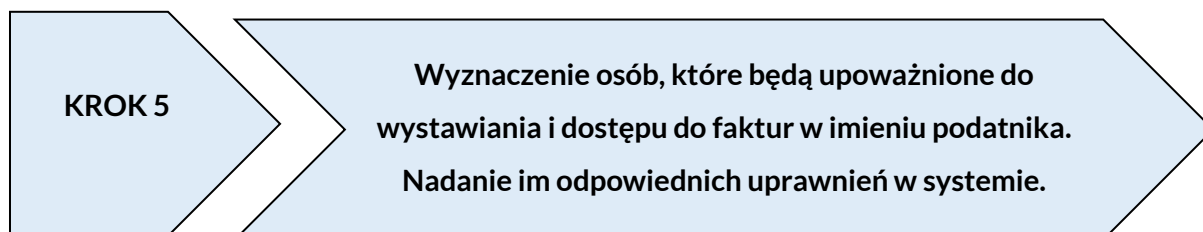


Pomocne informacje w zakresie metod uwierzytelnienia są zawarte w niniejszym podręczniku, w rozdziale drugim. Kluczowa w ramach tego etapu przygotowań jest ocena, które z opisanych metod najbardziej odpowiadają danemu przedsiębiorcy, biorąc pod uwagę zarówno aspekty praktyczne jak i kosztowe. Należy pamiętać, że bezpłatną metodą logowania do KSeF dla osób fizycznych jest Węzeł krajowy¹⁸ wykorzystywany m.in. w Aplikacji Podatnika KSeF.

¹⁸ Węzeł krajowy jest dostępny od 14 lutego 2026 r. W ramach Węzła krajowego dostępny jest m.in. Profil Zaufany, który przed 14 lutego 2026 r. funkcjonował jako samodzielna metoda uwierzytelnienia w KSeF.

Podatnik może również wybrać kwalifikowany podpis elektroniczny lub kwalifikowaną pieczęć elektroniczną (w zależności od formy prawnej).

Warto zapoznać się także z zaletami nowej metody uwierzytelnienia w systemie, szczególnie polecanej przez MF, jaką są certyfikaty KSeF. Informacje na ten temat można znaleźć w rozdziale: [2.5. Certyfikat KSeF](#).

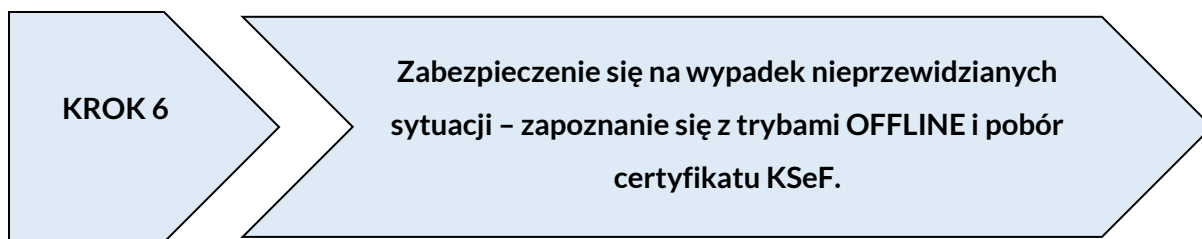


Jeżeli podatnik prowadzi działalność gospodarczą jako osoba fizyczna, może korzystać z KSeF w pełnym zakresie m.in. wystawiać i odbierać faktury, nadawać i odbierać uprawnienia. Może również nadać uprawnienia np. swojemu pracownikowi do wystawiania faktur w KSeF. Zrobi to elektronicznie np. w Aplikacji Podatnika KSeF.

Jeśli podatnik nie jest osobą fizyczną, czyli np. prowadzi działalność w formie spółki, powinien pamiętać o złożeniu zawiadomienia ZAW-FA (jeżeli nie posiada kwalifikowanej pieczęci elektronicznej). W zawiadomieniu wyznaczy osobę fizyczną, która w jego imieniu będzie korzystała z KSeF (może to być np. prezes spółki czy dyrektor finansowy lub inny pracownik). Ta osoba będzie też mogła nadawać elektronicznie - w imieniu spółki - uprawnienia w KSeF innym osobom fizycznym lub podmiotom.

Nadając uprawnienia swoim pracownikom trzeba wziąć pod uwagę:

- Kompetencje i zakres odpowiedzialności poszczególnych pracowników:
 - Kto z pracowników będzie wystawiał faktury sprzedażowe?
 - Kto będzie zatwierdzał formalnie faktury zakupowe?
 - Kto zajmuje się tworzeniem rozliczeń podatkowych, w tym JPK_VAT z deklaracją?
- Czy są inne osoby, które powinny mieć np. dostęp do wystawianych i otrzymywanych faktur np. dział reklamacji, dział zamówień, logistyka?
- Ich potencjalne nieobecności i zaplanowane urlopy, aby procesy związane z fakturowaniem miały charakter nieprzerwany (zastępowalność osób).
- Zmiany kadrowe, w tym planowane odejścia z pracy (np. w związku z przejściem pracownika na emeryturę).



W KSeF poza trybem ONLINE, zostały zaprojektowane odpowiednie tryby postępowania (OFFLINE) na wypadek niektórych sytuacji:

- Tryb offline24 – który można stosować bez ograniczeń, wprowadzony szczególnie z myślą o potencjalnych problemach z dostępem do sieci Internet, które mogłyby wpłynąć na ciągłość wystawiania faktur w KSeF,
- Tryb offline – niedostępność KSeF (na wypadek zaplanowanych prac serwisowych w systemie),
- Tryb awaryjny – ogłoszona w BIP MF oraz oprogramowaniu interfejsowym awaria KSeF.

Fakturę w ww. trzech trybach OFFLINE:

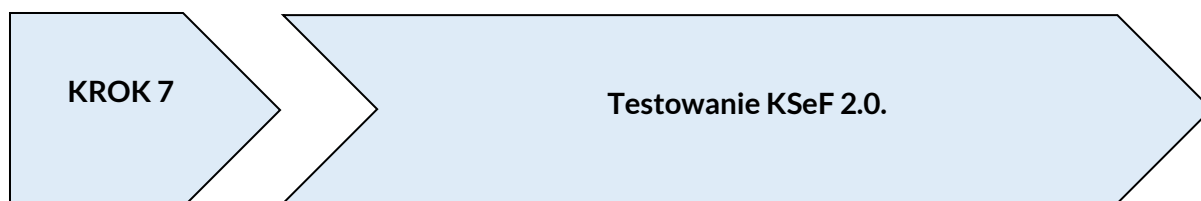
- Wystawia się zgodnie ze wzorem e-Faktury FA(3).
- Przesyła się do KSeF w terminie 1 dnia roboczego (w przypadku prac serwisowych lub trybu offline24) bądź 7 dni roboczych (w przypadku trybu awaryjnego).
- W ustawowo określonych przypadkach wydaje się nabywcy (np. zagranicznemu) fakturę w uzgodnionej formie (papierowej lub elektronicznej) opatrzoną kodami QR.

Ponadto, istnieje również procedura tzw. awarii całkowitej, ogłaszanej w środkach społecznego przekazu, w przypadku której faktury będą wystawiane całkowicie poza KSeF i nie będą do niego dosyłane. Szczegóły powyższych rozwiązań zostały zaprezentowane w cz. III

Podręcznika KSeF 2.0.

Przygotowując się do obowiązkowego KSeF, podatnicy powinni zapoznać się z tymi procedurami i zastanowić się nad ich wdrożeniem od strony praktycznej. Czy dostawca danego programu zapewnia obsługę trybu OFFLINE? Czy pracownicy firmy wiedzą, jak należy postąpić w przypadku wystąpienia wskazanych okoliczności? Opracowanie odpowiednich procedur w tym zakresie pomoże z pewnością zachować ciągłość procesu wystawiania faktur.

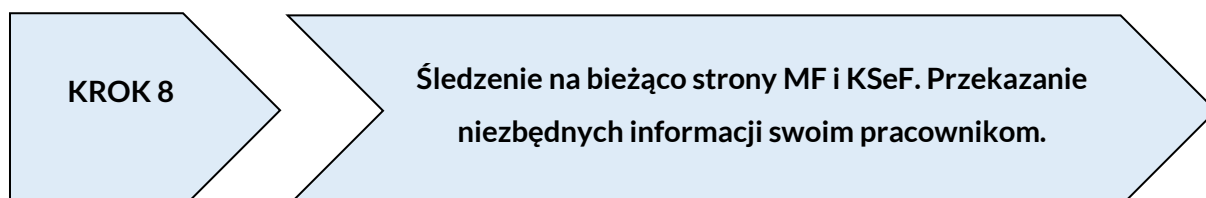
Nie należy również zapomnieć o pobraniu (wspomnianego już wcześniej) certyfikatu KSeF. Jest on wymagany w przypadku wystawiania faktur w trybie OFFLINE.



Przed rozpoczęciem pracy w wersji produkcyjnej systemu warto skorzystać najpierw z wersji testowej i przedprodukcyjnej (Demo) KSeF 2.0.

Środowisko testowe API KSeF 2.0 zostało uruchomione 30 września 2025 r., a środowisko przedprodukcyjne (Demo) - 15 października 2025 r. Od 3 listopada 2025 r. przedsiębiorcy mogą korzystać z Aplikacji Podatnika KSeF 2.0 w wersji testowej i poznać jej funkcjonalności - tj. uwierzytelnienie się, nadawanie testowych uprawnień, wystawianie i otrzymywanie testowych „faktur”. 15 listopada 2025 r. została również udostępniona wersja przedprodukcyjna (Demo) Aplikacji Podatnika KSeF 2.0.

Jeśli podatnik korzysta z innych dostępnych na rynku aplikacji do wystawiania faktur, zintegrowanych z API KSeF 2.0, powinien zweryfikować u swojego dostawcy oprogramowania czy zapewnia on możliwość wcześniejszego testowania systemu. Zalecane jest bowiem sprawdzenie jak działa dane narzędzie jeszcze przed 1 lutego 2026 r., aby zaznajomić się z nowymi funkcjonalnościami i pewnie poruszać się w nim w okresie obowiązkowego KSeF. Warto zaangażować w proces testowania KSeF swoich pracowników. Dzięki temu podatnik jest w stanie ocenić czy narzędzie, z którego korzysta spełnia jego oczekiwania. W razie zauważenia błędów związanych z wystawianiem i otrzymywaniem faktur testowych – należy zgłaszać je dostawcy oprogramowania, aby mógł szybko je usunąć. Kluczowe jest upewnienie się, że program finansowo-księgowy działa poprawnie.



Ostatnim, ale równie ważnym krokiem przygotowań do wdrożenia KSeF w firmie jest odpowiednia komunikacja. W ramach realizacji tego kroku pożądane jest:

- śledzenie na bieżąco strony KSeF (<https://ksef.podatki.gov.pl/>), na której MF publikuje materiały związane z KSeF,
- przekazywanie pracownikom najważniejszych informacji na temat KSeF i wyjaśnienie im jak wpłynie on na ich codzienną pracę,
- zapewnienie pracownikom szkoleń,
- sprawdzanie stron internetowych izby administracji skarbowej oraz urzędu skarbowego w celu uzyskania informacji na temat szkoleń organizowanych przez MF z zakresu KSeF,
- w razie wątpliwości - zadawanie pytań korzystając z usług Infolinii KAS do spraw KSeF - <https://ksef.podatki.gov.pl/kontakt-zadzwon-lub-napisz/> - można zadzwonić, zadać pytanie przez formularz kontaktowy lub wykorzystać opcję chat.

W celu skoordynowania całego procesu można wyznaczyć osoby nadzorujące te działania. Powinny one odpowiadać za to, ile zadań zostało już zrealizowanych, a jakie obszary wymagają jeszcze uwagi. Działania związane z wdrożeniem KSeF w firmie warto podjąć z odpowiednim wyprzedzeniem i nie odkładać ich na ostatnią chwilę. Zaopiekowanie się wszystkimi opisanymi wyżej zagadnieniami pozwoli przedsiębiorcy wejść sprawnie w obligatoryjny KSeF i zapewni prawidłowe wywiązanie się przez niego z nowych obowiązków podatkowych.

2. Uwierzytelnienie w KSeF

Aby korzystać z KSeF użytkownik nie musi zakładać konta w systemie. Korzystanie z KSeF wymaga jednak weryfikacji posiadanych uprawnień oraz uwierzytelnienia się w systemie. Uwierzytelnienie to potwierdzenie tożsamości danej osoby fizycznej lub podmiotu próbującego uzyskać dostęp do systemu. Dzięki temu mechanizmowi wykonywane w systemie działania nie są anonimowe, a sprzedawca i nabywca mają pewność, że faktury są wystawiane wyłącznie przez osoby lub podmioty do tego uprawnione.

Uwierzytelnienie podmiotów korzystających z KSeF wymaga użycia jednej z poniższych metod, określonych w rozporządzeniu w sprawie korzystania z KSeF:

- środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do Węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 21a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej¹⁹ (tzw. Węzeł krajowy – SSO) – od 14 lutego 2026 r., albo

¹⁹ Ustawa z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1725).

- danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego, jeżeli te dane pozwalają na identyfikację i uwierzytelnienie wymagane w celu korzystania z KSeF, albo
- danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanej pieczęci elektronicznej, jeżeli te dane pozwalają na identyfikację i uwierzytelnienie wymagane w celu korzystania z KSeF, albo
- certyfikatu KSeF wytworzonego po uwierzytelnieniu się przez podatnika lub osoby fizycznej i innych podmiotów uprawnionych w sposób, o którym mowa wyżej,

– oraz weryfikacji posiadanych uprawnień.

Do końca 2026 r. do uwierzytelniania się w KSeF będzie można również wykorzystać tzw. token tj. wygenerowany w systemie ciąg znaków alfanumerycznych (z wyłączeniem znaków interpunkcyjnych), przypisany do podatnika lub podmiotu uprawnionego i jego uprawnień.

Metody uwierzytelnienia w podziale na formę prawną podmiotu

Metoda uwierzytelnienia w KSeF zależy od formy prawnej podmiotu.

W przypadku osób fizycznych uwierzytelnienie w systemie może nastąpić przy użyciu:

- Węzła krajowego (SSO) – od 14 lutego 2026 r. (przed tą datą dostępny był Profil Zaufany),
- kwalifikowanego podpisu elektronicznego,
- tokena (metoda dostępna do końca 2026 r.),
- certyfikatu KSeF.

Podmioty niebędące osobą fizyczną mogą uwierzytelnić się w systemie przy użyciu:

- kwalifikowanej pieczęci elektronicznej,
- tokena (metoda dostępna do końca 2026 r.),
- certyfikatu KSeF.

Tabela 2. Metody uwierzytelnienia w KSeF w podziale na formę prawną podmiotu.

METODA UWIERZYTELNIENIA W KSeF	OSOBA FIZYCZNA	PODMIOT NIEBĘDĄCY OSOBA FIZYCZNĄ
Węzeł krajowy (od 14 lutego 2026 r.)	TAK	NIE
Podpis kwalifikowany	TAK	NIE

Pieczęć kwalifikowana	NIE	TAK
Token (do 31 grudnia 2026 r.)	TAK	TAK
Certyfikat KSeF	TAK	TAK

Szczególnym przypadkiem jest uwierzytelnienie się w KSeF osoby fizycznej w kontekście podmiotu niebędącego osobą fizyczną (np. osoba fizyczna uprawniona przez spółkę z o.o. uwierzytelnia się w kontekście tej spółki). Taka osoba fizyczna wykorzystuje metody uwierzytelnienia dedykowane osobom fizycznym (tj. Węzeł krajowy, kwalifikowany podpis elektroniczny, token, certyfikat KSeF).

Pojęcie „kontekstu uwierzytelnienia”

Każde nawiązanie sesji odbywa się w określonym kontekście logowania. Oznacza to, że podczas uwierzytelnienia w KSeF należy zadeklarować identyfikator w imieniu, którego uwierzytelniony użytkownik będzie wykonywał działania w KSeF.

Kontekstem uwierzytelnienia może być w szczególności:

- identyfikator podatkowy NIP podmiotu (np. NIP jednoosobowej działalności gospodarczej, spółki, JST, GV),
- unikalny identyfikator zakładu (oddziału) osoby prawnej lub innej wyodrębnionej jednostki wewnętrznej podatnika (tzw. identyfikator wewnętrzny/IDWew),
- identyfikator złożony NIP-VAT UE (w przypadku samofakturowania z podmiotem z UE),
- identyfikator brokera Peppol.

Po uwierzytelnieniu w systemie w kontekście danego podmiotu aktywne stają się uprawnienia właściwe dla danego kontekstu logowania. Uwierzytelniona osoba lub podmiot może posiadać różne uprawnienia w ramach różnych kontekstów. Jeżeli podczas logowania zostanie wskazany określony identyfikator podmiotu np. NIP (kontekst), w ramach którego użytkownik nie posiada żadnych uprawnień, wówczas nie będzie on mógł uwierzytelnić się w systemie w kontekście tego podmiotu.

WAŻNE

Kontekst uwierzytelnienia to identyfikator podmiotu, wskazywany na etapie uwierzytelnienia w systemie. W imieniu tego podmiotu wykonywane są określone działania w KSeF.

Przykładowo, w sytuacji, gdy w KSeF uwierzytelnia się:

- osoba fizyczna lub podmiot, którzy będą wykonywali działania w systemie w swoim imieniu – jako kontekst uwierzytelnienia podają swój identyfikator podatkowy NIP (np. osoba prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą lub spółka posługująca się pieczęcią kwalifikowaną),
- osoba fizyczna, która będzie wykonywała działania w systemie w imieniu innego podmiotu, jako kontekst uwierzytelnienia podaje identyfikator podatkowy NIP tego podmiotu (np. osoba fizyczna uwierzytelniająca się w systemie w imieniu spółki podaje NIP spółki jako kontekst uwierzytelnienia),
- nabywca (podatnik) wystawiający faktury w ramach samofakturowania - jako kontekst uwierzytelnienia podaje swój identyfikator podatkowy NIP (również, gdy fakturę wystawiać będzie osoba lub podmiot uprawniony przez tego nabywcę),
- przedstawiciel podatkowy – jako kontekst uwierzytelnienia podaje swój identyfikator podatkowy NIP, również, gdy fakturę wystawiać będzie np. osoba uprawniona przez tego przedstawiciela podatkowego,
- komornik sądowy lub organ egzekucyjny - jako kontekst uwierzytelnienia podaje swój identyfikator podatkowy NIP, również, gdy fakturę wystawiać będzie np. osoba uprawniona przez tego komornika lub przez ten organ egzekucyjny,
- osoba fizyczna, która będzie wykonywała działania w systemie w imieniu członka GV - jako kontekst uwierzytelnienia podaje identyfikator podatkowy NIP członka GV,
- osoba fizyczna, która będzie wykonywała działania w systemie w imieniu jednostki podrzędnej JST - jako kontekst uwierzytelnienia podaje identyfikator podatkowy NIP jednostki podrzędnej JST,
- osoba fizyczna, która będzie wykonywała działania w systemie w imieniu jednostki wewnętrznej podatnika - jako kontekst uwierzytelnienia podaje identyfikator wewnętrzny danej jednostki.

Przykład 1. Metody oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej.

Jan Kowalski (NIP 9999999999, PESEL 11111111116) prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą. Faktury w KSeF wystawia samodzielnie. Jan Kowalski posiada kwalifikowany podpis elektroniczny z identyfikatorem podatkowym NIP. Posiada także Profil Zaufany.

Chcąc uwierzytelnić się w KSeF w celu wystawienia faktury, w której jest sprzedawcą, Jan Kowalski powinien uwierzytelnić się w systemie w kontekście swojego NIP 9999999999. Podczas uwierzytelnienia w KSeF może użyć swojego podpisu kwalifikowanego z NIP lub Profilu Zaufanego z PESEL.

Przykład 2. Metody uwierzytelnienia oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej.

Jan Kowalski (NIP 9999999999) prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą. Faktury w KSeF w jego imieniu wystawia pracownik Anna Nowak (PESEL 11111111116), która posiada kwalifikowany podpis elektroniczny z identyfikatorem podatkowym PESEL.

Chcąc uwierzytelnić się w KSeF w celu wystawienia faktury w imieniu jednoosobowej działalności, Anna Nowak powinna uwierzytelnić się w systemie w kontekście NIP 9999999999. Podczas uwierzytelnienia w KSeF może użyć swojego podpisu kwalifikowanego z numerem PESEL 11111111116.

Przykład 3. Metody uwierzytelnienia oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku podmiotu niebędącego osobą fizyczną.

Spółka jawna X (NIP 9999999999) posiada kwalifikowaną pieczęć elektroniczną. Pieczęcią kwalifikowaną w celu wystawiania faktur, dostępu do faktur, nadawania uprawnień i odbierania uprawnień w imieniu spółki posługują się wyłącznie wyznaczeni pracownicy spółki.

Podczas uwierzytelnienia się w systemie pieczęcią kwalifikowaną spółki, pracownicy powinni podać jako kontekst uwierzytelnienia NIP spółki (9999999999).

Przykład 4. Metody uwierzytelnienia oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku podmiotu niebędącego osobą fizyczną.

Księgowej Annie Nowak (NIP 1111111111), posiadającej podpis kwalifikowany z identyfikatorem podatkowym NIP, zostały nadane w KSeF przez:

- spółkę jawną X (NIP 9999999999) - uprawnienia do wystawiania faktur i do dostępu do faktur,
- spółkę z o.o. Y (NIP 8888888888) - uprawnienia do nadawania i odbierania uprawnień,
- spółkę cywilną Z (NIP 7777777777) - uprawnienia do wystawiania faktur i do dostępu do faktur, uprawnienia do nadawania i odbierania uprawnień.

Księgowa Anna Nowak chcąc uwierzytelnić się w KSeF:

- w celu wystawiania faktur i dostępu do faktur spółki jawnej X – powinna uwierzytelnić się w KSeF w kontekście NIP spółki jawnej X (NIP 9999999999),

- w celu nadawania i odbierania uprawnień w imieniu spółki z o.o. Y – powinna uwierzytelnić się w KSeF w kontekście spółki z o.o. Y (NIP 8888888888),
- w celu wystawiania faktur i dostępu do faktur spółki cywilnej Z oraz nadawania i odbierania uprawnień w jej imieniu – powinna uwierzytelnić się w KSeF w kontekście spółki cywilnej Z (NIP 7777777777).

Podczas uwierzytelnienia w KSeF w kontekście spółek X, Y, Z księgowa Anna Nowak może użyć swojego podpisu kwalifikowanego.

Przykład 5. Metody uwierzytelnienia oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku samofakturowania.

Spółka cywilna X (NIP 9999999999) dokonuje sprzedaży na rzecz osoby fizycznej Y prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą (NIP 3333333333). Strony mają zawartą umowę o samofakturowaniu. Spółka X w związku z tym nadała podatnikowi Y uprawnienie w KSeF do samofakturowania. Podatnik Y uwierzytelniając się w KSeF np. własnym podpisem kwalifikowanym, w celu wystawiania faktur w ramach samofakturowania powinien podać jako kontekst uwierzytelnienia własny NIP (3333333333).

Przykład 6. Metody uwierzytelnienia oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku samofakturowania z podmiotem UE.

Podatnik podatku od wartości dodanej (spółka niemiecka – posiadająca numer VAT UE DE271569167) otrzymał od polskiego podatnika (NIP 9999999999) uprawnienie do samofakturowania jako podmiot unijny, na dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanej pieczęci elektronicznej wydanej na terytorium Niemiec, która nie zawiera identyfikatora podatkowego NIP. Spółka niemiecka uwierzytelniając się w KSeF celem wystawienia faktury w ramach samofakturowania wskaże kontekst uwierzytelnienia w postaci identyfikatora złożonego 9999999999-DE271569167 oraz użyje zagranicznej pieczęci kwalifikowanej.

Przykład 7. Metody uwierzytelnienia oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku jednostek wewnętrznych.

Spółka z o.o. (NIP 9999999999) po uwierzytelnieniu się w systemie wygenerowała identyfikator wewnętrzny tzw. IDWew (9999999999-11118) dla oddziału spółki. Wyznaczyła następnie osobę fizyczną (PESEL 1111111116), która będzie wykonywała działania w systemie w imieniu oddziału spółki (tj. administratora jednostki wewnętrznej). Administrator jednostki wewnętrznej chce nadać uprawnienia do wystawiania faktur oraz do dostępu do faktur pracownikowi oddziału spółki (w ramach jednostki wewnętrznej). W związku z tym administrator uwierzytelnia się w KSeF swoim Profilem Zaufanym w kontekście identyfikatora wewnętrznego 9999999999-11118.

2.1. Węzeł krajowy (login.gov)

Od 14 lutego 2026 r. zapewniona została możliwość uwierzytelnienia się w KSeF 2.0 za pomocą Węzła krajowego (login.gov)²⁰. Rozwiązanie to jest wykorzystywane w bezpłatnych narzędziach do e-fakturowania, udostępnianych przez MF, między innymi w Aplikacji Podatnika KSeF.

W ramach Węzła krajowego dostępne są następujące metody uwierzytelnienia:

- **Profil Zaufany** (przed 14 lutego 2026 r. był on również dostępny jako samodzielna metoda uwierzytelnienia w KSeF 2.0)

Profil Zaufany to środek identyfikacji elektronicznej. Jest to bezpłatne narzędzie służące do potwierdzania tożsamości w systemach elektronicznych administracji oraz podpisywania dokumentów. Wykorzystywany jest do kontaktów z administracją publiczną (urzędami, ministerstwami).

Profil Zaufany może założyć każdy, kto posiada numer PESEL oraz pełną bądź ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Profil Zaufany jest ważny przez 3 lata. Istnieje możliwość przedłużenia jego ważności.

WAŻNE

Nie wolno udostępniać nikomu danych swojego profilu (analogicznie jak nie przekazuje się nikomu swojego dowodu osobistego ani danych do logowania w bankowości elektronicznej).

Kompendium wiedzy na temat Profilu Zaufanego jest dostępne na stronie:

<https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/0074>.

- **Aplikacja mObywatel** – więcej informacji na temat aplikacji można znaleźć na stronie: [mObywatel - Aplikacja mobilna i serwis dla obywateli](#),
- **Logowanie za pomocą bankowości elektronicznej**,
- **E-Dowód** – więcej informacji na temat e-Dowodu można znaleźć na stronie: [e-Dowód - e-dowód - Portal Gov.pl](#).

²⁰ Na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 13 lutego 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 169) zmieniającego rozporządzenie w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur znówelizowany został § 15 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur (Dz. U. z 2025 r. poz. 1815). Zmieniony został termin wejścia w życie Węzła krajowego z 1 kwietnia 2026 r. na 14 lutego 2026 r.

2.2. Kwalifikowany podpis elektroniczny

Jedną z metod uwierzytelnienia się w systemie, dedykowaną dla osób fizycznych jest kwalifikowany podpis elektroniczny. Podpis kwalifikowany to podpis elektroniczny, który ma taką samą moc prawną jak własnoręczny podpis. Jest poświadczony certyfikatem kwalifikowanym, który pozwala na weryfikację tożsamości osoby posługującej się tym podpisem.

WAŻNE

Podpisu kwalifikowanego może używać wyłącznie osoba fizyczna, do której certyfikat jest przyporządkowany. Nie wolno udostępniać narzędzia do składania podpisu (karty kryptograficznej) osobom trzecim.

Więcej informacji na temat funkcjonalności podpisu kwalifikowanego oraz zasad jego uzyskania można znaleźć pod adresem: <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/0075>.

KSeF akceptuje uwierzytelnienie podpisem kwalifikowanym, który posiada identyfikator podatkowy NIP lub PESEL jak również podpisem kwalifikowanym, który nie posiada identyfikatora podatkowego NIP ani numeru PESEL.

W przypadku kwalifikowanych podpisów zawierających identyfikator podatkowy NIP lub PESEL, którymi posługuje się podatnik (np. jednoosobowa działalność gospodarcza) lub osoba uprawniona przez podatnika (np. osoba fizyczna, której spółka nadała uprawnienia w KSeF) nie są wymagane żadne dodatkowe formalności, aby uwierzytelnienie w systemie takim podpisem było skuteczne.

Na rynku funkcjonują także certyfikaty kwalifikowane, które nie zawierają identyfikatora podatkowego NIP ani PESEL. Nie wyklucza to jednak uwierzytelnienia w KSeF i weryfikacji posiadanych uprawnień po użyciu podpisu weryfikowanego takim certyfikatem. W zależności jednak od przypadku należy wówczas:

- zgłosić dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego, należące do podatnika (osoby fizycznej) – w zawiadomieniu ZAW-FA,
- zgłosić dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego, należące do osoby fizycznej (wskazanej w cz. C zawiadomienia ZAW-FA) uprawnionej przez podatnika lub podmiotu niebędącego osobą fizyczną – w zawiadomieniu ZAW-FA,

- zgłosić dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego, należące do osoby fizycznej uprawnionej przez podatnika – w sposób elektroniczny, przy użyciu narzędzi komercyjnych zintegrowanych z API KSeF 2.0 lub przy użyciu Aplikacji Podatnika KSeF.

WAŻNE

Dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego (zwane również „**odciskiem palca podpisu**”) to unikalny, cyfrowy identyfikator, obliczany na podstawie certyfikatu i tworzony przy użyciu funkcji skrótu kryptograficznego opartej na algorytmie SHA-256. Składa się z 64 znaków z przedziału od „0” do „9” oraz od „a” do „f”.

Po wprowadzeniu przez urzędnika danych z zawiadomienia ZAW-FA do systemu, a w przypadku zgłoszenia danych unikalnych podpisu elektronicznego (po przetworzeniu ich w systemie), możliwe będzie uwierzytelnienie się w KSeF przy użyciu podpisu niezawierającego identyfikatora podatkowego NIP ani numeru PESEL.

Przykład 8. Zgłoszenie danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

Spółka z siedzibą we Francji jest zarejestrowana jako podatnik VAT czynny w związku z dokonywaną na terytorium Polski sprzedażą. Spółka nie posiada w Polsce siedziby, ale posiada stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, które uczestniczy w dostawach towarów i świadczeniu usług, dla których wystawiane są faktury. Tym samym podlega obowiązkowi wystawiania faktur w KSeF i musi uwierzytelnić się w związku z tym w systemie. W imieniu spółki w KSeF działać będzie (tj. wystawiać faktury, mieć do nich dostęp, nadawać i odbierać uprawnienia) osoba fizyczna – księgowa (obywatelka Francji), która nie posiada identyfikatora podatkowego NIP ani PESEL. Posiada kwalifikowany podpis elektroniczny wydany na terytorium Francji, który także nie zawiera identyfikatora podatkowego NIP ani PESEL.

Spółka nie posiada kwalifikowanej pieczęci elektronicznej. Spółka w celu umożliwienia księgowej uwierzytelnienia w KSeF oraz korzystania z KSeF w kontekście spółki, może złożyć zawiadomienie ZAW-FA, wskazując w szczególności w cz. C dane osoby fizycznej (księgowej) uprawnionej do korzystania z KSeF oraz dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanym jej podpisu elektronicznego w cz. D.

2.3. Kwalifikowana pieczęć elektroniczna

Jedną z metod uwierzytelnienia się w systemie dedykowaną dla podmiotów niebędących osobami fizycznymi jest kwalifikowana pieczęć elektroniczna. Pieczęć kwalifikowana to

odpowiednik podpisu elektronicznego, ale reprezentujący organizację. Można go porównać do pieczętki firmowej, zawierającej dane przedsiębiorstwa, z tą różnicą jednak, że pieczęć elektroniczna ma postać cyfrową.

Kwalifikowana pieczęć elektroniczna używana w KSeF powinna zawierać identyfikator w postaci NIP podatnika. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że w momencie posługiwania się pieczęcią kwalifikowaną przez danego pracownika firmy np. w przypadku wystawienia faktury, w KSeF znajdą się dane właściciela pieczęci, czyli np. spółki, a nie konkretnej osoby, która tej pieczęci używa.

Podobnie jak ma to miejsce w przypadku kwalifikowanych certyfikatów podpisów elektronicznych bez atrybutu NIP i bez numeru PESEL, na rynku występują także kwalifikowane certyfikaty pieczęci elektronicznej niezawierające numeru identyfikacji podatkowej (NIP). Nie wyklucza to jednak uwierzytelnienia w KSeF i weryfikacji posiadanych uprawnień w związku z użyciem takiej pieczęci.

W zależności jednak od przypadku należy wówczas:

- zgłosić dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanej pieczęci elektronicznej, należącej do podatnika (niebędącego osobą fizyczną) – w zawiadomieniu ZAW-FA,
- zgłosić dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanej pieczęci elektronicznej, należącej do podmiotu uprawnionego przez podatnika – w sposób elektroniczny, przy użyciu narzędzi komercyjnych zintegrowanych z API KSeF 2.0,
- zgłosić dane unikalne kwalifikowanej pieczęci elektronicznej przy użyciu Aplikacji Podatnika KSeF – w przypadku samofakturowania z nabywcą UE (nadanie uprawnień na dane unikalne certyfikatu podpisu lub pieczęci jest w przypadku samofakturowania z nabywcą UE jedyną opcją).

WAŻNE

Dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanej pieczęci elektronicznej (zwane również „**odciskiem palca pieczęci**”) to unikalny, cyfrowy identyfikator, obliczany na podstawie certyfikatu i tworzony przy użyciu funkcji skrótu kryptograficznego opartej na algorytmie SHA-256. Składa się z 64 znaków z przedziału od „0” do „9” oraz od „a” do „f”.

Po wprowadzeniu przez urzędnika danych z zawiadomienia ZAW-FA do systemu, a w przypadku zgłoszenia danych unikalnych pieczęci elektronicznej w sposób elektroniczny, po przetworzeniu ich w systemie, możliwe będzie uwierzytelnienie się w KSeF przy użyciu pieczęci niezawierającej identyfikatora podatkowego NIP.

Przykład 9. Zgłoszenie danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanej pieczęci elektronicznej.

Spółka niemiecka jest zarejestrowana w Polsce jako podatnik VAT czynny w związku z dokonywaną na terytorium kraju sprzedażą. Spółka nie posiada w Polsce siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, w związku z czym nie jest zobowiązana do wystawiania faktur w KSeF. Spółka chce jednak wystawiać faktury w KSeF dobrowolnie, w związku z czym potrzebuje uwierzytelnić się w systemie. Posiada kwalifikowaną pieczęć elektroniczną, wydaną na terytorium Niemiec, która nie zawiera polskiego identyfikatora podatkowego NIP spółki.

Spółka w celu uwierzytelnienia się w KSeF kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną oraz korzystania z KSeF, może złożyć zawiadomienie ZAW-FA, wskazując w szczególności w cz. B swoje dane jako podatnika oraz dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanej pieczęci elektronicznej w cz. D. Nie wypełnia w tym przypadku cz. C zawiadomienia.

2.4. Token

2.4.1. Co to jest token i do czego służy?

Token jest to wygenerowanym przez KSeF, po uwierzytelnieniu się podatnika lub podmiotu uprawnionego w systemie (Węzłem krajowym, podpisem kwalifikowanym, pieczęcią kwalifikowaną lub certyfikatem KSeF), ciągiem znaków alfanumerycznych (z wyłączeniem znaków interpunkcyjnych), przypisanym do podatnika lub podmiotu uprawnionego i jego uprawnień.

Token może być wykorzystywany do przyspieszenia i ułatwienia procesu logowania się do KSeF. Zamiast każdorazowego uwierzytelniania się w KSeF np. podpisem kwalifikowanym, podatnik może wygenerować token i wykorzystywać go do uwierzytelniania w aplikacjach komercyjnych zintegrowanych z KSeF. Uwierzytelnienie tokenem w KSeF 2.0 jest możliwe w ramach sesji interaktywnej, jak i wsadowej.

2.4.2. Okres ważności tokena

KSeF nie określa czasu w jakim token jest ważny. Wygenerowany token pozostaje ważny do czasu jego unieważnienia przez użytkownika.

WAŻNE

Możliwość generowania i wykorzystywania tokenów wygaśnie z końcem 2026 r.²¹

²¹ § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie korzystania z KSeF.

2.4.3. Kto może wygenerować token?

Token może być wygenerowany zarówno dla osoby fizycznej jak i dla podmiotu niebędącego osobą fizyczną (np. spółki). Jeżeli dana osoba fizyczna uwierzytłoni się w systemie np. podpisem kwalifikowanym i wygeneruje token na swoje dane i uprawnienia tj. na osobę fizyczną, to po uwierzytłonienu się tym tokenem będzie widoczna w systemie jako konkretna osoba fizyczna.

Jeżeli natomiast podmiot niebędący osobą fizyczną np. spółka, uwierzytłoni się w systemie pieczęcią kwalifikowaną i wygeneruje token z posiadanymi przez nią uprawnieniami, to działając w systemie, po uwierzytłonienu się tym tokenem będzie widoczny w systemie jako spółka, a nie konkretna osoba fizyczna.

Wygenerowanie tokena możliwe jest po uwierzytłonienu się osoby fizycznej lub podmiotu w kontekście identyfikatora podatkowego NIP lub identyfikatora wewnętrznego.

Przykład 10. Sposób generowania tokenów i zarządzania tokenami w spółce.

Spółka jawna (NIP 9999999999) uwierzytłoniła się w KSeF za pomocą kwalifikowanej pieczęci elektronicznej, zawierającej NIP podatnika. Spółka działa na terenie całego kraju, poprzez swoich przedstawicieli handlowych. Faktury sprzedażowe wystawiane są zawsze przez wyznaczonego przedstawiciela obsługującego dany rejon. W związku z powyższym spółka wygenerowała w KSeF sześć tokenów, a w każdym z nich zapisała wyłącznie uprawnienie do wystawiania faktur spółki. W celu sprawowania kontroli nad procesem wystawiania faktur w firmie przyjęła zasadę, że jeden token będzie wykorzystywany wyłącznie przez jednego przedstawiciela handlowego.

Spółka nadała tokenom następujące nazwy:

- Nazwa pierwszego tokena: „Przedstawiciel handlowy – rejon 1”,
- Nazwa drugiego tokena: „Przedstawiciel handlowy – rejon 2”,
- Nazwa trzeciego tokena: „Przedstawiciel handlowy – rejon 3”,
- Nazwa czwartego tokena: „Przedstawiciel handlowy – rejon 4”,
- Nazwa piątego tokena: „Przedstawiciel handlowy – rejon 5”,
- Nazwa szóstego tokena: „Przedstawiciel handlowy – rejon 6”.

Spółka udostępniła wygenerowane tokeny poszczególnym przedstawicielom handlowym. W opisaney sytuacji, w przypadku, gdy fakturę w imieniu spółki jawnej, po uwierzytłonienu się w KSeF tokenem o nazwie „Przedstawiciel handlowy – rejon 2”, wystawi przedstawiciel handlowy obsługujący ten rejon 2, w KSeF widoczne będą dane spółki, a nie konkretnej osoby fizycznej. Jedynie spółka będzie w posiadaniu informacji, który przedstawiciel był

odpowiedzialny za wystawienie faktury, z uwagi na przyjętą wewnętrzną politykę zarządzania wygenerowanymi tokenami.

Przykład 11. Sposób generowania tokenów i zarządzania tokenami przez osoby fizyczne i spółki.

Spółka akcyjna (NIP 9999999999) działa na terenie całego kraju, poprzez swoich przedstawicieli handlowych. Faktury sprzedażowe wystawiane są zawsze przez wyznaczonego przedstawiciela handlowego obsługującego dany rejon. Spółka nie posiada pieczęci kwalifikowanej. W związku z powyższym prezes spółki akcyjnej (posiadający najszerszy zakres uprawnień, nadany w wyniku złożenia zawiadomienia ZAW-FA) uwierzytłnił się w KSeF swoim Profilem Zaufanym w kontekście NIP spółki (9999999999) i nadał uprawnienia do wystawiania faktur w imieniu spółki wszystkim przedstawicielom handlowym (na ich nr PESEL). Następnie każdy przedstawiciel handlowy uwierzytłnił się Profilem Zaufanym w KSeF w kontekście NIP spółki (9999999999) i wygenerował sobie (na swój nr PESEL) token.

Finalnie przedstawiciele handlowi wygenerowali następujące tokeny:

- Nazwa pierwszego tokena: „Przedstawiciel handlowy 1”,
- Nazwa drugiego tokena: „Przedstawiciel handlowy 2”,
- Nazwa trzeciego tokena: „Przedstawiciel handlowy 3”,
- Nazwa czwartego tokena: „Przedstawiciel handlowy 4”,
- Nazwa piątego tokena: „Przedstawiciel handlowy 5”,
- Nazwa szóstego tokena: „Przedstawiciel handlowy 6”.

W opisanej sytuacji, gdy przedstawiciel handlowy obsługujący dany rejon uwierzytłnił się w KSeF swoim tokenem o nazwie „Przedstawiciel handlowy 2”, w kontekście spółki i wystawi w jej imieniu fakturę, w KSeF widoczne będą dane tej konkretnej osoby fizycznej, do której był przypisany token. Pod żadnym pozorem przedstawiciel obsługujący dany rejon nie powinien udostępniać swojego tokena przedstawicielowi handlowemu obsługującemu inny rejon.

2.4.4. Zasady bezpieczeństwa przy posługiwaniu się tokenem

Token to bezpieczna metoda uwierzytłniania przy zachowaniu podstawowego warunku, że nie jest on ujawniany osobom postronnym. Niedopuszczalne jest generowanie tokenów przez osobę fizyczną, a następnie przekazywanie ich innym użytkownikom (np. innym osobom fizycznym) w celu wykorzystania ich przez te osoby podczas uwierzytłnienia w KSeF.

WAŻNE

Niedopuszczalne jest posługiwanie się tokenem przez osobę fizyczną, która nie wygenerowała tego tokena.

2.4.5. Ile tokenów może być wygenerowanych?

Nie są przewidziane ograniczenia systemowe co do liczby posiadanych lub używanych tokenów.

2.4.6. Uzyskanie tokena w Aplikacji Podatnika KSeF lub w aplikacjach komercyjnych

Wygenerowanie tokena może nastąpić w Aplikacji Podatnika KSeF lub przy użyciu komercyjnych programów finansowo-księgowych zintegrowanych z API KSeF. W okresie bezpośrednio poprzedzającym 1 lutego 2026 r. wygenerowanie tokena (na cele KSeF 2.0) było możliwe w Module Certyfikatów i Uprawnień.

W celu wygenerowania tokena w Aplikacji Podatnika należy wykonać następujące działania:

- nawiązać sesję w KSeF przy użyciu Węzła krajowego lub certyfikatu kwalifikowanego,
- wybrać w menu opcję Tokeny/Generuj token,
- wprowadzić nazwę własną tokena oraz uprawnienia, które mają być do niego przypisane,
- użyć przycisku „Generuj token”, a następnie skopiować wygenerowany numer tokena.

WAŻNE

Ze względów bezpieczeństwa Aplikacja Podatkowa KSeF wyświetla wygenerowany token (unikalny ciąg znaków) tylko jeden raz.

2.4.7. Token a zmiana zakresu uprawnień

Należy zaznaczyć, że osoba fizyczna lub podmiot, który posiada określony zakres uprawnień np. uprawnienie do wystawiania faktur i dostępu do faktur, chcąc wygenerować sobie token:

- może wygenerować jeden token na wszystkie swoje uprawnienia,
- może wygenerować kilka tokenów, np. na każde uprawnienie inny token.

Decyzja co do zakresu uprawnień zapisanych w danym tokenie należy do osoby fizycznej/podmiotu, który go generuje. Nie można jednak przypisać do tokena uprawnienia, którym w momencie generowania nie dysponuje osoba lub podmiot uwierzytelniony w danym kontekście.

Token wygenerowany we własnym kontekście można wykorzystywać wyłącznie do uwierzytelnienia się w KSeF w tym kontekście. Token wygenerowany po uwierzytelnieniu się w kontekście innej osoby lub innego podmiotu (od którego generujący token otrzymał uprawnienia w KSeF) można wykorzystywać wyłącznie do uwierzytelnienia się w KSeF w tym konkretnym kontekście.

Wygenerowane tokeny nie podlegają aktualizacji. Jeśli token został wygenerowany np. na uprawnienie do wystawiania faktur, to nie można go zaktualizować i dodać do niego drugiego uprawnienia np. do dostępu do faktur.

Odebranie uprawnień przypisanych do identyfikatora, na który został wygenerowany token powoduje odebranie tych uprawnień przypisanych do tokena. W przypadku ponownego nadania osobie lub podmiotowi odebranego uprawnienia, będzie ono znów funkcjonować w powiązaniu z tokenem. System nie unieważnia jednak tokena, nawet w przypadku, gdy zostały odebrane wszystkie uprawnienia, które były zapisane w tym tokenie. Odebranie wszystkich uprawnień przypisanych do tokena powoduje wyłącznie brak możliwości uwierzytelnienia się do systemu.

Przykład 12. Generowanie tokenów przez osobę fizyczną.

Jan Kowalski prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą (NIP 9999999999) uwierzytelił się w KSeF podpisem kwalifikowanym, w swoim kontekście, a następnie wygenerował na cały zakres posiadanych przez siebie uprawnień token. Jednocześnie Jan Kowalski jest wspólnikiem w spółce X (NIP 1111111111), w ramach której jest osobą fizyczną uprawnioną do wystawiania faktur w imieniu spółki. W związku z powyższym uwierzytelił się w KSeF i wygenerował drugi token, tym razem działając w kontekście spółki X.

Token wygenerowany przez Jana Kowalskiego:

- w kontekście własnego NIP 9999999999, umożliwia mu po uwierzytelnieniu się tym tokenem we własnym kontekście, działanie w KSeF w pełnym zakresie, w tym wystawianie faktur w których jest sprzedawcą, otrzymywanie faktur oraz nadawanie i odbieranie uprawnień (zarządzanie uprawnieniami),
- w kontekście NIP 1111111111, należącego do spółki X, umożliwia mu po uwierzytelnieniu się tym tokenem w kontekście spółki X, działanie w KSeF w zakresie wystawiania faktur, w których spółka X będzie sprzedawcą.

Nie będzie możliwe uwierzytelnienie się w KSeF:

- w kontekście własnego NIP (9999999999) - tokenem wygenerowanym w kontekście NIP spółki (1111111111),
- w kontekście NIP spółki (1111111111) - tokenem wygenerowanym we własnym kontekście (9999999999).

Przykład 13. Wpływ zmiany zakresu posiadanych uprawnień na token.

Księgowa Anna Nowak (NIP 9999999999) prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą po uwierzytelnieniu się w KSeF we własnym kontekście podpisem kwalifikowanym, zawierającym jej identyfikator podatkowy NIP, wygenerowała token.

Księgowa obsługuje kilka firm, które nadały jej w KSeF uprawnienia do wystawiania faktur, do dostępu do faktur oraz uprawnienia do nadawania i odbierania uprawnień w KSeF:

- Firma X nadała Annie Nowak uprawnienie w KSeF do wystawiania faktur i do dostępu do faktur,
- Firma Y nadała Annie Nowak uprawnienie w KSeF do nadawania i odbierania uprawnień w KSeF,
- Firma Z nadała Annie Nowak uprawnienie w KSeF do wystawiania faktur i dostępu do faktur.

W związku z powyższym, po uwierzytelnieniu się w systemie podpisem kwalifikowanym w ww. kontekstach poszczególnych firm X, Y lub Z, Anna Nowak wygenerowała sobie tokeny i zapisała w każdym z nich posiadane w ramach danej firmy uprawnienia (po jednym tokenie w kontekście jednej firmy).

Po określonym czasie firma X nadała Annie Nowak dodatkowy zakres uprawnień, tj. uprawnienie do nadawania i odbierania uprawnień w KSeF. Biorąc jednak pod uwagę, że wygenerowanego wcześniej tokena nie można aktualizować, księgowa ma dwie możliwości:

- Uwierzytelnić się w kontekście firmy X i wygenerować nowy, dodatkowy token – wyłącznie na uprawnienie do nadawania i odbierania uprawnień w KSeF, lub
- Uwierzytelnić się w kontekście firmy X, unieważnić token obejmujący dotychczasowy zakres uprawnień (do wystawiania faktur i do dostępu do faktur) i wygenerować nowy token na pełen zakres posiadanych uprawnień (do wystawiania faktur i do dostępu do faktur oraz do nadawania i odbierania uprawnień w KSeF).

Jeżeli po określonym czasie firma Y odbierze Annie Nowak nadane wcześniej uprawnienia (do nadawania i odbierania uprawnień w KSeF), wówczas token wygenerowany w kontekście firmy Z nie utraci ważności, ale księgowa nie będzie mogła się tym tokenem uwierzytelnić w kontekście firmy Y (z uwagi na brak jakichkolwiek uprawnień).

Jeżeli po określonym czasie firma Z odbierze Annie Nowak nadane wcześniej uprawnienie w KSeF do dostępu do faktur, wówczas token wygenerowany w kontekście firmy Z nie utraci

ważności, ale księgowa po uwierzytelnieniu się tym tokenem w kontekście firmy Z będzie mogła wyłącznie wystawiać faktury (zgodnie z aktualnym zakresem uprawnień).

2.4.8. Działania na tokenach

API KSeF po wygenerowaniu tokena umożliwia pobranie listy tokenów oraz ich unieważnienie.

Pobranie listy wszystkich tokenów w danym kontekście dostępne będzie dla osoby lub podmiotu posiadającego uprawnienia do przeglądania uprawnień lub nadawania i zmiany uprawnień (zarządzania uprawnieniami).

Lista tokenów będzie zawierała dane tj.:

- ID tokena,
- Nazwa własna,
- Typ identyfikatora i identyfikator twórcy tokena,
- Status tokena,
- Data aktywacji tokena,
- Data ostatniego użycia tokena,
- Uprawnienia (lista).

Usługa API KSeF ma również możliwość unieważnienia tokena. Token może być unieważniony przez osobę lub podmiot, który go wygenerował lub osobę z uprawnieniem do nadawania i zmiany uprawnień (zarządzania uprawnieniami).

WAŻNE

W Aplikacji Podatnika KSeF nie jest możliwe uwierzytelnienie się za pomocą tokena.

2.5. Certyfikat KSeF

2.5.1. Co to jest i do czego będzie służył certyfikat KSeF?

Certyfikat KSeF to cyfrowe narzędzie kryptograficzne potwierdzające tożsamość osoby lub podmiotu, które jest wydawane przez Centrum Certyfikacji Ministerstwa Finansów. Posiadanie takiego certyfikatu pozwala na bezpieczne, wydajne i zautomatyzowane korzystanie z KSeF.

WAŻNE

Uwierzytelnienie certyfikatem KSeF lub wykorzystanie certyfikatu KSeF podczas wystawiania faktur w trybie OFFLINE jest możliwe od 1 lutego 2026 r.

Certyfikat można wykorzystywać w narzędziach komercyjnych do wystawiania e-Faktur, zintegrowanych z API KSeF 2.0. Nie jest natomiast możliwe uwierzytelnienie się certyfikatem w bezpłatnych narzędziach MF np. w Aplikacji Podatnika KSeF.

Certyfikat KSeF jest dwojakiego rodzaju:

CERTYFIKAT TYPU 1 DO UWIERZYTELNIENIA

Certyfikat KSeF typu 1 przeznaczony jest do uwierzytelniania się w systemie KSeF (jako jedna z dopuszczalnych metod). Po uwierzytelnieniu się osoba lub podmiot mogą wykonywać działania w systemie zgodnie z przypisanymi im w KSeF uprawnieniami. Uwierzytelnienie certyfikatem KSeF jest możliwe zarówno w sesji interaktywnej jak również w sesji wsadowej. Po zalogowaniu się certyfikatem KSeF są brane pod uwagę uprawnienia powiązane z identyfikatorem podatkowym (NIP, PESEL) zapisanym na tym certyfikacie. System uwzględnia również powiązanie identyfikatorów NIP i PESEL. Oznacza to, że osoba fizyczna lub podmiot uwierzytelniony certyfikatem KSeF mogą działać w systemie w obrębie uprawnień nadanych na oba ww. identyfikatory podatkowe (niezależnie, na który identyfikator był wygenerowany certyfikat).

CERTYFIKAT TYPU 2 DO WYSTAWIANIA FAKTUR OFFLINE

Certyfikat KSeF typu 2 wymagany jest do oznaczenia faktury kodem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości wystawcy przy wystawianiu faktur w trybie OFFLINE (tj. w trybie offline24, offline-niedostępność systemu, trybie awarii KSeF).

Potwierdzenie tożsamości wystawcy należy rozumieć tu jako:

- potwierdzenie tożsamości osoby, jeśli był on wydany na osobę fizyczną lub
- identyfikację konkretnego podmiotu np. spółki, jeśli był on wydany na podmiot inny niż osoba fizyczna.

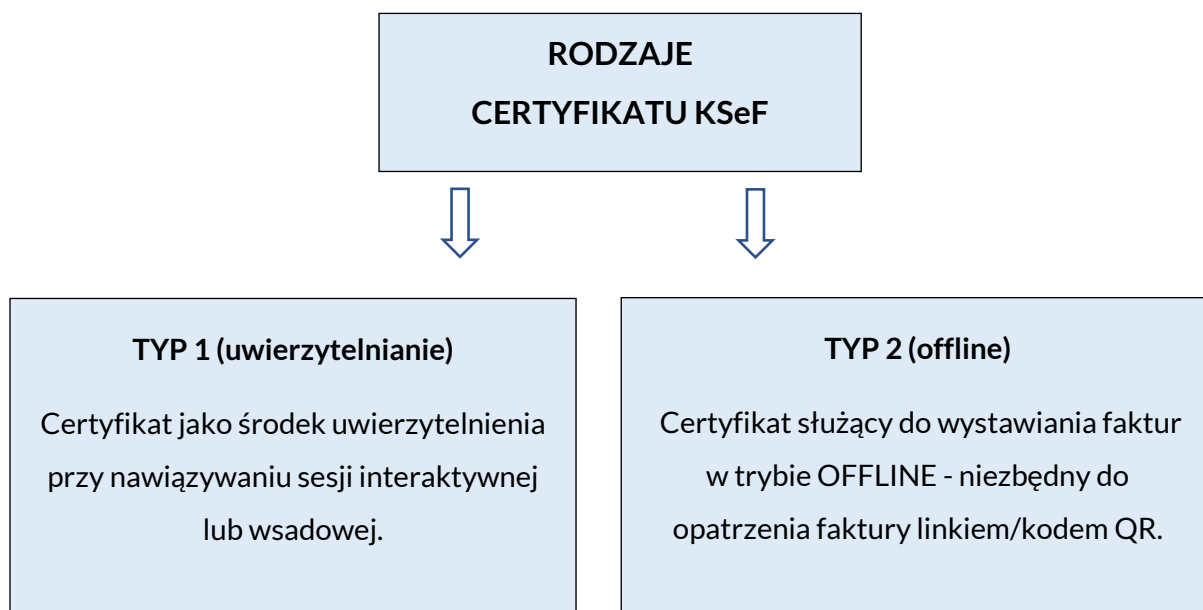
Certyfikaty KSeF zapewniają więc ciągłość procesu fakturowania niezależnie od okoliczności zewnętrznych, z uwagi na ich wykorzystanie w przypadku faktur wystawianych OFFLINE.

WAŻNE

Certyfikaty KSeF obu typów są generowane osobno. Nie jest możliwe wygenerowanie jednego certyfikatu KSeF obejmującego jednocześnie dwa zastosowania.

Dla ułatwienia rozróżnienia, certyfikaty obu typów będą miały w atrybucie CN (commonName) dopisek „uwierzytelnianie” lub „offline”, zależnie od ich zastosowania.

Schemat 1. Rodzaje certyfikatu KSeF.



2.5.2. Uzyskanie certyfikatu KSeF

Aby uzyskać certyfikat KSeF należy złożyć wniosek. W okresie od listopada 2025 r. do stycznia 2026 r. było to możliwe za pośrednictwem Modułu Certyfikatów i Uprawnień (MCU), który został udostępniony w domenie KSeF. MCU umożliwiała również nadawanie uprawnień użytkownikom systemu KSeF 2.0.

WAŻNE

Od lutego 2026 r. wnioskowanie o certyfikat i jego pobieranie jest dostępne w API KSeF 2.0 oraz w Aplikacji Podatnika KSeF 2.0. Uprawnienia nadane w MCU zostały przeniesione do KSeF 2.0, a więc i do Aplikacji Podatnika KSeF 2.0.

Aby wystąpić o wydanie certyfikatu trzeba uwierzytelnić się w KSeF jako podatnik lub osoba uprawniona np. za pomocą Węzła krajowego lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub kwalifikowanej pieczęci elektronicznej.

2.5.3. Okres ważności certyfikatu KSeF

Certyfikat KSeF jest ważny nie dłużej niż 2 lata od:

- daty podanej we wniosku o wydanie certyfikatu KSeF lub
- od daty wydania certyfikatu KSeF (obsłużenia wniosku o wydanie certyfikatu KSeF), jeśli we wniosku nie podano daty początkowej, od której ma być on ważny.

WAŻNE

Warto zadbać o wprowadzenie odpowiednich procedur zarządzania certyfikatami w firmie. Należy również pamiętać o kontroli upływu terminów ważności certyfikatów KSeF i wnioskowaniu o kolejny certyfikat przed utratą ważności poprzedniego.

Przykład 14. Określenie daty ważności certyfikatu KSeF (we wniosku wskazano datę początkową).

Podatnik 10 listopada 2025 r. występuje o wydanie certyfikatu KSeF (typu 1). Składa w tym celu wniosek, w którym wskazuje, że datą początkową, od której ma być ważny certyfikat jest 1 lutego 2026 r. Wydanie certyfikatu nastąpiło 10 listopada 2025 r.

W związku ze wskazaniem przez podatnika we wniosku daty początkowej, od której ma być ważny certyfikat KSeF, okres 2 lat będzie liczony od dnia 1 lutego 2026 r., a nie od daty jego wydania (10 listopada 2025 r.).

Przykład 15. Określenie daty ważności certyfikatu KSeF (we wniosku nie wskazano daty początkowej).

Podatnik 31 marca 2026 r. występuje o wydanie certyfikatu KSeF (typu 2). Składa w tym celu wniosek, w którym nie wskazuje daty początkowej, od której ma być ważny certyfikat. Obsłużenie wniosku nastąpiło 1 kwietnia 2026 r.

W związku z brakiem wskazania przez podatnika we wniosku daty początkowej, od której ma być ważny certyfikat KSeF, okres 2 lat będzie liczony od daty wydania certyfikatu KSeF, czyli od 1 kwietnia 2026 r.

Przykład 16. Określenie daty ważności certyfikatu KSeF (we wniosku nie wskazano daty początkowej).

Podatnik 15 lutego 2026 r. występuje o wydanie certyfikatu KSeF (typu 1). Składa w tym celu wniosek, w którym wskazuje, że datą początkową, od której ma być ważny certyfikat jest 1 marca 2026 r. Wydanie certyfikatu nastąpiło 15 lutego 2026 r.

W związku ze wskazaniem przez podatnika we wniosku daty początkowej, od której ma być ważny certyfikat KSeF, okres 2 lat będzie liczony od dnia 1 marca 2026 r., a nie od daty jego wydania (15 lutego 2026 r.). Warto przy tym zaznaczyć, że takiego certyfikatu nie da się użyć przed datą początku jego ważności, tzn. uwierzytelnienie się nim nie będzie możliwe przed datą wskazaną jako początek okresu ważności.

W kolejnym dniu, 16 lutego 2026 r. podatnik występuje o wydanie certyfikatu KSeF (typu 2). Składa w tym celu wniosek, w którym nie wskazuje daty początkowej. Wydanie certyfikatu nastąpiło 16 lutego 2026 r.

W związku z brakiem wskazania przez podatnika we wniosku daty początkowej, od której ma być ważny certyfikat KSeF, okres 2 lat będzie liczony od daty jego wydania tj. dnia 16 lutego 2026 r.

2.5.4. Certyfikat dla osoby fizycznej lub podmiotu

Certyfikat KSeF może być wydany osobie fizycznej identyfikowanej po numerze NIP (np. jednoosobowa działalność gospodarcza) lub po numerze PESEL (np. pracownikowi firmy, pod warunkiem, że posiada jakiegokolwiek uprawnienie do korzystania z KSeF).

Ponadto, co istotne, certyfikat może być wydany podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną posiadającemu NIP np. spółce z o.o., po uwierzytelnieniu się za pomocą pieczęci kwalifikowanej.

Sposób zarządzania certyfikatami w firmie może być kształtowany dowolnie w zależności od potrzeb danej organizacji. Przykładowo, spółka po uwierzytelnieniu w KSeF pieczęcią kwalifikowaną na NIP spółki, możeawnioskować, a następnie pobrać wiele certyfikatów wydanych na dane spółki (z uwzględnieniem funkcjonujących limitów dot. ilości możliwych do wygenerowania certyfikatów KSeF), po czym udostępnić je swoim pracownikom. W tej sytuacji, gdy fakturę wystawi osoba fizyczna posługująca się certyfikatem KSeF z identyfikatorem podatkowym NIP spółki (wydanym na spółkę), w KSeF widoczne będą wyłącznie dane spółki, a nie konkretnej osoby fizycznej, która fizycznie wystawiła tę fakturę.

Jeżeli natomiast certyfikaty zostaną wydane pracownikom spółki (na ich PESEL), to gdy fakturę wystawi osoba uwierzytelniona takim certyfikatem, w KSeF widoczne będą dane tej osoby fizycznej, która wystawiała tę fakturę, działając w imieniu spółki.

W przypadku osoby/podmiotu posiadającego kwalifikowany podpis/kwalifikowaną pieczęć elektroniczną bez identyfikatora NIP i PESEL, certyfikat może być wydany na tzw. dane unikalne powiązane z certyfikatem (tzw. odcisk palca podpisu) użytym do uwierzytelnienia.

2.5.5. Bezpieczeństwo posługiwania się certyfikatami KSeF

Certyfikaty KSeF są rodzajem elektronicznych poświadczeń tożsamości posiadacza, podobnie jak certyfikaty kwalifikowane. Zawierają one dane osobowe wnioskującego lub dane podmiotu. Z tego względu o certyfikat zawierający dane osoby fizycznej możewnioskować wyłącznie ta osoba. I tylko ta osoba może go pobrać, a następnie się nim posługiwać.

WAŻNE

Niedopuszczalne jest udostępnienie certyfikatu KSeF wydanego na daną osobę fizyczną, innej osobie fizycznej. Niedozwolone jest posłużenie się przez osobę fizyczną, certyfikatem KSeF należącym do innej osoby fizycznej.

Jeśli chodzi o certyfikaty wydane na dane podmiotu np. spółki, to nie są one powiązane z konkretnymi osobami, zatem odpowiedzialność za ich przekazywanie konkretnym pracownikom i posługiwanie się nimi przy pracy w KSeF leży po stronie podmiotu. W takim przypadku organizacja powinna zadbać o właściwą rejestrację i rozliczalność operacji pobierania, przekazywania, wykorzystywania i unieważniania tych certyfikatów.

2.5.6. Limity dotyczące certyfikatów KSeF

Każdy uwierzytelniony użytkownik ma możliwość wygenerowania:

- w przypadku osoby fizycznej, która posługuje się identyfikatorem podatkowym PESEL - maksymalnie 2 aktywnych certyfikatów KSeF oraz 2 nowych - do użycia dopiero po wygaśnięciu obecnego certyfikatu,
- w przypadku osoby fizycznej, która posługuje się identyfikatorem podatkowym NIP - maksymalnie 100 certyfikatów wydanych na podstawie danych kwalifikowanego certyfikatu podpisu oraz 100 nowych do użycia dopiero po wygaśnięciu aktualnych,
- w przypadku podmiotu niebędącego osobą fizyczną (identyfikator NIP) - co najwyżej 100 certyfikatów wydanych na podstawie danych kwalifikowanego certyfikatu pieczęci oraz 100 nowych do użycia dopiero po wygaśnięciu aktualnych,
- w przypadku podmiotu, który uwierzytelnia się za pomocą certyfikatu, który nie posiada identyfikatora NIP/PESEL (zgłoszony tzw. dane unikalne powiązane z certyfikatem) - co najwyżej 2 aktywne oraz 2 nowe - do użycia dopiero po wygaśnięciu obecnego certyfikatu.

Nowy certyfikat, o którym mowa wyżej może być wydany na miesiąc przed upływem okresu ważności najstarszego aktywnego certyfikatu.

Jak wskazano wyżej, w celu uzyskania nowego certyfikatu konieczne jest uwierzytelnienie w systemie (np. podpisem kwalifikowanym czy Węzłem krajowym). Podmiot/osoba uwierzytelniona ważnym certyfikatem KSeF także może wnioskować o wydanie kolejnego certyfikatu.

Przykład 17. Sposób generowania certyfikatów KSeF i zarządzania certyfikatami w spółce.

Spółka z o. o. (NIP 9999999999) uwierzytliła się w KSeF za pomocą kwalifikowanej pieczęci elektronicznej, zawierającej NIP podatnika. Spółka jest siecią handlową, która posiada siedem oddziałów zlokalizowanych w różnych częściach Polski. Faktury sprzedażowe wystawiane są zawsze przez wyznaczonego pracownika danego oddziału (lub osobę ją zastępującą).

W związku z powyższym spółka zawnioskowała o wydanie certyfikatów KSeF typu 1. W celu sprawowania kontroli nad procesem wystawiania faktur w firmie przyjęła zasadę, że jeden certyfikat KSeF będzie wykorzystywany wyłącznie w ramach jednego oddziału.

Finalnie wydanych zostało siedem certyfikatów KSeF, z których każdy zawierał NIP spółki, ale różniły się one między sobą nazwą własną:

- Nazwa pierwszego certyfikatu: „Certyfikat I – oddział A”
- Nazwa drugiego certyfikatu: „Certyfikat I – oddział B”
- Nazwa trzeciego certyfikatu: „Certyfikat I – oddział C”
- Nazwa czwartego certyfikatu: „Certyfikat I – oddział D”
- Nazwa piątego certyfikatu: „Certyfikat I – oddział E”
- Nazwa szóstego certyfikatu: „Certyfikat I – oddział F”
- Nazwa siódmego certyfikatu: „Certyfikat I – oddział G”.

Spółka udostępniła wydane certyfikaty wyznaczonym osobom. W opisanej sytuacji, w przypadku, gdy np. fakturę w imieniu spółki z o. o. , po uwierzytelnieniu się w KSeF certyfikatem o nazwie „Certyfikat I- oddział B” wystawi wyznaczony pracownik oddziału B lub osoba, która ją zastępuje, w KSeF widoczne będą dane spółki, a nie konkretnej osoby fizycznej (pracownika oddziału B).

Biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia procesu wystawiania faktur w sposób ciągły, również podczas potencjalnych problemów z siecią Internet czy na wypadek prac serwisowych w KSeF, spółka zawnioskowała następnie o wydanie certyfikatów KSeF typu 2. W celu sprawowania kontroli nad procesem wystawiania faktur w firmie, podobnie jak w przypadku certyfikatów typu 1, przyjęła zasadę, że jeden certyfikat KSeF będzie wykorzystywany wyłącznie w ramach jednego oddziału.

Finalnie wydanych zostało siedem certyfikatów KSeF, z których każdy zawierał NIP spółki, ale różniły się one między sobą nazwą własną:

- Nazwa pierwszego certyfikatu: „Certyfikat II – oddział A”
- Nazwa drugiego certyfikatu: „Certyfikat II – oddział B”
- Nazwa trzeciego certyfikatu: „Certyfikat II – oddział C”

- Nazwa czwartego certyfikatu: „Certyfikat II – oddział D”
- Nazwa piątego certyfikatu: „Certyfikat II – oddział E”
- Nazwa szóstego certyfikatu: „Certyfikat II – oddział F”
- Nazwa siódmego certyfikatu: „Certyfikat II – oddział G”.

Spółka udostępniła wydane certyfikaty wyznaczonym osobom. W opisanej sytuacji, w przypadku, gdy np. fakturę w trybie OFFLINE w imieniu spółki z o. o. będzie wystawiał wyznaczony pracownik oddziału B, posłuży się certyfikatem spółki o nazwie „Certyfikat II - oddział B”. Certyfikat wykorzysta do opatrzenia faktury kodem, dzięki czemu nabywca w przypadku otrzymania faktury poza KSeF będzie miał możliwość weryfikacji czy fakturę w trybie OFFLINE wystawiła osoba lub podmiot do tej czynności uprawniony.

Przykład 18. Sposób generowania certyfikatów KSeF i zarządzania certyfikatami w spółce.

Spółka cywilna (NIP 9999999999) prowadzi działalność usługową. Faktury sprzedażowe wystawiane są zawsze przez pracownika działu księgowości (lub osobę ją zastępującą), którym zostały nadane odpowiednie uprawnienia w KSeF. W związku z przyjętą wewnętrzną procedurą, spółka przyjęła zasadę, iż nie będzie występować o wydanie certyfikatów na swoim poziomie, lecz zrobią to bezpośrednio wyznaczeni pracownicy spółki. Księgowa oraz osoba ją zastępująca uwierzytelnili się w KSeF za pomocą Profilu Zaufanego, a następnie zawnioskowali o wydanie certyfikatów KSeF obu typów (dla osoby fizycznej identyfikowanej numerem PESEL).

W przypadku certyfikatów wydawanych na osoby fizyczne wykluczone jest ich udostępnianie innym osobom fizycznym. W związku z powyższym księgowa jak również osoba ją zastępująca będą posiadać odrębne, indywidualne certyfikaty KSeF, przypisane do konkretnej osoby fizycznej. Finalnie wydane zostały cztery, następujące certyfikaty:

- Nazwa certyfikatu typu 1 dla księgowej: „Certyfikat I – Pracownik 1”,
- Nazwa certyfikatu typu 2 dla księgowej: „Certyfikat II – Pracownik 1”,
- Nazwa certyfikatu typu 1 dla osoby zastępującej: „Certyfikat I – Pracownik 2”,
- Nazwa certyfikatu typu 2 dla osoby zastępującej: „Certyfikat II – Pracownik 2”.

W opisanej sytuacji, w przypadku, gdy fakturę w imieniu spółki cywilnej po uwierzytelnieniu się w KSeF certyfikatem o nazwie „Certyfikat I- Pracownik 1” wystawi księgowa, w KSeF widoczne będą dane konkretnej osoby fizycznej (księgowej).

W przypadku, gdy fakturę w trybie OFFLINE w imieniu spółki wystawi księgowa, posłuży się swoim certyfikatem o nazwie „Certyfikat II – Pracownik 1”. Certyfikat wykorzysta do

opatrzenia faktury kodem, dzięki czemu nabywca w przypadku otrzymania faktury poza KSeF będzie miał możliwość weryfikacji czy fakturę w trybie OFFLINE wystawiła osoba lub podmiot do tej czynności uprawniony.

Maksymalna liczba żądań wydania certyfikatów KSeF dla danego identyfikatora w okresie ostatnich 30 dni nie może przekroczyć:

- 6 - dla certyfikatów indywidualnych wydawanych na numer PESEL,
- 300 - dla certyfikatów wydawanych na identyfikator podatkowy NIP,
- 6 - dla certyfikatów wydawanych na dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub kwalifikowanej pieczęci elektronicznej.

Przykład 19. Działanie systemu przy przekroczeniu maksymalnej liczby żądań wydania certyfikatów KSeF.

Jan Kowalski (PESEL 11111111116), który nie prowadzi działalności gospodarczej, jest pracownikiem firmy X, w której posiada uprawnienie do wystawiania faktur. 11 kwietnia 2026 r. uzyskał certyfikat KSeF (na numer PESEL), po czym go unieważnił. Czynności te powtórzył jeszcze pięć razy w okresie 12-24 kwietnia 2026 r. Przy siódmej próbie uzyskania certyfikatu KSeF, która miała miejsce 25 kwietnia 2026 r., system zwrócił komunikat o przekroczeniu dozwolonej liczby złożonych żądań. Wnioskowanie o wydanie kolejnego certyfikatu będzie więc możliwe najwcześniej po upływie 30 dni od dnia żądania wydania pierwszego certyfikatu KSeF.

2.5.7. Certyfikat KSeF a zakres uprawnień

Certyfikaty KSeF to rozwiązanie elastyczne i dynamiczne. Dzięki nim proces wystawienia faktury jest szybki i prosty. Jeden certyfikat można wykorzystać do pracy w różnych kontekstach (tj. w ramach różnych podmiotów) i bez znaczenia dla jego ważności są zmiany w zakresie uprawnień posiadanych przez właściciela certyfikatu.

Uniemożliwienie użycia certyfikatu do uwierzytelnienia w systemie nastąpi jednak, gdy odebrane zostaną wszystkie uprawnienia nadane na identyfikator (NIP lub PESEL) właściciela certyfikatu.

Przykład 20. Wpływ zmiany zakresu posiadanych uprawnień na ważność certyfikatu KSeF.

Księgowa Anna Nowak (NIP 9999999999) prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą dysponuje certyfikatem KSeF typu 1 (do uwierzytelnienia), wydanym po uwierzytelnieniu się w KSeF podpisem kwalifikowanym zawierającym jej identyfikator NIP.

Księgowa obsługuje kilka firm, które nadały jej uprawnienia w KSeF:

- Firma X nadała Annie Nowak uprawnienie w KSeF do wystawiania faktur i do dostępu do faktur,
- Firma Y nadała Annie Nowak uprawnienie w KSeF do nadawania i odbierania uprawnień w KSeF,
- Firma Z nadała Annie Nowak uprawnienie w KSeF do dostępu do faktur.

W związku z powyższym, po uwierzytelnieniu się w systemie certyfikatem KSeF w swoim kontekście lub w kontekście firmy X, Y lub Z, Anna Nowak będzie mogła działać w KSeF w obrębie posiadanych uprawnień.

Jeżeli po określonym czasie firma Z odbierze Annie Nowak uprawnienia, to posiadany przez nią certyfikat KSeF nie ulegnie unieważnieniu. Podobnie będzie w przypadku, gdy Anna Nowak zdobędzie za pewien czas nowego klienta – firmę N, która nada jej w KSeF np. uprawnienia do wystawiania faktur i dostępu do faktur. Będzie ona mogła uwierzytelnić się w systemie przy użyciu certyfikatu KSeF w kontekście firmy N i działać w zakresie posiadanych uprawnień.

Jeżeli jednak wszyscy klienci (firma X, Y, Z, N) odebraliby uprawnienia księgowej Annie Nowak, wówczas będzie ona mogła uwierzytelnić się w systemie posiadającym certyfikatem KSeF wyłącznie w swoim kontekście.

2.5.8. Działania na certyfikatach KSeF

Każda uwierzytelniona w systemie osoba fizyczna lub uwierzytelniony podmiot może wykonywać działania na swoich własnych certyfikatach. Możliwe jest wyszukiwanie, pobranie listy certyfikatów, pobranie aktywnych certyfikatów oraz ich unieważnienie. Nie jest możliwe wykonywanie jakichkolwiek operacji na certyfikatach należących do innych osób fizycznych lub podmiotów.

Możliwe jest wyszukanie i pobranie danych certyfikatu KSeF. Opcja ta dotyczy wyłącznie certyfikatów wydanych uwierzytelnionemu użytkownikowi (osobie fizycznej/podmiotowi).

Użytkownik może uzyskać informację na temat:

- numeru seryjnego certyfikatu,
- nazwy własnej,
- typu certyfikatu KSeF,
- identyfikatora podmiotu właściciela certyfikatu,
- nazwy właściciela certyfikatu,
- statusu,
- okresu ważności (od-do),

- daty ostatniego użycia.

API pozwala również na wyszukiwanie certyfikatów KSeF według następujących kryteriów:

- numer seryjny certyfikatu,
- nazwa własna,
- typ certyfikatu KSeF,
- status (A – aktywny, Z-zablokowany, U – unieważniony, W-wygasty)
Status Z to status przejściowy pomiędzy statusem A - aktywny, a U – unieważniony.
- data wygaśnięcia.

Możliwe jest także unieważnienie wcześniej wydanego certyfikatu. Aby wystąpić z takim żądaniem konieczne jest uwierzytelnienie się w systemie przy wykorzystaniu jednej z dostępnych metod: Węzeł krajowy, podpis kwalifikowany, pieczęć kwalifikowana czy certyfikat KSeF.

W przypadku unieważnienia certyfikatu KSeF typu 1, przy użyciu którego dana osoba lub podmiot są aktualnie uwierzytelnieni w systemie, nastąpi przerwanie sesji.

2.5.9. Certyfikaty KSeF a tokeny

Jedną z metod uwierzytelnienia w KSeF są tokeny. Rozwiązanie to będzie funkcjonować do 31 grudnia 2026 r.²²

W KSeF 2.0 możliwe jest korzystanie zarówno z certyfikatów KSeF jak i tokenów. Docelowo od 1 stycznia 2027 r. z tych dwóch rozwiązań pozostaną wyłącznie certyfikaty KSeF.

Należy jednak zwrócić uwagę, że certyfikaty i tokeny nie są od strony funkcjonalnej równoważne. Token zawiera w sobie uprawnienia podatnika, które są deklarowane w momencie jego generowania. Certyfikaty KSeF nie są natomiast nośnikiem uprawnień. Kluczowym założeniem certyfikatów KSeF (typ 1) będzie to, że stanowią one wyłącznie środek uwierzytelnienia w systemie – podobnie jak np. podpis kwalifikowany.

Podsumowanie najważniejszych różnic oraz cech wspólnych tokenów i certyfikatów zawarto w tabeli poniżej.

²² § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie korzystania z KSeF.

Tabela 3. Porównanie cech tokenów i certyfikatów KSeF.

CECHA TOKENA/CERTYFIKATU KSeF	TOKEN	CERTYFIKAT KSeF
Czy można go wykorzystać do pracy w różnych kontekstach?	NIE	TAK
Czy posiada okres ważności?	NIE	TAK
Czy istnieją ograniczenia co do ilości posiadanych tokenów/certyfikatów KSeF?	NIE	TAK
Czy zawiera w sobie uprawnienia osoby fizycznej/podmiotu generującego?	TAK	NIE
Czy jest możliwy do wygenerowania przez osobę fizyczną?	TAK	TAK
Czy jest możliwy do wygenerowania przez podmiot niebędący osobą fizyczną?	TAK	TAK
Czy można się nim uwierzytelnić w sesji interaktywnej?	TAK	TAK (dotyczy certyfikatu typu 1)
Czy można się nim uwierzytelnić w sesji wsadowej?	TAK	TAK (dotyczy certyfikatu typu 1)
Czy jest unieważniany po zmianie zakresu uprawnień osoby lub podmiotu, który go wygenerował?	NIE	NIE
Czy można go unieważnić?	TAK	TAK

3. Uprawnienia do korzystania z KSeF

KSeF jest oparty na modelu poświadczeń, tzn., że wymagane jest uwierzytelnienie i autoryzacja danej osoby lub podmiotu w systemie. Po uwierzytelnieniu się w systemie dana osoba lub podmiot korzysta z KSeF w zakresie posiadanych przez siebie uprawnień.

3.1. Rodzaje uprawnień do korzystania z KSeF

Rozporządzenie w sprawie korzystania z KSeF określa precyzyjnie, kto dokładnie i w jakiej roli występując (np. podatnika, osoby fizycznej wskazanej przez podatnika, przedstawiciela członka GV, organu egzekucyjnego) może posiadać określony rodzaj uprawnień. Uprawnieniami do korzystania z KSeF, w myśl rozporządzenia są uprawnienia do:

- nadawania oraz odbierania uprawnień do korzystania z KSeF,

- wystawiania lub dostępu do faktur ustrukturyzowanych (ONLINE) i faktur, o których mowa w art. 106nda ust. 1, art. 106nf ust. 1 i art. 106nh ust. 1 ustawy (tj. faktur wystawianych w trybie OFFLINE),
- wystawiania faktur przez nabywcę towarów lub usług zgodnie z art. 106d ust. 1 ustawy (w trybie samofakturowania),
- wystawiania faktur VAT RR i faktur VAT RR KOREKTA przy użyciu KSeF.

W oparciu o powyższe założenia prawne, stworzone zostały odpowiednie szczegółowe uprawnienia systemowe. Należą do nich w szczególności uprawnienia do:

- zarządzania uprawnieniami,
- zarządzania jednostkami podrzędnymi,
- wystawiania faktur,
- dostępu do faktur,
- wystawiania faktur w trybie samofakturowania,
- wykonywania operacji egzekucyjnych,
- wystawiania faktur VAT RR,
- wystawiania faktur PEF,
- wykonywania operacji przedstawiciela podatkowego,
- zarządzania uprawnieniami w ramach podmiotu unijnego.

Ponadto w systemie wyróżnia się następujące uprawnienia techniczne do:

- przeglądania uprawnień (nadanych osobom fizycznym i podmiotom w kontekście danego podatnika),
- przeglądania historii sesji (w kontekście danego podatnika np. w celu pobierania UPO).

Zarządzanie uprawnieniami

Uprawnienie do zarządzania uprawnieniami obejmuje nadawanie oraz odbieranie uprawnień do korzystania z KSeF. Pozwala wyznaczać osoby lub podmioty, które będą korzystały z KSeF w kontekście danego podatnika.

WAŻNE

Uprawnienie do zarządzania uprawnieniami (w tym do nadawania lub odbierania uprawnień do korzystania z KSeF) jest jednym uprawnieniem. Nie jest możliwe nadanie uprawnienia wyłącznie do nadawania uprawnień lub wyłącznie do odbierania uprawnień do korzystania z KSeF. Ewentualny podział tych kompetencji w firmie, przedsiębiorca może wprowadzić wyłącznie poprzez stworzenie odpowiednich procedur wewnętrznych.

Uprawnienie do zarządzania uprawnieniami posiada przypisane systemowo sam podatnik np. jednoosobowa działalność gospodarcza, spółka, JST, GV. Może je również otrzymać np.:

- osoba fizyczna wskazana przez podatnika,
- osoba fizyczna wskazana przez osobę fizyczną zarządzającą uprawnieniami w ramach danego podatnika.

W uprawnieniu do zarządzania uprawnieniami zawiera się także uprawnienie do przeglądania uprawnień (nie musi być więc nadawane osobno).

Zarządzanie jednostkami podrzędnymi

Uprawnienie do zarządzania jednostkami podrzędnymi pozwala na nadawanie i odbieranie uprawnień przedstawicielom (administratorom) poszczególnych jednostek podrzędnych JST, członków GV oraz wydzielonych jednostek wewnętrznych działających w ramach danego podatnika.

Uprawnienie do zarządzania jednostkami podrzędnymi posiada przypisane systemowo sam podatnik np.:

- jednoosobowa działalność gospodarcza, spółka (tworząc jednostki wewnętrzne i wyznaczając ich przedstawiciela (administratora)),
- JST, która posiada swoje jednostki podrzędne,
- GV, która składa się z członków GV.

Uprawnienia te może posiadać także np. osoba fizyczna wskazana przez podatnika.

Wystawianie faktur

Uprawnienie do wystawiania faktur obejmuje zarówno wystawianie faktur ustrukturyzowanych (ONLINE) jak i wystawianie faktur w trybie OFFLINE (tj. w trybie offline24, w trybie offline – niedostępność KSeF oraz w trybie awaryjnym).

Uprawnienie do wystawiania faktur posiada (domyślnie) sam podatnik (w tym JST i GV).

Uprawnienie to może posiadać także np.:

- osoba fizyczna wskazana przez podatnika,
- osoba fizyczna wskazana przez osobę fizyczną zarządzającą uprawnieniami w ramach danego podatnika,
- podmiot wskazany przez podatnika (np. biuro rachunkowe) oraz osoba fizyczna wskazana przez ten podmiot,

- osoba fizyczna wskazana przez przedstawiciela (administratora) jednostki podrzędnej JST, członka GV oraz jednostki wewnętrznej.

Dostęp do faktur

Uprawnienie do dostępu do faktur ustrukturyzowanych pozwala w szczególności na dostęp do listy faktur danego podatnika oraz możliwość pobierania tych faktur z KSeF.

WAŻNE

Uprawnienie do wystawiania faktur oraz uprawnienie do dostępu do faktur w KSeF to dwa odrębne uprawnienia od strony systemowej. Możliwe jest nadanie uprawnienia wyłącznie do wystawiania faktur lub wyłącznie do dostępu do faktur. Uprawnienie do dostępu do faktur w KSeF obejmuje dostęp do wszystkich faktur danego podatnika, w tym jego faktur sprzedażowych jak i faktur zakupowych.

Wystawianie faktur w trybie samofakturowania

Uprawnienie do wystawiania faktur przez nabywcę towarów lub usług, zgodnie z art. 106d ust. 1 ustawy tj. w ramach procedury samofakturowania, posiada wskazany przez podatnika nabywca towarów lub usług oraz osoby fizyczne i inne podmioty uprawnione przez tego nabywcę do wystawiania faktur. Tego typu faktury mogą wystawiać np. pracownicy nabywcy towarów lub usług, którym nadał on uprawnienie do wystawiania faktur w KSeF.

Wykonywanie operacji egzekucyjnych

Wykonywanie operacji egzekucyjnych to uprawnienie, które posiada komornik sądowy oraz organ egzekucyjny. Uprawnienie to może otrzymać także osoba fizyczna bezpośrednio od komornika lub organu egzekucyjnego bądź od osoby fizycznej uprawnionej do zarządzania uprawnieniami w ich imieniu.

Wystawianie faktur VAT RR

Uprawnienie do wystawiania faktur VAT RR i faktur VAT RR KOREKTA przy użyciu KSeF posiada nabywca produktów rolnych lub usług rolniczych (podatnik VAT czynny) wskazany przez rolnika ryczałtowego. Tego typu faktury mogą wystawiać także osoby fizyczne i inne podmioty uprawnione przez nabywcę do wystawiania faktur np. pracownicy nabywcy produktów rolnych lub usług rolniczych, którym nadał on uprawnienie do wystawiania faktur w KSeF.

Szczegóły dotyczące zasad nadawania uprawnień do wystawiania faktur VAT RR i faktur VAT RR KOREKTA przy użyciu KSeF zostały omówione kompleksowo w cz. III Podręcznika KSeF 2.0.

Wystawianie faktur PEF

Uprawnienie do wystawiania faktur PEF (tj. faktur w zamówieniach publicznych) jest szczególnym rodzajem uprawnienia do wystawiania faktur. W tym bowiem przypadku wystawcą jest dostawca usług Peppol, który po zarejestrowaniu się w KSeF i nadaniu mu przez podatników odpowiednich uprawnień przesyła faktury ustrukturyzowane do KSeF w imieniu tych podatników.

Wykonywanie operacji przedstawiciela podatkowego

Wykonywanie operacji przedstawiciela podatkowego jest szczególnym rodzajem uprawnienia do wystawiania faktur w imieniu podatnika. Przedstawiciel posiada w KSeF uprawnienia analogiczne jak sam podatnik. Podatnicy mogą nadać mu uprawnienie do wystawiania faktur jako przedstawiciel podatkowy (wówczas jego dane w fakturze zostaną zawarte w elemencie PodmiotUpowazniony). Przedstawiciel będzie miał także dostęp do tych faktur w KSeF. Przedstawiciel może delegować to uprawnienie np. na osobę fizyczną.

3.2. Nadawanie uprawnień do korzystania z KSeF

Zgodnie z art. 106nb ustawy z KSeF korzystają:

- podatnik (np. jednoosobowa działalność gospodarcza, spółka akcyjna, JST),
- podmioty wskazane przez podatnika (np. biuro rachunkowe),
- komornik, organ egzekucyjny oraz osoby fizyczne wskazane przez te podmioty,
- osoby fizyczne wskazane w zawiadomieniu (ZAW-FA),
- podmioty inne niż wymienione wyżej, wskazane przez osoby fizyczne korzystające z KSeF, jeżeli prawo do wskazywania innego podmiotu wynika z uprawnień nadanych tym osobom fizycznym.

Nadawanie lub odbieranie uprawnień do korzystania z KSeF odbywa się:

- papierowo lub elektronicznie - poprzez złożenie zawiadomienia ZAW-FA o nadaniu lub odebraniu uprawnień do korzystania z KSeF (wyłącznie w określonych sytuacjach),
- elektronicznie - korzystając z:
 - komercyjnych programów finansowo-księgowych, pod warunkiem, że zostały one zintegrowane z API KSeF 2.0,
 - za pomocą bezpłatnego narzędzia oferowanego przez Ministerstwo Finansów - Aplikacji Podatnika KSeF 2.0.

Decyzja o wyborze optymalnego narzędzia do zarządzania uprawnieniami należy do podatnika.

3.2.1. Podatnicy będący osobami fizycznymi

Podatnik będący osobą fizyczną nie musi dopełniać żadnych formalności ani nic zgłaszać do urzędu skarbowego, aby uwierzytelnić się w KSeF. Uprawnienia do korzystania z KSeF są przypisane do tej osoby automatycznie w KSeF, dlatego są one nazywane „uprawnieniami właścicielskimi”.

WAŻNE

Uprawnienia właścicielskie w KSeF są to uprawnienia przypisywane automatycznie, systemowo do identyfikatora podatkowego NIP podatnika. Obejmują w szczególności uprawnienie do wystawiania faktur, dostępu do faktur, zarządzania uprawnieniami, zarządzania jednostkami podrzędnymi oraz uprawnienia techniczne do przeglądania historii sesji oraz przeglądania uprawnień. Uprawnień właściciela nie można odebrać.

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą na gruncie ustawy o VAT może korzystać z systemu uwierzytelniając się np. Węzłem krajowym (Profilem Zaufanym, aplikacją mObywatel, bankowością elektroniczną, e-Dowodem) lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Po uwierzytelnieniu się w systemie może korzystać z KSeF samodzielnie lub nadawać uprawnienia do korzystania z KSeF innym osobom lub podmiotom. Odbywa się to w sposób elektroniczny.

WAŻNE

Osoba fizyczna nie składa zawiadomienia ZAW-FA w celu wyznaczenia osoby fizycznej, która w jej imieniu będzie korzystała z KSeF.

Jedynym wyjątkiem, w którym osobą składającą zawiadomienie ZAW-FA będzie osoba fizyczna jest przypadek zgłoszenia przez nią danych unikalnych jej własnego podpisu elektronicznego.

3.2.2. Podatnicy niebędący osobami fizycznymi

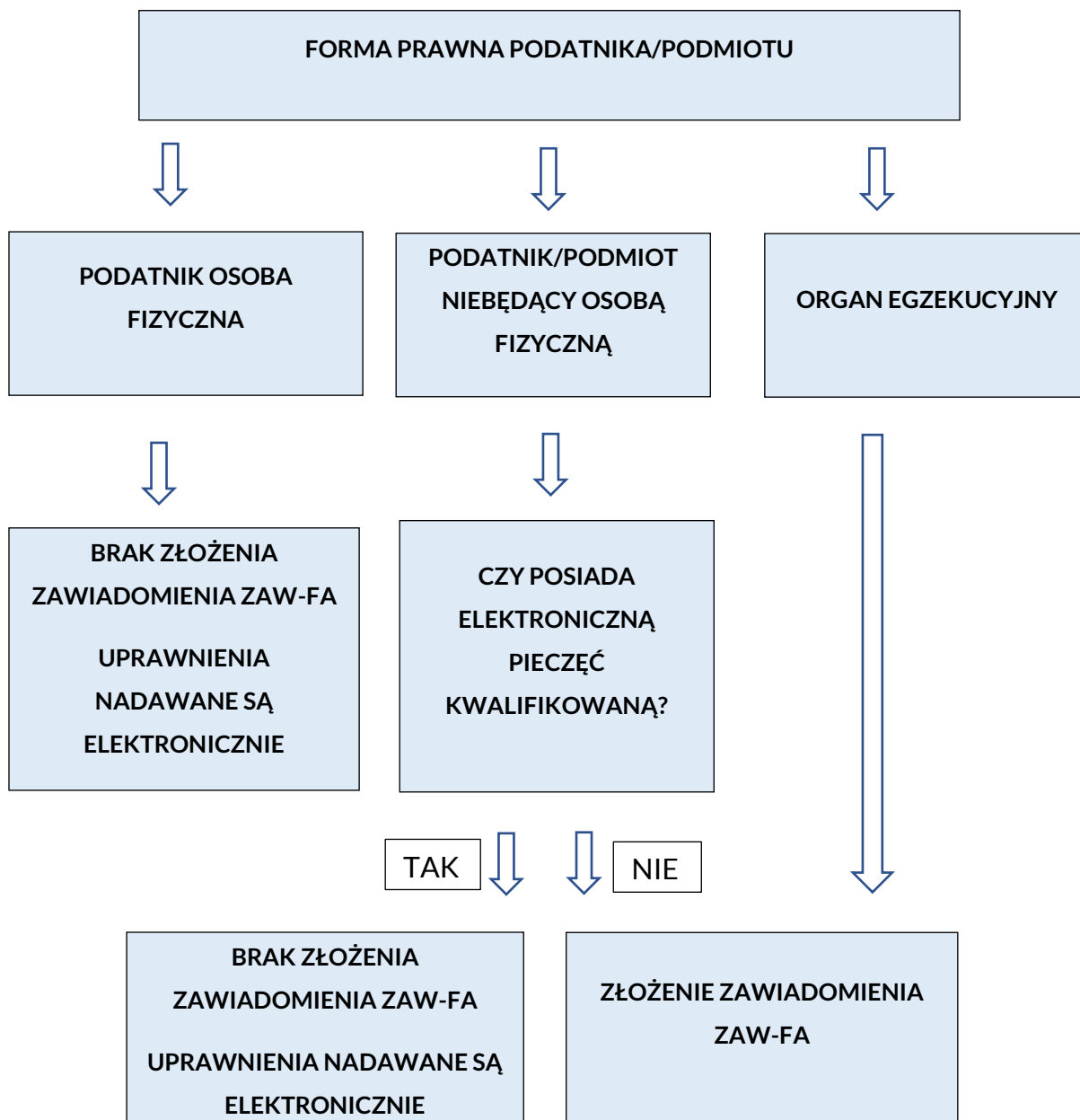
Podatnicy niebędący osobami fizycznymi (w szczególności spółki, JST, GV) lub podmioty niebędące osobami fizycznymi (np. fundacje) posiadający elektroniczną pieczęć kwalifikowaną nie muszą składać w urzędzie skarbowym żadnych dodatkowych dokumentów. Po uwierzytelnieniu się w systemie taki podatnik ma już przypisany pełen zakres uprawnień właścicielskich (przypisanych do identyfikatora podatkowego NIP podatnika).

W przypadku podatników i podmiotów nieposiadających możliwości uwierzytelnienia się za pomocą kwalifikowanej pieczęci elektronicznej, nadawanie lub odbieranie uprawnień do

korzystania z KSeF jest dokonywane przez złożenie zawiadomienia o nadaniu lub odebraniu uprawnień do korzystania z KSeF (ZAW-FA) do właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

W przypadku organu egzekucyjnego, zawiadomienie jest składane obowiązkowo, niezależnie czy podmiot ten posiada możliwość uwierzytelnienia się w systemie za pomocą kwalifikowanej pieczęci elektronicznej.

Schemat 2. Nadawanie uprawnień poprzez zawiadomienie ZAW-FA.



3.2.3. Zawiadomienie ZAW-FA

Zawiadomienie ZAW-FA jest składane:

- papierowo – osobiście lub pocztą, lub
- elektronicznie – poprzez formularz interaktywny w e-Urzędzie Skarbowym (więcej informacji w [komunikacie MF z 10 lutego 2026 r.](#)) lub poprzez e-Doręczenia.

WAŻNE

Od 1 stycznia 2026 r. zawiadomienie ZAW-FA składane przez ePUAP do urzędów skarbowych nie jest uznawane za skutecznie doręczone. Szczegóły dotyczące zmian w zasadach składania podań utrwalonych w postaci elektronicznej do organów podatkowych i organów KAS można znaleźć w [komunikacie MF z 19 grudnia 2025 r.](#)

Poprzez ZAW-FA, do korzystania z KSeF, może być uprawniona tylko jedna osoba fizyczna. Dalsze uprawnienia osoba fizyczna wskazana w ZAW-FA może nadawać elektronicznie (np. za pomocą Aplikacji Podatnika KSeF).

WAŻNE

Osobą uprawnioną w ZAW-FA może być dowolna osoba fizyczna wskazana przez podatnika niebędącego osobą fizyczną/podmiot niebędący osobą fizyczną. Nie musi być to osoba fizyczna reprezentująca dany podmiot (np. zgodnie z wpisem w KRS).

Wzór zawiadomienia o nadaniu lub odebraniu uprawnień do korzystania z KSeF w wersji ZAW-FA(3) określa załącznik do rozporządzenia w sprawie korzystania z KSeF. Wzór zawiadomienia w wersji 3 obowiązuje od 1 lutego 2026 r.

WAŻNE

Zawiadomienie ZAW-FA może być złożone także w przypadku JST lub GV, jeśli podatnik ten nie posiada możliwości uwierzytelnienia się za pomocą kwalifikowanej pieczęci elektronicznej.

Zawiadomienie ZAW-FA nie ma zastosowania do nadawania lub odbierania uprawnień do korzystania z KSeF w przypadku:

- samorządowej jednostki budżetowej, samorządowego zakładu budżetowego, urzędu gminy, starostwa powiatowego lub urzędu marszałkowskiego,
- członków GV,

- zakładu (oddziału) osoby prawnej bądź innej wyodrębnionej jednostki wewnętrznej podatnika (zwanej w dalszej części dokumentu „jednostką wewnętrzną”).

W przypadku wskazania w zawiadomieniu ZAW-FA osoby fizycznej uprawnionej do korzystania z KSeF w imieniu podatnika niebędącego osobą fizyczną lub podmiotu niebędącego osobą fizyczną zostaje jej przypisany poniższy zakres uprawnień:

- zarządzanie uprawnieniami,
- wystawianie faktur,
- dostęp do faktur,
- zarządzanie jednostkami podrzędnymi,
- operacje egzekucyjne (tylko dla podmiotów, które wskazały status „organ egzekucyjny” w ZAW-FA).

Dodatkowo osoba fizyczna będzie posiadała uprawnienia techniczne do:

- przeglądania uprawnień,
- przeglądania historii sesji.

Zmiana osoby fizycznej uprawnionej w ZAW-FA na inną osobę fizyczną

W celu zmiany osoby fizycznej uprawnionej „A” na inną osobę fizyczną uprawnioną „B”, należy najpierw złożyć ZAW-FA wskazując cel „2. odebranie uprawnień” (osobie fizycznej „A”), a następnie złożyć kolejne zawiadomienie ZAW-FA, celem „1. nadanie uprawnień” (osobie fizycznej „B”).

Zmiana osoby fizycznej uprawnionej „A” na osobę fizyczną uprawnioną „B” nie skutkuje odebraniem uprawnień wszystkim osobom uprawnionym przez osobę fizyczną „A”.

Nie jest możliwe wskazanie w jednym zawiadomieniu ZAW-FA np. dwóch osób fizycznych uprawnionych do korzystania z KSeF. Osoba wskazana w ZAW-FA może jednak nadawać dalsze uprawnienia (kolejnym osobom) drogą elektroniczną w ramach systemu (np. poprzez Aplikację Podatnika KSeF lub poprzez komercyjne programy za pośrednictwem API KSeF).

Potwierdzenie wprowadzenia danych z ZAW-FA do systemu

Aby uprawnienia nadawane za pośrednictwem zawiadomienia ZAW-FA zaczęły działać, konieczne jest wprowadzenie ich do systemu przez pracownika właściwego urzędu skarbowego. Pracownik w pierwszej kolejności weryfikuje zawiadomienie pod względem formalnym, w szczególności czy zostało ono podpisane przez odpowiednią liczbę osób uprawnionych do reprezentacji. W razie uzasadnionych wątpliwości lub błędów

w wypełnionym zawiadomieniu pracownik urzędu skarbowego podejmuje kontakt z podatnikiem celem ich wyjaśnienia.

Zawiadomienie jest wprowadzane do systemu niezwłocznie po jego otrzymaniu.

W zawiadomieniu ZAW-FA znajdują się m.in. obowiązkowe pola, w których wskazuje się:

- adres e-mail podatnika lub podmiotu, który nadaje lub odbiera uprawnienia,
- adres e-mail osoby fizycznej uprawnionej, której są nadawane lub odbierane uprawnienia.

Na wskazane wyżej adresy e-mail są wysyłane powiadomienia o nadaniu lub odebraniu uprawnień (tj. po wprowadzeniu przez pracownika urzędu skarbowego danych z zawiadomienia ZAW-FA do systemu). Poniżej znajduje się przykładowa wiadomość e-mail, generowana przez system.

Przykład 21. Potwierdzenie (w formie e-mail) wprowadzenia danych z zawiadomienia ZAW-FA do systemu.

Dzień dobry,	
Na podstawie złożonego zawiadomienia ZAW-FA, w dniu 09-07-2025 dokonano wprowadzenia wniosku o numerze: 20987/WU/09/07/2025	
Dane Udzielającego uprawnienie:	
Rodzaj podmiotu: podmiot niebędący osobą fizyczną	
NIP: 121212111	
Dane Uprawnionego:	
Identyfikator: 1111111111	
Zakres zawiadomienia: Nadanie uprawnień	
NAZWA URZĘDU SKARBOWEGO: TI jednostka.org	
Wiadomość wygenerowana automatycznie z Aplikacji KSeF Urzędnika. Prosimy na nią nie odpowiadać.	

Przykład 22. Elementy potwierdzenia e-mail.

1.	Dzień dobry, Na podstawie złożonego zawiadomienia ZAW-FA, w dniu 09-07-2025 dokonano wprowadzenia wniosku o numerze: 20987/WU/09/07/2025
2.	Dane Udzielającego uprawnienie: Rodzaj podmiotu: podmiot niebędący osobą fizyczną NIP: 1212121111
3.	Dane Uprawnionego: Identyfikator: 1111111111
4.	Zakres zawiadomienia: Nadanie uprawnień
5.	NAZWA URZĘDU SKARBOWEGO: TI jednostka org
6.	Wiadomość wygenerowana automatycznie z Aplikacji KSeF Urzędnika. Prosimy na nią nie odpowiadać.

Powiadomienie e-mail składa się z następujących elementów:

1. – dane dotyczące daty złożenia zawiadomienia oraz numeru wniosku (nadanego przez system),
2. – dane udzielającego uprawnienie: rodzaj podmiotu składającego zawiadomienie oraz jego identyfikator podatkowy – są to dane wynikające ze złożonego zawiadomienia (część B:1 pole nr 7 „rodzaj podmiotu” oraz pole nr 1 „identyfikator podatkowy NIP podatnika lub podmiotu”),
3. – dane uprawnionego: identyfikator podatkowy osoby uprawnionej – są to dane wynikające ze złożonego zawiadomienia (część C:1 pole nr 12 „identyfikator podatkowy NIP/numer PESEL”),
4. – zakres zawiadomienia wynikający ze złożonego zawiadomienia (część A, pole nr 6 „cel złożenia formularza”),
5. – nazwa urzędu skarbowego – to nazwa właściwego urzędu skarbowego, do którego zostało złożone zawiadomienie (nazwa wskazana w części A, pole nr 5 zawiadomienia „właściwy naczelnik urzędu skarbowego”),
6. – informacja, że wiadomość e-mail została wygenerowana automatycznie wraz z pouczeniem, aby na nią nie odpowiadać.

Zgłoszenie danych unikalnych podpisu przez osobę fizyczną na ZAW-FA

WAŻNE

Składającym zawiadomienie ZAW-FA może być osoba fizyczna, wyłącznie w jednym przypadku, tj. gdy osoba ta chce zgłosić dane unikalne powiązane z jej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, niezawierającym numeru identyfikacji podatkowej (NIP) i numeru PESEL.

W takiej sytuacji podatnik wymieniony w części „B” zawiadomienia ZAW-FA, wskaże w części „A”, w polu 6, pozycję 4 „zgłoszenie danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub kwalifikowanej pieczęci elektronicznej podatnika”. Dane unikalne podpisu wskazuje się w części „D” zawiadomienia ZAW-FA. Nie wypełnia natomiast części „C” zawiadomienia, ponieważ nie jest to nadanie uprawnień innej osobie fizycznej, lecz zgłoszenie danych unikalnych własnego podpisu.

W związku z powyższym, w e-mailu potwierdzającym wprowadzenie ZAW-FA do systemu przez pracownika urzędu skarbowego, nie będą zawarte dane osoby uprawnionej.

Przykład 23. Potwierdzenie (w formie e-mail) wprowadzenia danych z zawiadomienia ZAW-FA do systemu.

Dzień dobry,	
Na podstawie złożonego zawiadomienia ZAW-FA, w dniu 09-07-2025 dokonano wprowadzenia wniosku o numerze: 20988/WU/09/07/2025	
Dane Udzielającego uprawnienie:	
Rodzaj podmiotu: osoba fizyczna	
NIP: 121212111	
Dane Uprawnionego:	
Zakres zawiadomienia: Zgłoszenie danych unikalnych identyfikujących kwalifikowany podpis elektroniczny podatnika	
NAZWA URZĘDU SKARBOWEGO: TI jednostka org	
Wiadomość wygenerowana automatycznie z Aplikacji KSeF Urzędnika. Prosimy na nią nie odpowiadać.	

Jak wypełnić zawiadomienie ZAW-FA?

Zawiadomienie ZAW-FA należy wypełnić w sposób dokładny i staranny. Aby zawiadomienie zostało wypełnione prawidłowo, należy stosować się do poniższych wskazówek.

Zawiadomienie wypełnia się dużymi, drukowanymi literami.

W przypadku niekompletnego uzupełnienia zawiadomienia lub wskazania w nim danych, które budzą wątpliwości, pracownik urzędu skarbowego wprowadzający dane z zawiadomienia do systemu może podjąć kontakt z podatnikiem celem ich wyjaśnienia.

Grafika 1. Nagłówek oraz cz. A zawiadomienia ZAW-FA.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki
z dnia 12 grudnia 2025 r. (Dz. U. poz. 1815)

POLA JASNE WYPEŁNIA PODMIOT SKŁADAJĄCY ZAWIADOMIENIE, POLA CIEMNE WYPEŁNIA URZĄD. WYPEŁNIĆ DUŻYMI, DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOLOREM.

1. Identyfikator podatkowy NIP podatnika lub podmiotu _____	2. Nr dokumentu _____	3. Status _____
---	---------------------------------	---------------------------

ZAW-FA

**ZAWIADOMIENIE O NADANIU LUB ODEBRANIU UPRAWNIENÍ DO KORZYSTANIA
Z KRAJOWEGO SYSTEMU E-FAKTUR**

Podstawa prawna: § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 12 grudnia 2025 r. w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur (Dz. U. poz. 1815). Składający: Podatnicy i podmioty nadający lub odbierający osobie fizycznej uprawnienia do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur. Podatnicy zgłaszający dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanego podpisu lub kwalifikowanej pieczęci elektronicznej. Miejsce składania: Właściwy naczelnik urzędu skarbowego.	4. Kolejny nr egz. / ogółem liczba egzemplarzy¹⁾ _____
--	---

A. MIEJSCE I CEL SKŁADANIA

5. Właściwy naczelnik urzędu skarbowego _____
6. Cel złożenia formularza (zaznaczyć właściwy kwadrat): ☐ 1. nadanie uprawnień²⁾ ☐ 2. odebranie uprawnień³⁾ ☐ 3. odebranie wszelkich nadanych uprawnień⁴⁾ ☐ 4. zgłoszenie danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub kwalifikowanej pieczęci elektronicznej podatnika⁵⁾

W zawiadomieniu ZAW-FA w pierwszej kolejności należy wskazać identyfikator podatkowy NIP podatnika lub podmiotu w polu nr 1. Następnie w części „A” zawiadomienia „MIEJSCE I CEL SKŁADANIA”:

- w polu nr 5 należy wskazać właściwego naczelnika urzędu skarbowego,
- w polu nr 6 należy podać cel złożenia formularza, zaznaczając właściwy kwadrat:
 - 1 - „**nadanie uprawnień**” – przez które należy rozumieć wskazanie osoby fizycznej uprawnionej do korzystania z KSeF. Wskazanie kolejnej osoby fizycznej uprawnionej w części C jest możliwe dopiero po odebraniu uprawnień osobie fizycznej uprzednio wskazanej. Dalsze uprawnienia (np. dla kolejnych osób fizycznych) nadawane są już elektronicznie w KSeF; lub
 - 2 – „**odebranie uprawnień**” – przez które należy rozumieć odebranie uprawnień, które były nadane wcześniej za pośrednictwem ZAW-FA określonej osobie fizycznej oraz odebranie uprawnień nadanych na dane unikalne powiązane z certyfikatami, które zostały uprawnione przez tę osobę fizyczną w kontekście podatnika, którego dotyczy ZAW-FA. Opcja 2 – „odebranie uprawnień” nie dotyczy przypadku, gdy podatnik chce odebrać uprawnienia wszystkim osobom uprawnionym w jego kontekście; lub

- 3 – „odebranie wszelkich nadanych uprawnień”, w takim przypadku nie wypełnia się części C,

Odebranie wszelkich nadanych uprawnień oznacza:

- * odebranie wszystkich uprawnień za wyjątkiem uprawnień właścicielskich, niezależnie czy zostały nadane za pośrednictwem API KSeF (elektronicznie) czy poprzez zawiadomienie ZAW-FA,
- * odebranie uprawnień wszystkim osobom fizycznym i podmiotom, w tym także osobom i podmiotom działającym w ramach jednostek podrzędnych JST i członków GV,
- * odwołanie wszystkich zgłoszonych danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego jak i danych unikalnych powiązanych z certyfikatem pieczęci kwalifikowanej zgłoszonych za pośrednictwem API KSeF (elektronicznie) czy poprzez zawiadomienie ZAW-FA,
- * odebranie uprawnień osobom fizycznym i podmiotom uprawnionym w jednostkach wewnętrznych działających w ramach danego podatnika.

WAŻNE

Decyzja o wyborze opcji 3 - „odebranie wszelkich nadanych uprawnień” powinna być świadoma i przemyślana. Skutkiem zaznaczenia tej opcji jest „wyczyszczenie” w systemie wszystkich funkcjonujących w ramach danego podatnika uprawnień. Po tej operacji konieczne więc będzie zbudowanie uprawnień w KSeF w danej firmie od początku.

- 4 – „zgłoszenie danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub kwalifikowanej pieczęci elektronicznej podatnika” – jest to opcja, którą należy zaznaczyć w przypadku zgłaszania:
 - * danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego, w przypadku, gdy ten certyfikat nie zawiera numeru identyfikacji podatkowej (NIP) i numeru PESEL podatnika będącego osobą fizyczną wymienioną w części B (tzw. odcisk palca certyfikatu podpisu kwalifikowanego) lub
 - * danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanej pieczęci elektronicznej, w przypadku, gdy ten certyfikat nie zawiera numeru

identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika, którą będzie się posługiwała osoba działająca w imieniu podatnika niebędącego osobą fizyczną, wymienionego w części B (tzw. odcisk palca pieczęci kwalifikowanej).

Dane unikalne obliczane są na podstawie certyfikatu i tworzone przy użyciu funkcji skrótu kryptograficznego opartej na algorytmie SHA-256.

WAŻNE

Zgłoszenie danych unikalnych najczęściej będzie dotyczyło podatników zagranicznych, którzy posiadają podpis kwalifikowany lub pieczęć kwalifikowaną wydane w innym kraju (bez NIP i PESEL). Tacy podatnicy są co do zasady wyłączeni z obowiązkowego KSeF, lecz mogą wystawiać faktury w tym systemie dobrowolnie. Aby mogli uwierzytelnić się w systemie podpisem zagranicznym/piecczęcią zagraniczną muszą zgłosić jego/jej dane unikalne w zawiadomieniu ZAW-FA.

Grafika 2. Cz. B zawiadomienia ZAW-FA.

B. DANE PODATNIKA LUB PODMIOTU, KTÓRY SKŁADA ZAWIADOMIENIE	
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE	
* – dotyczy podmiotu niebędącego osobą fizyczną ** – dotyczy podmiotu będącego osobą fizyczną	
7. Rodzaj podmiotu (zaznaczyć właściwy kwadrat):	
☐ 1. podmiot niebędący osobą fizyczną ☐ 2. organ egzekucyjny ⁶⁾ ☐ 3. osoba fizyczna ⁷⁾	
8. Nazwa pełna* / Nazwisko, pierwsze imię**	
B.2. DANE KONTAKTOWE	
9. Telefon ⁸⁾	
10. E-mail ⁹⁾	

W części „B” zawiadomienia „DANE PODATNIKA LUB PODMIOTU, KTÓRY SKŁADA ZAWIADOMIENIE”:

- w sekcji B.1 należy wskazać dane identyfikacyjne podatnika lub podmiotu, który składa zawiadomienie tj.:
 - rodzaj podmiotu w polu nr 7:
 - 1 - podmiot niebędący osobą fizyczną (np. w przypadku spółki),
 - 2 – organ egzekucyjny (w tym przypadku zaznacza się również kwadrat „podmiot niebędący osobą fizyczną”),

3 - osoba fizyczna (wyłącznie w przypadku zgłaszania danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego, obliczanych na podstawie tego certyfikatu i tworzonych przy użyciu funkcji skrótu kryptograficznego opartej na algorytmie SHA-256, w przypadku, gdy ten certyfikat nie zawiera numeru identyfikacji podatkowej (NIP) lub numeru PESEL podatnika będącego osobą fizyczną (zgłoszenie tzw. odcisku palca podpisu kwalifikowanego)).

- w polu nr 8 w sekcji B:1 należy wskazać nazwę pełną podatnika lub podmiotu, który składa zawiadomienie (dotyczy podatnika niebędącego osobą fizyczną lub podmiotu niebędącego osobą fizyczną) lub jego nazwisko i pierwsze imię (dotyczy podmiotu będącego osobą fizyczną),
- w sekcji B.2 wskazuje się dane kontaktowe podatnika lub podmiotu, który składa zawiadomienie ZAW-FA:
 - w polu nr 9 - numer telefonu (opcjonalnie),
 - w polu nr 10 – adres e-mail (obowiązkowo); adres e-mail wypełnia się obowiązkowo, ponieważ podatnik lub podmiot składający zawiadomienie na podany adres e-mail otrzyma informację o nadaniu lub odebraniu uprawnień do korzystania z KSeF.

Grafika 3. Cz. C zawiadomienia ZAW-FA.

C. DANE OSOBY UPRAWNIONEJ DO KORZYSTANIA Z KRAJOWEGO SYSTEMU E-FAKTUR		
C.1. DANE IDENTYFIKACYJNE		
11. Rodzaj identyfikatora podatkowego (zaznaczyć właściwy kwadrat):		
☐ 1. NIP	☐ 2. PESEL	☐ 3. brak identyfikatora ⁽¹⁰⁾
12. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL		
13. Nazwisko	14. Pierwsze imię	15. Data urodzenia ⁽¹⁰⁾
16. Rodzaj dokumentu potwierdzającego tożsamość ⁽¹⁰⁾		17. Numer i seria dokumentu potwierdzającego tożsamość ⁽¹⁰⁾
18. Kraj wydania dokumentu potwierdzającego tożsamość ⁽¹⁰⁾		
C.2. DANE KONTAKTOWE		
19. Telefon ⁽¹¹⁾		
20. E-mail ⁽¹²⁾		

W części „C” zawiadomienia:

- w sekcji C.1 należy wskazać dane identyfikacyjne osoby fizycznej uprawnionej do korzystania z KSeF tj.:
 - w polu nr 11 – zaznacza się właściwy rodzaj identyfikatora podatkowego:

- 1 - identyfikator podatkowy NIP, lub
 - 2 - numer PESEL, lub
 - 3 - brak identyfikatora (dotyczy nierezydenta, który nie posiada identyfikatora podatkowego NIP ani numeru PESEL),
- w polu nr 12 - identyfikator podatkowy NIP lub numer PESEL (za wyjątkiem przypadku, gdy w polu 11 zaznaczono „3. brak identyfikatora”),
 - w polu nr 13 - nazwisko, a w polu nr 14 - pierwsze imię,
 - w polu nr 15 - datę urodzenia, w polu nr 16 - rodzaj dokumentu, potwierdzającego tożsamość, w polu nr 17 - numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz w polu nr 18 - kraj wydania dokumentu potwierdzającego tożsamość.

Pola od nr 15 do nr 18 dotyczą nierezydenta, który nie posiada identyfikatora podatkowego NIP ani numeru PESEL.

- w sekcji C.2 wskazuje się dane kontaktowe osoby fizycznej uprawnionej:
 - w polu nr 19 - numer telefonu (opcjonalnie),
 - w polu nr 20 - adres e-mail (obowiązkowo), ponieważ osoba fizyczna uprawniona na ten adres otrzyma informację o nadaniu lub odebraniu jej uprawnień do korzystania z KSeF.

Grafika 4. Cz. D zawiadomienia ZAW-FA.

D. ZGŁOSZENIE DANYCH UNIKALNYCH POWIĄZANYCH Z CERTYFIKATEM KWALIFIKOWANEGO PODPISU LUB KWALIFIKOWANEJ PIECZĘCI ELEKTRONICZNEJ NIEZAWIERAJĄCYCH NUMERU IDENTYFIKACJI PODATKOWEJ (NIP) I NUMERU PESEL 21. Dane unikalne powiązane z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub kwalifikowanej pieczęci elektronicznej (SHA-256)⁽³⁾ _____ _____
--

Cz. D wypełnia się w przypadku zgłaszania danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub kwalifikowanej pieczęci elektronicznej, obliczanych na podstawie tego certyfikatu i tworzonych przy użyciu funkcji skrótu kryptograficznego opartej na algorytmie SHA-256, niezawierających numeru identyfikacji podatkowej (NIP) i numeru PESEL (zgłoszenie tzw. odcisku palca podpisu kwalifikowanego lub pieczęci kwalifikowanej), gdy:

- w polu nr 6 zaznaczono „zgłoszenie danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub kwalifikowanej pieczęci elektronicznej podatnika”; w takim przypadku nie wypełnia się części C (ponieważ zgłoszenie danych unikalnych dotyczy samego podatnika); albo
- w polu nr 6 zaznaczono „nadanie uprawnień”, a osoba uprawniona do korzystania z KSeF wymieniona w części C nie posiada numeru identyfikacji podatkowej (NIP) i numeru PESEL oraz posiada wyłącznie kwalifikowany podpis elektroniczny niezawierający numeru identyfikacji podatkowej (NIP) i numeru PESEL, albo
- w polu nr 6 zaznaczono „nadanie uprawnień”, a osoba uprawniona do korzystania z KSeF wymieniona w części C posiada wyłącznie kwalifikowany podpis elektroniczny niezawierający numeru identyfikacji podatkowej (NIP) i numeru PESEL.

Grafika 5. Cz. E zawiadomienia ZAW-FA.

E. PODPIS PODATNIKA LUB PODMIOTU / OSOBY REPREZENTUJĄCEJ¹⁴⁾		
1	22. Nazwisko	23. Pierwsze imię
	24. Stanowisko/funkcja	25. Podpis
2	26. Nazwisko	27. Pierwsze imię
	28. Stanowisko/funkcja	29. Podpis
3	30. Nazwisko	31. Pierwsze imię
	32. Stanowisko/funkcja	33. Podpis
4	34. Nazwisko	35. Pierwsze imię
	36. Stanowisko/funkcja	37. Podpis

W części „E” zawiadomienia należy zawrzeć podpis podatnika lub podmiotu/osoby reprezentującej. W przypadku pierwszej osoby podaje się:

- w polu nr 22 – nazwisko,
- w polu nr 23 – pierwsze imię,
- w polu nr 24 – stanowisko/funkcję,
- w polu nr 25 – podpis.

Dane i podpisy pozostałych osób uprawnionych do reprezentacji i ustanowienia osoby uprawnionej do korzystania z KSeF podaje się odpowiednio w sekcjach od 2 do 4 (pola od nr 26 do nr 37).

W przypadku reprezentacji wieloosobowej (powyżej 4 osób) pozostałych uprawnionych do reprezentowania i ustanowienia osoby uprawnionej do korzystania z KSeF należy wymienić w dodatkowym formularzu ZAW-FA.

WAŻNE

Pełnomocnictwo ogólne (PPO-1) upoważnia pełnomocnika do podpisania zawiadomienia ZAW-FA w imieniu podatnika.

Odebranie uprawnień osobie fizycznej wskazanej w zawiadomieniu ZAW-FA

Odebranie uprawnień osobie fizycznej wskazanej w zawiadomieniu ZAW-FA jest możliwe:

- poprzez ponowne złożenie zawiadomienia ZAW-FA, z celem złożenia w polu nr 6 – „odebranie uprawnień” lub
- w przypadku, gdy poza osobą fizyczną wskazaną w ZAW-FA uprawnienie do zarządzania uprawnieniami w ramach danego podatnika miała jeszcze co najmniej jedna osoba fizyczna (której uprawnienie nadała elektronicznie osoba fizyczna wskazana w zawiadomieniu ZAW-FA) osoba ta może odebrać uprawnienie osobie wskazanej w ZAW-FA.

Odebranie danej osobie fizycznej uprawnienia do zarządzania uprawnieniami nie powoduje automatycznej utraty uprawnień nadanych innym osobom przez tę osobę.

Oznacza jednak także odebranie uprawnień nadanych na dane unikalne podpisów, które zostały uprawnione przez tę osobę, w kontekście podatnika, którego dotyczy ZAW-FA.

3.3. Modele uprawnień w KSeF

W KSeF wyróżnia się kilka modeli uprawnień: model standardowy uprawnień, model uprawnień dedykowany JST i GV, model uprawnień wykorzystujący identyfikator wewnętrzny (tzw. IDWew), model uprawnień dotyczący samofakturowania w KSeF oraz dedykowany podmiotom szczególnym takim jak przedstawiciel podatkowy, komornik sądowy i organ egzekucyjny, model uprawnień umożliwiający wystawianie faktur PEF. Poniżej przedstawiono kluczowe założenia poszczególnych modeli uprawnień wraz z praktycznymi przykładami obrazującymi ich faktyczne funkcjonowanie.

3.3.1. Standardowy model uprawnień

Upewnienia bezpośrednie

Standardowy model uprawnień w KSeF dotyczy podatnika (np. jednoosobowej działalności gospodarczej lub spółki). Podatnik po uwierzytelnieniu się w KSeF w swoim kontekście, jak

wskazano wcześniej, posiada pełen zakres uprawnień właścicielskich. Może wystawiać faktury, posiada do nich dostęp, może także nadawać i odbierać uprawnienia innym osobom lub podmiotom, które będą działały w systemie w jego imieniu.

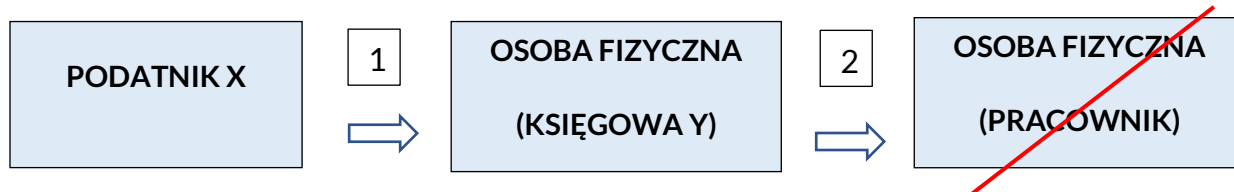
Podatnik może nadać osobie fizycznej m.in. uprawnienie do:

- zarządzania uprawnieniami (w tym zawiera się uprawnienie do przeglądania uprawnień),
- wystawiania faktur,
- dostępu do faktur.

W przypadku gdy osoba fizyczna wskazana przez podatnika otrzymała uprawnienie do zarządzania uprawnieniami, wówczas może delegować swoje uprawnienia na inne osoby fizyczne lub podmioty (elektronicznie), będąc uwierzytelnioną w systemie w kontekście tego podatnika.

Uprawnienia są przypisane zawsze do konkretnej osoby fizycznej bezpośrednio identyfikowanej po numerze NIP lub numerze PESEL lub zarejestrowanych danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

Przykład 24. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień w modelu standardowym.



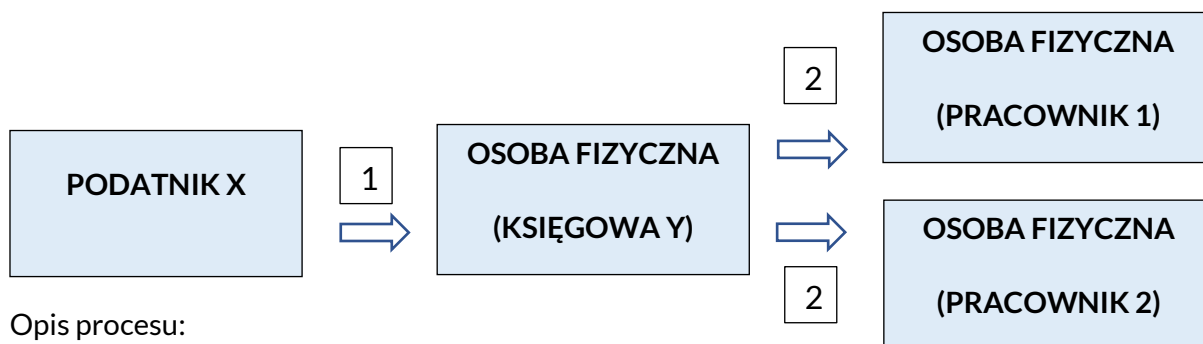
Opis procesu:

1 - podatnik X (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą) posiada pełen zakres uprawnień do korzystania z KSeF tj. uprawnienia właścicielskie (w tym uprawnienie do nadawania i odbierania uprawnień), uwierzytelnia się w KSeF podpisem kwalifikowanym, nadaje uprawnienie do wystawiania faktur oraz do dostępu do faktur osobie fizycznej - swojej księgowej Y;

2 - w związku z tym, że księgowej Y nie zostało nadane uprawnienie do nadawania i odbierania uprawnień, nie może ona dalej nadawać uprawnień kolejnym osobom (np. swoim pracownikom) do nadawania i odbierania uprawnień, wystawiania faktur w imieniu podatnika lub dostępu do jego faktur – w imieniu podatnika X. Osoba fizyczna uprawniona przez podatnika (księgowa Y) na podstawie otrzymanych uprawnień od podatnika X, po uwierzytelnieniu się w systemie

w kontekście podatnika X, może wyłącznie wystawiać faktury w imieniu tego podatnika oraz posiadać dostęp do jego faktur.

Przykład 25. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień w modelu standardowym.



Opis procesu:

1 - podatnik X (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą) posiada pełen zakres uprawnień do korzystania z KSeF tj. uprawnień właścicielskich (w tym uprawnienie do zarządzania uprawnieniami), uwierzytelnia się w KSeF podpisem kwalifikowanym, nadaje uprawnienie do zarządzania uprawnieniami, wystawiania faktur oraz do dostępu do faktur osobie fizycznej - swojej księgowej Y,

2 - w związku z tym, że księgowej Y zostało nadane m.in. uprawnienie do zarządzania uprawnieniami, uwierzytelnia się ona w kontekście podatnika X i nadaje uprawnienia kolejnym osobom fizycznym (swoim dwóm pracownikom) do wystawiania faktur w imieniu podatnika X i dostępu do jego faktur; pracownicy, na podstawie posiadanych uprawnień, po uwierzytelnieniu się w KSeF w kontekście podatnika X mogą wystawiać faktury w jego imieniu oraz posiadają dostęp do jego faktur (nie mogą natomiast przekazać tych uprawnień kolejnym osobom, ponieważ nie otrzymali uprawnienia do zarządzania uprawnieniami).

Przedstawione przykłady dotyczą tzw. bezpośredniego nadawania uprawnień.

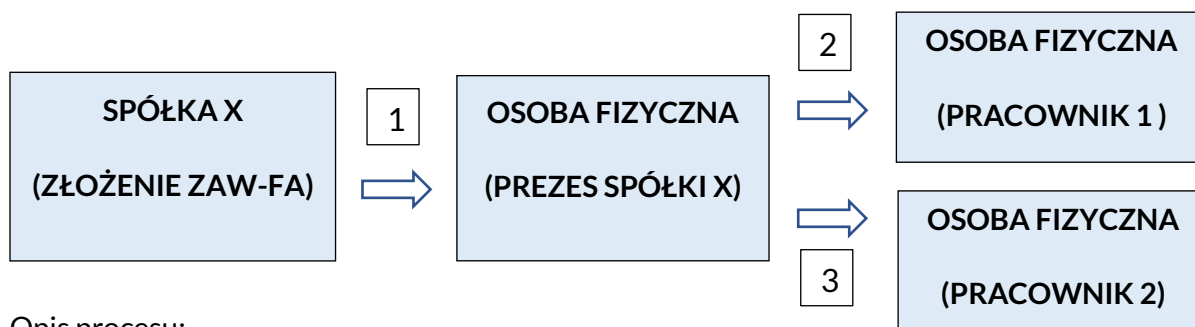
WAŻNE

Uprawnienia nadawane bezpośrednio to uprawnienia nadawane przez osoby posiadające uprawnienie do zarządzania uprawnieniami w kontekście danego podatnika. Podatnik nadaje uprawnienie danej osobie fizycznej, następnie osoba ta, uwierzytelniona w kontekście podatnika, nadaje uprawnienia kolejnym osobom fizycznym.

Warto zaznaczyć, że w ramach nadawania uprawnień do wystawiania oraz/lub dostępu do faktur, jeśli uprawnionym jest podmiot posiadający NIP, można zaznaczyć dodatkową opcję dającą temu podmiotowi możliwość nadawania tzw. uprawnień w sposób pośredni.

Funkcjonalność została opisana w kolejnych podrozdziałach Podręcznika KSeF 2.0.

Przykład 26. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień w modelu standardowym.



Opis procesu:

1 - spółka X nie posiada pieczęci kwalifikowanej, składa zawiadomienie ZAW-FA wyznaczając osobę fizyczną (prezesa spółki), która będzie w jej imieniu korzystała z KSeF,

2, **3** - osoba fizyczna (prezes spółki X) uwierzytelnia się w KSeF podpisem kwalifikowanym w kontekście spółki, nadaje uprawnienie do wystawiania faktur oraz do dostępu do faktur osobom fizycznym – pracownikowi 1 oraz pracownikowi 2; pracownicy spółki X, na podstawie posiadanych uprawnień, po uwierzytelnieniu się w KSeF w kontekście spółki mogą wystawiać faktury w jej imieniu oraz posiadają dostęp do jej faktur (nie mogą natomiast przekazać tych uprawnień kolejnym osobom, ponieważ nie otrzymali uprawnienia do zarządzania uprawnieniami).

Przykład 27. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień w modelu standardowym.



Opis procesu:

1 - spółka X posiada pieczęć kwalifikowaną, prezes spółki posługując się tą pieczęcią kwalifikowaną nadaje osobie fizycznej (dyrektorowi finansowemu spółki X) uprawnienie do zarządzania uprawnieniami, wystawiania faktur oraz do dostępu do faktur,

2, **3** - osoba fizyczna (dyrektor finansowy spółki X) uwierzytelnia się w KSeF podpisem kwalifikowanym w kontekście spółki, nadaje uprawnienie do zarządzania uprawnieniami, wystawiania faktur oraz dostępu do faktur osobie fizycznej - księgowej 1 oraz uprawnienie do dostępu do faktur - księgowej 2; księgowa 1 na podstawie posiadanych uprawnień, po

uwierzytelnieniu się w KSeF w kontekście spółki będzie mogła wystawiać faktury w imieniu spółki oraz mieć dostęp do faktur spółki. Księgowa 2 będzie posiadała wyłącznie dostęp do faktur spółki. Dodatkowo, księgowa 1 w razie potrzeby będzie mogła nadać uprawnienia np. innym osobom fizycznym, w tym księgowej 2.

Uprawnienia dla pośrednika oraz uprawnienia nadawane w sposób pośredni

Przy nadawaniu uprawnień w sposób bezpośredni, gdy identyfikatorem uprawnionego będzie NIP, podatnik będzie miał możliwość zadeklarowania czy podmiot ten może przekazywać uprawnienia na inne podmioty, czyli czy mogą być one nadawane w sposób pośredni.

Możliwość ta dotyczy wyłącznie uprawnienia do wystawiania faktur oraz uprawnienia do dostępu do faktur. Jest szczególnie przydatna, gdy podatnik korzysta z usług pośrednika np. biura rachunkowego.

WAŻNE

Pośrednik (np. biuro rachunkowe), który będzie nadawał uprawnienia, nie będzie uwierzytelniał się w tym celu w imieniu podatnika, lecz w swoim imieniu (w swoim kontekście).

Nadając uprawnienie w sposób pośredni, wskaże, czy osoba fizyczna uprawniona będzie posiadała uprawnienie do pracy (wystawiania oraz/lub dostępu do faktur) w ramach wszystkich podatników (tzw. klientów) czy tylko wybranych.

Klientem jest podatnik, który nadał pośrednikowi uprawnienie do wystawiania faktur oraz/lub uprawnienie do dostępu do faktur z opcją jego dalszego przekazywania.

Jeden pośrednik (np. jedno biuro rachunkowe) obsługuje bowiem zwykle wielu podatników, a poszczególni pracownicy biura zajmują się konkretnymi podatnikami (a nie wszystkimi). Dlatego też, jeśli pośrednik posiada możliwość dalszego przekazywania uprawnień, to może następnie:

- nadać uprawnienie osobie fizycznej (np. swojemu pracownikowi) do wystawiania faktur oraz/lub uprawnienie do dostępu do faktur w ramach konkretnego klienta,
- nadać uprawnienie osobie fizycznej (np. swojemu pracownikowi) do wystawiania faktur oraz/lub dostępu do faktur w ramach wszystkich klientów.

Osoba fizyczna wskazana przez pośrednika, w ramach otrzymanych uprawnień może posiadać wyłącznie uprawnienia do:

- wystawiania faktur,
- dostępu do faktur.

Osoba fizyczna nie może jednak delegować swoich uprawnień na inne osoby lub podmioty.

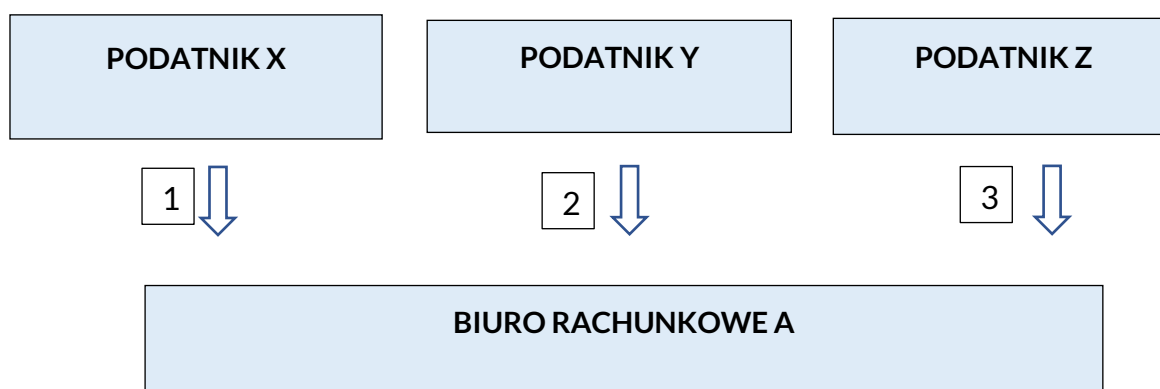
Jeśli kilku klientów nada danemu pośrednikowi uprawnienie do wystawiania faktur oraz/lub uprawnienie do dostępu do faktur z opcją dalszego przekazywania uprawnień, a podmiot ten (np. biuro rachunkowe) nada uprawnienie osobie fizycznej do wystawiania faktur oraz uprawnienie do dostępu do faktur tylko jednego spośród ww. klientów, to ww. osoba fizyczna będzie posiadała dostęp pośredni do faktur tego jednego klienta i będzie mogła wystawiać faktury wyłącznie jednego klienta.

Jeśli kilku klientów nada danemu pośrednikowi uprawnienie do wystawiania faktur oraz/lub dostępu do faktur z opcją dalszego przekazywania uprawnień, a podmiot ten (np. biuro rachunkowe) nada uprawnienie osobie fizycznej do wystawiania faktur oraz uprawnienie do dostępu do faktur wszystkich klientów, to ww. osoba fizyczna będzie posiadała dostęp pośredni do faktur wszystkich klientów i będzie mogła wystawiać faktury wszystkich klientów.

Korzystanie z opisanego rozwiązania jest dobrowolne. Pozwala na wyeliminowanie konieczności każdorazowej aktualizacji osób fizycznych uprawnionych do fakturowania, jeśli podatnik korzysta z usług np. biura rachunkowego wystawiającego faktury w jego imieniu. Wystarczy wówczas aktualizacja uprawnień nadanych przez samo biuro, a nie przez wszystkich podatników, które wskazały to biuro jako uprawnione do wystawiania faktur lub do dostępu do faktur w swoim imieniu.

Przykład 28. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień w ramach uprawnień nadawanych w sposób pośredni.

Etap 1. Nadanie uprawnień przez podatnika na rzecz pośrednika (biura rachunkowego)



Opis procesu:

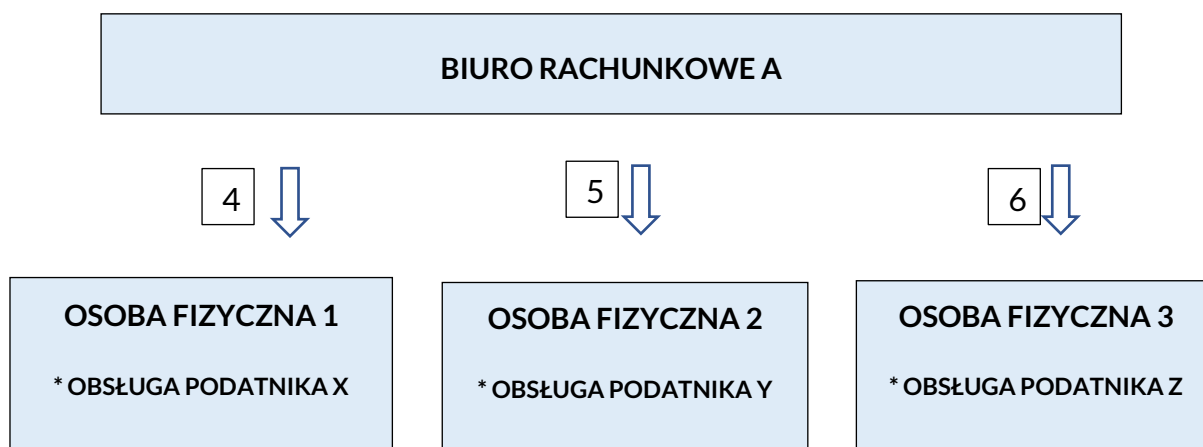
1 - podatnik X (spółka z o.o.) uwierzytelnia się w KSeF pieczęcią kwalifikowaną, posiada pełen zakres uprawnień właścicielskich (w tym uprawnienie do zarządzania uprawnieniami), nadaje uprawnienie do wystawiania faktur oraz uprawnienie do dostępu do faktur podmiotowi,

którym jest biuro rachunkowe A, wskazując przy tym, że biuro rachunkowe A ma prawo do dalszego przekazywania uprawnień,

2 - podatnik Y (spółka z o.o.) uwierzytelnia się w KSeF pieczęcią kwalifikowaną, posiada pełen zakres uprawnień właścicielskich (w tym uprawnienie do zarządzania uprawnieniami), nadaje uprawnienie do wystawiania faktur oraz uprawnienie do dostępu do faktur podmiotowi, którym jest biuro rachunkowe A, wskazując przy tym, że biuro rachunkowe A ma prawo do dalszego przekazywania uprawnień,

3 - podatnik Z (spółka z o.o.) uwierzytelnia się w KSeF pieczęcią kwalifikowaną; posiada pełen zakres uprawnień właścicielskich (w tym uprawnienie do zarządzania uprawnieniami), nadaje uprawnienie do wystawiania faktur oraz uprawnienie do dostępu do faktur podmiotowi, którym jest biuro rachunkowe A, wskazując przy tym, że biuro rachunkowe A ma prawo do dalszego przekazywania uprawnień,

Etap 2. Nadanie uprawnień przez pośrednika osobom fizycznym (pracownikom biura)



4 - biuro rachunkowe A uwierzytelnia się w KSeF we własnym kontekście i nadaje uprawnienie do wystawiania faktur i dostępu do faktur podatnika X (wskazując jego identyfikator podatkowy NIP) - swojemu pracownikowi (osobie fizycznej 1),

5 - biuro rachunkowe A uwierzytelnia się w KSeF we własnym kontekście i nadaje uprawnienie do wystawiania faktur i dostępu do faktur podatnika Y (wskazując jego identyfikator podatkowy NIP) - swojemu pracownikowi (osobie fizycznej 2);

6 - biuro rachunkowe A uwierzytelnia się w KSeF we własnym kontekście i nadaje uprawnienie do wystawiania faktur i dostępu do faktur podatnika Z (wskazując jego identyfikator podatkowy NIP) - swojemu pracownikowi (osobie fizycznej 3).

Wskutek powyższych działań:

- pierwszy z ww. pracowników (osoba fizyczna 1) po uwierzytelnieniu się w KSeF w kontekście podatnika X, może wystawiać faktury, w których sprzedawcą będzie podatnik X oraz posiadać dostęp do jego faktur,
- drugi z ww. pracowników (osoba fizyczna 2) po uwierzytelnieniu się w KSeF w kontekście podatnika Y, może wystawiać faktury, w których sprzedawcą będzie podatnik Y oraz posiadać dostęp do jego faktur,
- trzeci z ww. pracowników (osoba fizyczna 3) po uwierzytelnieniu się w KSeF w kontekście podatnika Z, może wystawiać faktury, w których sprzedawcą będzie podatnik Z oraz posiadać dostęp do jego faktur.

Dodatkowo każdy z ww. pracowników (osoba fizyczna 1, osoba fizyczna 2, osoba fizyczna 3) po uwierzytelnieniu się w KSeF w kontekście biura rachunkowego A, może wystawiać faktury, w których sprzedawcą będzie biuro rachunkowe A oraz posiadać dostęp do jego faktur o ile biuro rachunkowe nadało swoim pracownikom takie uprawnienia.

Kolejność działań w nadawaniu uprawnień w sposób pośredni oraz kwestie związane z odebraniem uprawnień

Jak wskazano wyżej, aby uprawnienia nadane pośrednio działały, konieczne jest istnienie całego łańcucha uprawnień, czyli:

- klient powinien udzielić uprawnienia do wystawiania oraz/lub dostępu do faktur pośrednikowi (z możliwością przekazywania tych uprawnień na inne podmioty), a
- pośrednik powinien nadać uprawnienie do wystawiania oraz/lub dostępu do faktur osobie fizycznej (do pracy w kontekście danego klienta lub wszystkich klientów).

Kwestia ta jest weryfikowana w chwili nawiązania sesji przez osobę uprawnioną.

Pozostaje bez znaczenia kolejność nadawania uprawnień w całym łańcuchu. Pośrednik może nadać najpierw uprawnienie osobie fizycznej do wystawiania oraz/lub dostępu do faktur w imieniu danego klienta, a dopiero później sam otrzymać uprawnienia do wystawiania oraz/lub dostępu do faktur (z opcją ich przekazywania) od tego klienta. W tym przypadku uprawnienie takie będzie nadane osobie fizycznej, ale pozostaje nieaktywne. Stanie się aktywne dopiero w chwili, w której pośrednik otrzyma dane uprawnienie od klienta.

Jeżeli w przyszłości klient odbierze uprawnienia pośrednikowi, skutkować to będzie niemożnością obsługi tego klienta, przez wszystkie osoby uprawnione pośrednio przez ten podmiot. Uprawnienia nadane w sposób pośredni pozostają nadane, lecz będą nieaktywne.

Przykład 29. Skutki odebrania uprawnień pośrednikowi.

W stanie faktycznym opisanym w przykładzie 28, podatnik X (spółka z o.o.) uwierzytelnia się w KSeF pieczęcią kwalifikowaną, odbiera uprawnienie do wystawiania oraz do dostępu do faktur pośrednikowi, którym jest biuro rachunkowe A. W biurze rachunkowym A jako uprawniony do wystawiania faktur i dostępu do faktur podatnika X wyznaczony był pracownik (osoba fizyczna 1). Podatnik X odbierając uprawnienie do wystawiania oraz dostępu do faktur biura rachunkowego A spowodował, że pracownik (osoba fizyczna 1) nie będzie mógł już wystawiać ani mieć dostępu do faktur tego podatnika. Uprawnienia nadane przez biuro rachunkowe A, pracownikowi (osobie fizycznej 1) nie zostaną odebrane, ale w związku z „przerwaniem” łańcucha pozostaną nieaktywne.

3.3.2. Model uprawnień wykorzystujący identyfikator wewnętrzny jednostki

Rozporządzenie w sprawie korzystania z KSeF przewiduje, że uprawnienie do zarządzania uprawnieniami, uprawnienie do wystawiania faktur oraz uprawnienie do dostępu do faktur posiada m.in. osoba fizyczna wskazana przez podatnika jako przedstawiciel zakładu (oddziału) osoby prawnej lub innej wyodrębnionej jednostki wewnętrznej podatnika.

Dzięki powyższemu rozwiązaniu prawnemu podatnik, oprócz możliwości nadawania uprawnień do wystawiania faktur i dostępu do faktur według standardowego modelu uprawnień, będzie miał możliwość nadawania uprawnień do wystawiania faktur oraz do dostępu do faktur w zakresie ograniczonym, odnoszącym się do danego zakładu (oddziału) osoby prawnej lub innej wyodrębnionej jednostki wewnętrznej podatnika.

Podmioty, które uzyskają tego typu uprawnienia, będą miały możliwość nadawania i odbierania uprawnień do korzystania z KSeF poprzez wskazanie identyfikatora wewnętrznego (tzw. IDWew).

WAŻNE

Identyfikator wewnętrzny jest to unikalny identyfikator zakładu (oddziału) osoby prawnej bądź innej wyodrębnionej jednostki wewnętrznej podatnika. Jest on utworzony zgodnie z zasadami określonymi w specyfikacji oprogramowania interfejsowego. Składa się z identyfikatora podatkowego (NIP) podatnika i ciągu znaków numerycznych, np. 111111111-33334.

Podatnik w ramach posiadanych przez siebie uprawnień właścicielskich posiada między innymi uprawnienie do zarządzania jednostkami podrzędnymi (w tym modelu uprawnień jednostką podrzędną jest zakład (oddział) osoby prawnej bądź inna wyodrębniona jednostka wewnętrzna podatnika, zwane w dalszej części dokumentu „jednostką wewnętrzną”). Podatnik lub osoba fizyczna posiadająca uprawnienie do zarządzania uprawnieniami w imieniu podatnika może nadać uprawnienie do zarządzania jednostkami podrzędnymi innym osobom fizycznym.

Administrator jednostki wewnętrznej

Podatnik lub osoba fizyczna zarządzająca jednostkami podrzędnymi w imieniu podatnika mogą wskazać osobę fizyczną będącą przedstawicielem jednostki wewnętrznej podatnika, zwaną także administratorem jednostki wewnętrznej.

Administrator jednostki wewnętrznej może posiadać uprawnienie do:

- zarządzania uprawnieniami w ramach jednostki wewnętrznej,
- wystawiania faktur, w których w danych sprzedawcy (Podmiot1) znajdują się dane podatnika, a w danych podmiotu trzeciego (Podmiot3) dane jednostki wewnętrznej (w tym jej identyfikator wewnętrzny w polu IDWew),
- dostępu do faktur dotyczących podatnika, w których dodatkowo w danych podmiotu trzeciego (Podmiot3) znajdują się dane jednostki wewnętrznej (w tym jej identyfikator wewnętrzny w polu IDWew).

Uprawnienie do zarządzania uprawnieniami administrator otrzymuje od podatnika lub osoby fizycznej zarządzającej uprawnieniami w jego imieniu, w ramach wyznaczenia administratora jednostki wewnętrznej. Natomiast uprawnienie do wystawiania faktur oraz/lub uprawnienie do dostępu do faktur będzie posiadał jeśli nada sobie samodzielnie te uprawnienia w systemie.

Osoba fizyczna wskazana przez administratora jednostki wewnętrznej

Administrator jednostki wewnętrznej może wskazać osobę fizyczną, która będzie korzystać z KSeF w ramach tej jednostki.

Osoba fizyczna wskazana przez administratora jednostki wewnętrznej może:

- wystawiać faktury, w których w danych sprzedawcy (Podmiot1) znajdują się dane podatnika, a w danych podmiotu trzeciego (Podmiot3) dane jednostki wewnętrznej (w tym jej identyfikator wewnętrzny w polu IDWew),
- posiadać dostęp do faktur dotyczących podatnika, w których dodatkowo w danych podmiotu trzeciego (Podmiot3) znajdują się dane jednostki wewnętrznej (w tym jej identyfikator wewnętrzny w polu IDWew).

Niezależnie od powyższego dostęp do faktur, w których wskazano dane jednostki wewnętrznej będą miały też osoby uprawnione przez podatnika do dostępu do faktur w ramach standardowego modelu uprawnień.

WAŻNE

Warunkiem poprawnego działania opisanego modelu uprawnień jest każdorazowe wskazanie identyfikatora wewnętrznego danej jednostki wewnętrznej podatnika w strukturze FA(3) w części Podmiot3/DaneIdentyfikacyjne w polu IDWew.

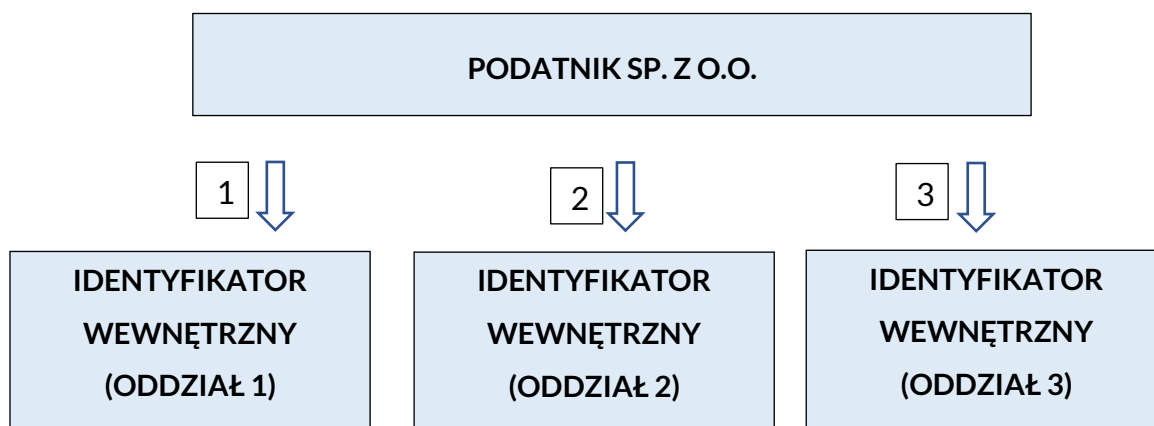
Przykład 30. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień z wykorzystaniem IDWew.

Stan faktyczny:

Sp. z o.o. posiada na terytorium Polski oddziały. Faktury wystawiane są w każdym oddziale – w zakresie dokonanych przez dany oddział transakcji. Podatnikiem podatku VAT na gruncie art. 15 ustawy jest spółka, a nie poszczególne jej oddziały. Spółka uwierzytliła się w KSeF pieczęcią kwalifikowaną i wygenerowała identyfikatory wewnętrzne w KSeF dla poszczególnych oddziałów (oddziału 1, oddziału 2, oddziału 3). Następnie nadała administratorom jednostek wewnętrznych (oddziałów) osobom fizycznym – kierownikom poszczególnych oddziałów uprawnienie do zarządzania uprawnieniami w ramach ich oddziałów. W dalszej kolejności kierownicy wyznaczyli osoby fizyczne - pracowników swoich oddziałów, jako osoby, które będą posiadały uprawnienie do wystawiania faktur i do dostępu do faktur w ramach danego oddziału.

Działania opisane w powyższym stanie faktycznym można podzielić na dwa etapy:

Etap 1. Wygenerowanie identyfikatorów wewnętrznych dla oddziałów spółki



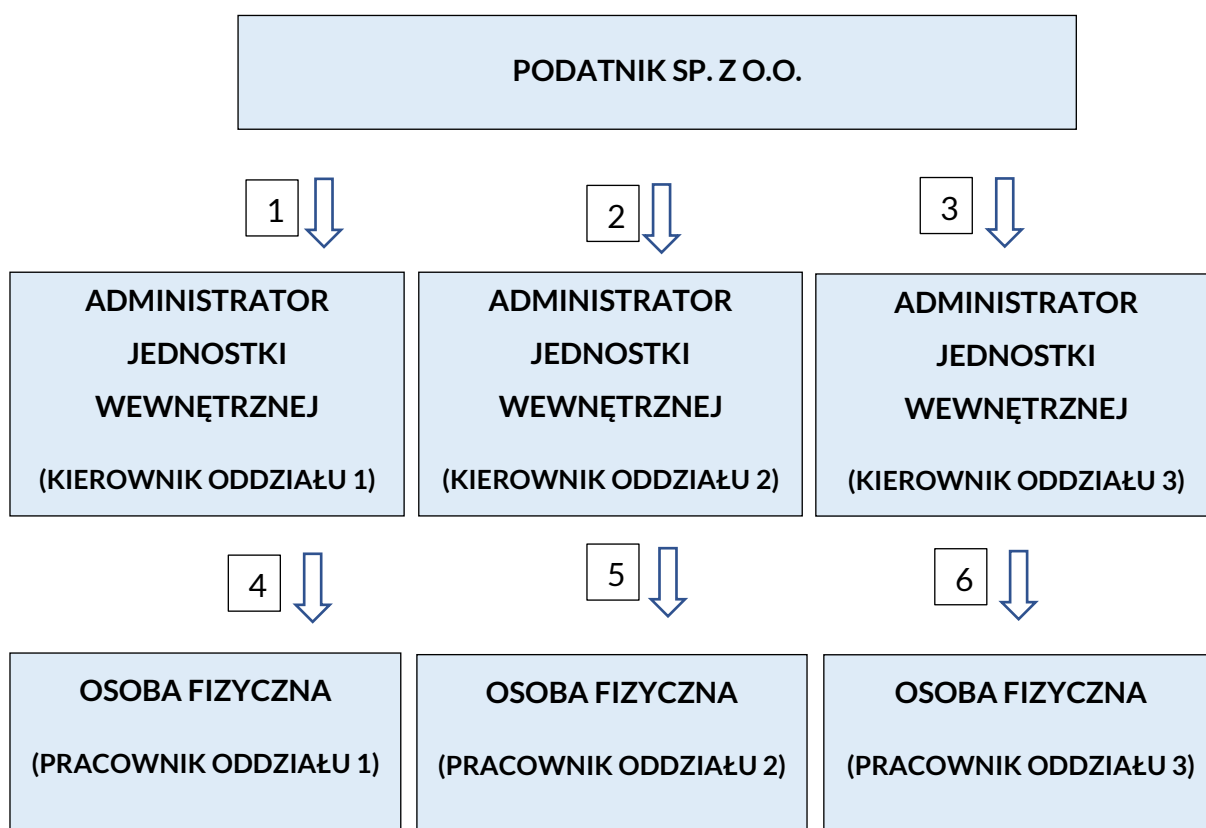
Podatnik (spółka z o. o.) uwierzytelnia się w KSeF kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, a następnie:

1 - generuje identyfikator wewnętrzny dotyczący oddziału 1,

2 - generuje identyfikator wewnętrzny dotyczący oddziału 2,

3 - generuje identyfikator wewnętrzny dotyczący oddziału 3.

Etap 2. Wyznaczenie administratorów jednostek wewnętrznych oraz osób uprawnionych w ramach jednostek wewnętrznych



Opis procesu:

Podatnik (spółka z o.o.) uwierzytelnia się w KSeF kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, a następnie:

1 - wyznacza osobę fizyczną (kierownika oddziału 1) jako administratora jednostki wewnętrznej (oddziału 1),

2 - wyznacza osobę fizyczną (kierownika oddziału 2) jako administratora jednostki wewnętrznej (oddziału 2),

3 - wyznacza osobę fizyczną (kierownika oddziału 3) jako administratora jednostki wewnętrznej (oddziału 3),

4 - osoba fizyczna (kierownik oddziału 1) nadaje uprawnienie (z wykorzystaniem identyfikatora wewnętrznego oddziału 1) osobie fizycznej (pracownikowi oddziału 1) do wystawiania faktur oraz do dostępu do faktur oddziału 1,

5 - osoba fizyczna (kierownik oddziału 2) nadaje uprawnienie (z wykorzystaniem identyfikatora wewnętrznego oddziału 2) osobie fizycznej (pracownikowi oddziału 2) do wystawiania faktur oraz do dostępu do faktur w ramach oddziału 2,

6 - osoba fizyczna (kierownik oddziału 3) nadaje uprawnienie (z wykorzystaniem identyfikatora wewnętrznego oddziału 3) osobie fizycznej (pracownikowi oddziału 3) do wystawiania faktur oraz do dostępu do faktur w ramach oddziału 3.

WAŻNE

Wprowadzenie rozwiązania w postaci tzw. identyfikatora jednostki wewnętrznej umożliwia m.in. ograniczenie nabywcy dostępu do otrzymywanych faktur, wyłącznie dla deklarowanej przez nabywcę, określonej jednostki wewnętrznej podatnika.

Dzięki opisanemu rozwiązaniu, w przypadku, gdy w strukturze FA(3) w części Podmiot2 zostaną wskazane dane nabywcy (spółki z o. o.), a w Podmiot3 zostaną wskazane dane oddziału, którego dotyczy dana faktura (w tym jego identyfikator wewnętrzny), to m.in.:

- pracownik oddziału 1 nie będzie miał dostępu do faktur oddziału 2 i oddziału 3,
- pracownik oddziału 2 nie będzie miał dostępu do faktur oddziału 1 i oddziału 3,
- pracownik oddziału 3 nie będzie miał dostępu do faktur oddziału 1 i oddziału 2,

W przypadku, gdy w strukturze FA(3) w części Podmiot2 zostaną wskazane dane nabywcy (spółki z o. o.), ale część Podmiot3 (w tym pole IDWew) pozostanie pusta, osoby uprawnione do dostępu do faktur w poszczególnych oddziałach (pracownicy oddziałów 1-3) nie będą miały dostępu do tych faktur zakupowych w ramach opisanego wyżej modelu uprawnień.

WAŻNE

Nie ma przeszkód, aby wyodrębnioną jednostką wewnętrzną podatnika była określona osoba fizyczna (np. prezes zarządu lub pracownik).

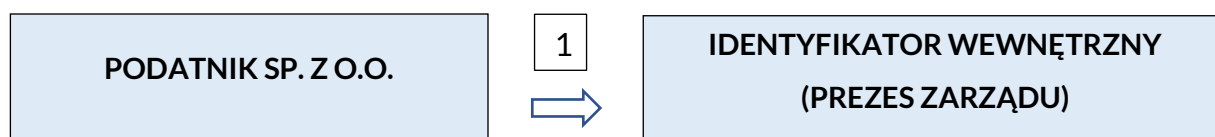
Przykład 31. Identyfikator wewnętrzny dla osób fizycznych.

Stan faktyczny:

Prezes zarządu spółki z o.o. w związku z pełnioną przez siebie funkcją odbywa częste wyjazdy służbowe. W związku z powyższym na rzecz spółki wystawiane są faktury np. za wydatki reprezentacyjne czy zakup paliwa do auta służbowego (ponoszone przez prezesa).

Jednocześnie, aby możliwe było rozliczenie tych wydatków przez prezesa zarządu, na fakturach podawany jest wygenerowany dla prezesa identyfikator wewnętrzny (w Podmiot3).

Etap 1. Wygenerowanie identyfikatorów wewnętrznych dla oddziałów spółki

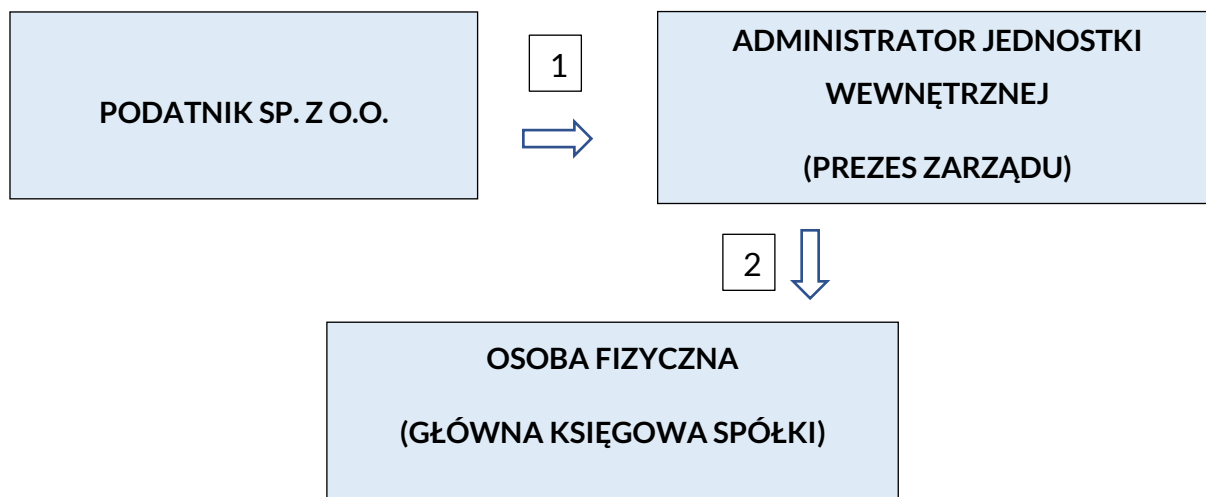


Opis procesu:

Podatnik (spółka z o. o.) uwierzytelnia się w KSeF kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, a następnie:

1 - generuje identyfikator wewnętrzny dotyczący prezesa zarządu spółki z o. o.

Etap 2. Wyznaczenie administratorów jednostek wewnętrznych oraz osób uprawnionych w ramach jednostek wewnętrznych



Opis procesu:

Podatnik (spółka z o.o.) uwierzytelnia się w KSeF kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, a następnie:

- 1** - wyznacza osobę fizyczną (prezesa zarządu spółki) jako administratora jednostki wewnętrznej,
- 2** - administrator jednostki wewnętrznej (prezes zarządu) uwierzytelnia się w KSeF podpisem kwalifikowanym w kontekście jednostki wewnętrznej i nadaje uprawnienie do dostępu do faktur w ramach tej jednostki, w celu rozliczania poniesionych wydatków, osobie fizycznej – głównej księgowej.

Dzięki opisanemu modelowi, księgowa spółki ma bezpośredni dostęp do faktur zakupowych spółki, dotyczących wydatków ponoszonych przez prezesa zarządu.

Uprawnienia nadawane w sposób pośredni a model uprawnień wykorzystujący identyfikator wewnętrzny

Uprawnienie do wystawiania lub dostępu do faktur w KSeF posiada również:

- podmiot wskazany przez jednostkę wewnętrzną podatnika,
- osoba fizyczna wskazana przez podmiot, który został wskazany przez jednostkę wewnętrzną podatnika.

Administrator jednostki wewnętrznej podczas nadawania uprawnień bezpośrednich może uprawnnić pośrednika do wystawiania faktur w jej imieniu oraz/lub do dostępu do jej faktur oraz wskazać przy tym, że podmiot ten ma prawo dalszego przekazywania tych uprawnień.

Pośrednik wskazany przez administratora jednostki wewnętrznej, może posiadać w KSeF uprawnienia do:

- wystawiania faktur, w których w danych sprzedawcy (Podmiot1) znajdują się dane podatnika, a w danych podmiotu trzeciego (Podmiot3) dane jednostki wewnętrznej (w tym jej identyfikator wewnętrzny w polu IDWew),
- dostępu do faktur dotyczących podatnika, w których dodatkowo w danych podmiotu trzeciego (Podmiot3) znajdują się dane jednostki wewnętrznej (w tym jej identyfikator wewnętrzny w polu IDWew).

Z uwagi na fakt, że jeden podmiot (np. jedno biuro rachunkowe) obsługuje zwykle wielu klientów, a poszczególni pracownicy biura zajmują się konkretnymi klientami (a nie wszystkimi), podmiot uprawniony przez administratora jednostki wewnętrznej może:

- nadać uprawnienie osobie fizycznej (np. swojemu pracownikowi) do wystawiania faktur oraz/lub dostępu do faktur w ramach konkretnej jednostki wewnętrznej (klienta),
- nadać uprawnienie osobie fizycznej (np. swojemu pracownikowi) do wystawiania faktur oraz/lub dostępu do faktur wszystkich klientów.

Korzystanie z tego rozwiązania jest dobrowolne. Pozwala na wyeliminowanie konieczności każdorazowej aktualizacji osób fizycznych uprawnionych do fakturowania, jeśli jednostka wewnętrzna korzysta z usług np. biura rachunkowego wystawiającego faktury w jej imieniu. Wystarczy wówczas aktualizacja przez samo biuro, a nie wszystkie jednostki wewnętrzne, które wskazały to biuro jako uprawnione do wystawiania faktur w swoim imieniu.

Osoba fizyczna, uprawniona w sposób pośredni przez podmiot, może posiadać w KSeF wyłącznie uprawnienia do:

- wystawiania faktur, w których w danych sprzedawcy (Podmiot1) znajdują się dane podatnika, a w danych podmiotu trzeciego (Podmiot3) dane jednostki wewnętrznej (w tym jej identyfikator wewnętrzny w polu IDWew),
- posiadać dostęp do faktur dotyczących podatnika, w których dodatkowo w danych podmiotu trzeciego (Podmiot3) znajdują się dane jednostki wewnętrznej (w tym jej identyfikator wewnętrzny w polu IDWew).

WAŻNE

Pośrednik nie wskazuje tej osoby w imieniu danej jednostki wewnętrznej podatnika, lecz w swoim imieniu (kontekście). Nadając uprawnienie osobie fizycznej, pośrednik wskazuje, czy osoba ta będzie posiadała uprawnienie do pracy (wystawiania oraz/lub dostępu do faktur) w ramach wszystkich klientów podmiotu czy też konkretnego klienta.

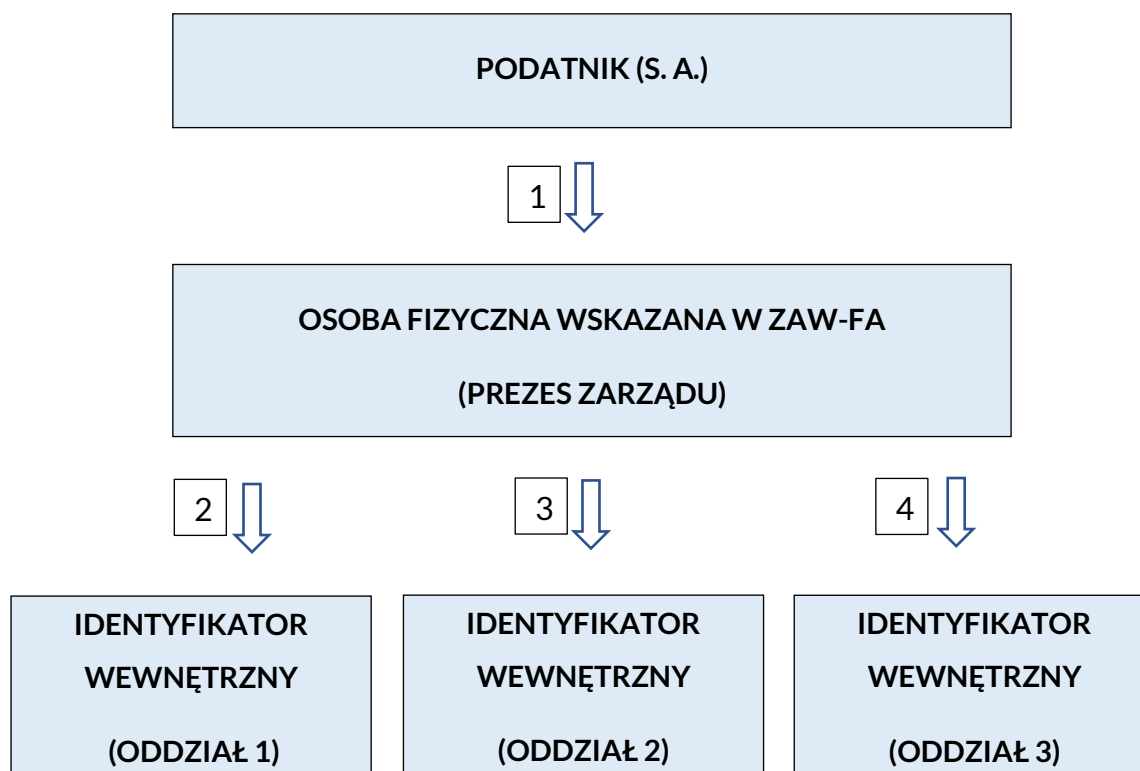
Jeśli kilku klientów (np. kilka jednostek wewnętrznych) nada danemu pośrednikowi uprawnienie do wystawiania oraz/lub dostępu do faktur z opcją jego dalszego przekazywania uprawnień, a pośrednik (np. biuro rachunkowe) nada uprawnienie osobie fizycznej do dostępu oraz/lub wystawiania faktur tylko jednego spośród ww. klientów, to ww. osoba fizyczna będzie posiadała dostęp pośredni do faktur tego jednego klienta i będzie mogła wystawiać faktury wyłącznie jednego klienta (jednostki wewnętrznej).

Jeśli kilku klientów (np. kilka jednostek wewnętrznych) nada danemu pośrednikowi uprawnienie do wystawiania oraz/lub dostępu do faktur z opcją dalszego przekazywania uprawnień, a pośrednik (np. biuro rachunkowe) nada uprawnienie osobie fizycznej do dostępu oraz/lub wystawiania faktur wszystkich klientów, to ww. osoba fizyczna będzie posiadała

dostęp pośredni do faktur wszystkich klientów i będzie mogła wystawiać faktury wszystkich klientów.

Przykład 32. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień z wykorzystaniem IDWew.

Etap 1. Wygenerowanie identyfikatorów wewnętrznych



Opis procesu:

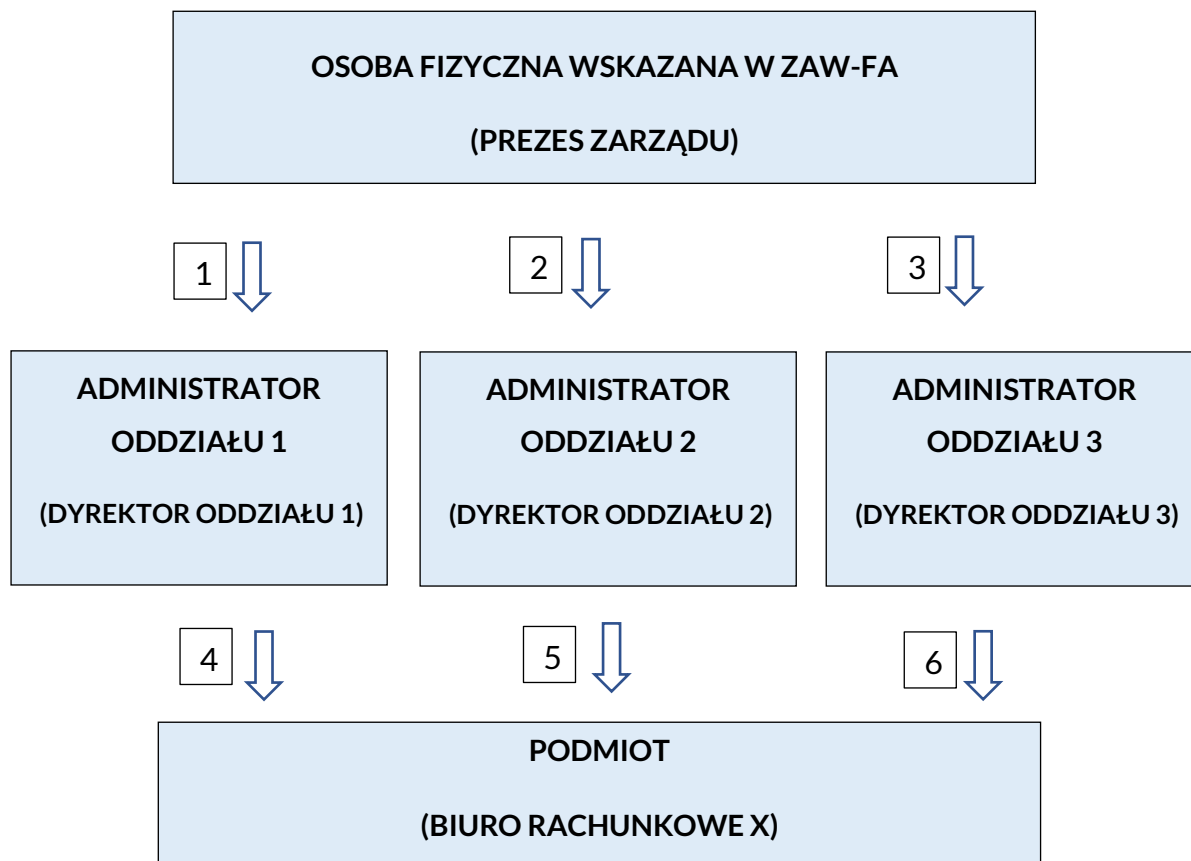
1 - podatnik (spółka akcyjna) nie posiada kwalifikowanej pieczęci elektronicznej, w związku z tym składa zawiadomienie ZAW-FA wskazując osobę fizyczną (prezesa zarządu), która będzie w jej imieniu korzystać z KSeF,

2 - osoba fizyczna (wskazana w ZAW-FA), uwierzytelniona w KSeF Profilem Zaufanym generuje identyfikator wewnętrzny dotyczący oddziału 1,

3 - osoba fizyczna (wskazana w ZAW-FA), uwierzytelniona w KSeF aplikacją mObywatel generuje identyfikator wewnętrzny dotyczący oddziału 2,

4 - osoba fizyczna (wskazana w ZAW-FA), uwierzytelniona w KSeF Profilem Zaufanym generuje identyfikator wewnętrzny dotyczący oddziału 3.

Etap 2. Nadanie uprawnień osobom fizycznym – administratorom jednostek wewnętrznych oraz nadanie uprawnień podmiotom wyznaczonym przez administratorów



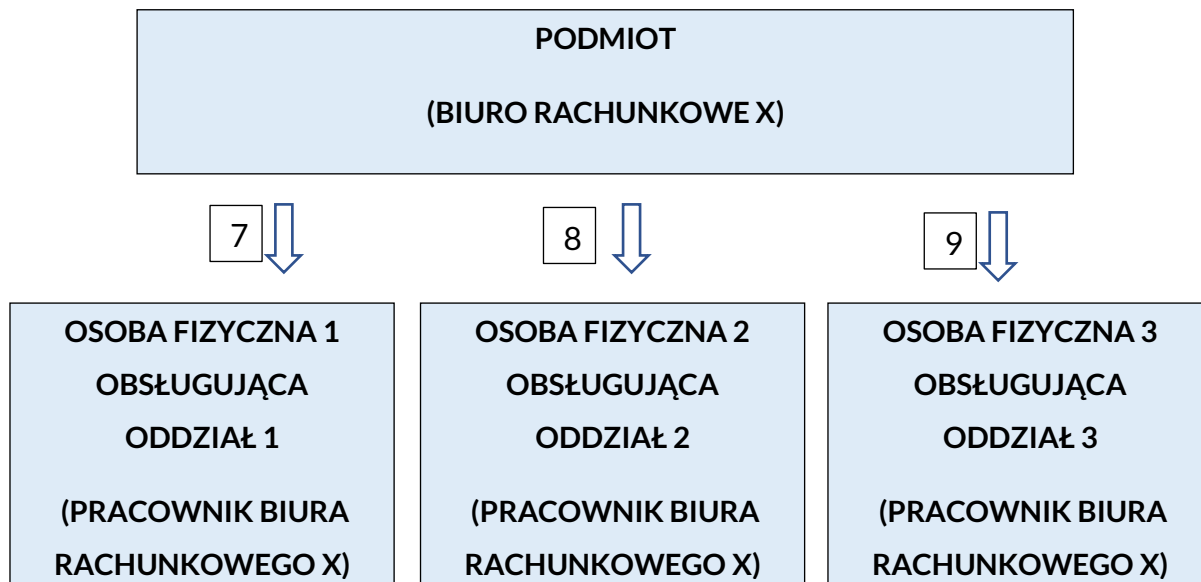
Opis procesu:

Osoba fizyczna uprawniona przez podatnika w zawiadomieniu ZAW-FA uwierzytelnia się w KSeF kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Następnie:

- 1** - wyznacza osobę fizyczną – dyrektora oddziału 1 jako administratora jednostki wewnętrznej (oddziału 1),
- 2** - wyznacza osobę fizyczną – dyrektora oddziału 2 jako administratora jednostki wewnętrznej (oddziału 2),
- 3** - wyznacza osobę fizyczną – dyrektora oddziału 3 jako administratora jednostki wewnętrznej (oddziału 3),
- 4** - administrator jednostki wewnętrznej (dyrektor oddziału 1) nadaje uprawnienie do wystawiania faktur oraz dostępu do faktur w ramach oddziału 1 na rzecz biura rachunkowego X, wskazując przy tym, że biuro ma prawo do dalszego przekazywania uprawnień,
- 5** - administrator jednostki wewnętrznej (dyrektor oddziału 2) nadaje uprawnienie do wystawiania faktur oraz dostępu do faktur w ramach oddziału 2 na rzecz biura rachunkowego X, wskazując przy tym, że biuro ma prawo do dalszego przekazywania uprawnień,

6 - administrator jednostki wewnętrznej (dyrektor oddziału 3) nadaje uprawnienie do wystawiania faktur oraz dostępu do faktur w ramach oddziału 3 na rzecz biura rachunkowego X, wskazując przy tym, że biuro ma prawo do dalszego przekazywania uprawnień.

Etap 3. Nadanie uprawnień przez podmiot - osobom fizycznym



Opis procesu:

Biuro rachunkowe X uwierzytelnia się w KSeF kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną w swoim kontekście. Następnie:

7 - nadaje uprawnienie osobie fizycznej 1 (swojemu pracownikowi) do wystawiania faktur w imieniu klienta (oddziału 1) oraz do dostępu do jego faktur,

8 - nadaje uprawnienie osobie fizycznej 2 (swojemu pracownikowi) do wystawiania faktur w imieniu klienta (oddziału 2) oraz do dostępu do jego faktur,

9 - nadaje uprawnienie osobie fizycznej 3 (swojemu pracownikowi) do wystawiania faktur w imieniu klienta (oddziału 3) oraz do dostępu do jego faktur.

Dzięki opisanemu modelowi:

- osoba fizyczna 1 (pracownik biura rachunkowego), uwierzytelniona w KSeF w kontekście oddziału 1 - może wystawiać faktury, w których oddział 1 występuje jako Podmiot3 (w których w polu IDWew został wskazany identyfikator wewnętrzny oddziału 1), a spółka akcyjna jako Podmiot1 (sprzedawca) oraz posiadać dostęp do faktur spółki, w których oddział 1 występuje jako Podmiot3,

- osoba fizyczna 2 (pracownik biura rachunkowego), uwierzytelniona w KSeF w kontekście oddziału 2 - może wystawiać faktury, w których oddział 2 występuje jako Podmiot3 (w których w polu IDWew został wskazany identyfikator wewnętrzny oddziału 2), a spółka akcyjna jako Podmiot1 (sprzedawca) oraz posiadać dostęp do faktur spółki, w których oddział 2 występuje jako Podmiot3,
- osoba fizyczna 3 (pracownik biura rachunkowego), uwierzytelniona w KSeF w kontekście oddziału 3 - może wystawiać faktury, w których oddział 3 występuje jako Podmiot3 (w których w polu IDWew został wskazany identyfikator wewnętrzny oddziału 3), a spółka akcyjna jako Podmiot1 (sprzedawca) oraz posiadać dostęp do faktur spółki, w których oddział 3 występuje jako Podmiot3.

Dodatkowo, biuro rachunkowe X (obsługujące oddział 1, oddział 2 i oddział 3) może upoważnić osoby fizyczne, np. swoich pracowników do wystawiania faktur biura (w modelu uprawnień bezpośrednich). Dzięki temu:

- osoba fizyczna 1 - po uwierzytelnieniu się w KSeF w kontekście biura rachunkowego – może wystawiać faktury, w których biuro rachunkowe występuje jako Podmiot1 oraz posiadać dostęp do faktur biura rachunkowego,
- osoba fizyczna 2 - po uwierzytelnieniu się w KSeF w kontekście biura rachunkowego – może wystawiać faktury, w których biuro rachunkowe występuje jako Podmiot1 oraz posiadać dostęp do faktur biura rachunkowego,
- osoba fizyczna 3 - po uwierzytelnieniu się w KSeF w kontekście biura rachunkowego – może wystawiać faktury, w których biuro rachunkowe występuje jako Podmiot1 oraz posiadać dostęp do faktur biura rachunkowego.

Kolejność działań w nadawaniu uprawnień w sposób pośredni oraz kwestie związane z odebraniem uprawnień

Jak wskazano wyżej, aby uprawnienia nadane pośrednio działały, konieczne jest istnienie całego łańcucha uprawnień, czyli:

- klient (jednostka wewnętrzna) powinien udzielić uprawnienia do wystawiania oraz/lub dostępu do faktur pośrednikowi (z możliwością przekazywania tych uprawnień na inne podmioty), a
- pośrednik powinien nadać uprawnienie do wystawiania oraz/lub dostępu do faktur osobie fizycznej (do pracy w kontekście danego klienta lub wszystkich klientów).

Kwestia ta jest weryfikowana w chwili nawiązania sesji przez osobę uprawnioną.

Pozostaje bez znaczenia kolejność nadawania uprawnień w całym łańcuchu. Pośrednik może nadać najpierw uprawnienie osobie fizycznej do wystawiania oraz/lub dostępu do faktur w imieniu danego klienta (danej jednostki wewnętrznej), a dopiero później sam otrzymać uprawnienia do wystawiania oraz/lub dostępu do faktur (z opcją ich przekazywania) od tego klienta. W tym przypadku uprawnienie takie będzie nadane osobie fizycznej, ale pozostaje nieaktywne. Stanie się aktywne dopiero w chwili, w której pośrednik otrzyma dane uprawnienie od klienta (jednostki wewnętrznej).

Jeżeli w przyszłości klient (jednostka wewnętrzna) odbierze uprawnienia pośrednikowi, skutkować to będzie niemożnością obsługi tego klienta, przez wszystkie osoby uprawnione w sposób pośredni przez tego pośrednika. Uprawnienia nadane w sposób pośredni pozostają nadane, lecz będą nieaktywne.

Przykład 33. Skutki odebrania uprawnień pośrednikowi.

W stanie faktycznym opisanym w przykładzie 32, administrator oddziału 1 (dyrektor oddziału) uwierzytelnia się w KSeF w kontekście identyfikatora wewnętrznego oddziału i odbiera uprawnienie do wystawiania oraz do dostępu do faktur pośrednikowi, którym jest biuro rachunkowe X. Biuro rachunkowe X jako uprawnionego do wystawiania faktur i dostępu do faktur, w imieniu oddziału 1, wyznaczył wcześniej osobę fizyczną 1 (pracownika biura). Administrator oddziału 1 odbierając uprawnienie do wystawiania oraz dostępu do faktur biuru rachunkowemu X spowodował, że osoba fizyczna 1 (pracownik biura) nie będzie mogła już wystawiać ani mieć dostępu do faktur tej jednostki wewnętrznej. Uprawnienia nadane przez biuro rachunkowe X, osobie fizycznej 1 (pracownikowi biura) nie zostaną odebrane, ale w związku z „przerwaniem” łańcucha pozostaną nieaktywne.

3.3.3. Uprawnienia dedykowane JST

Model uprawnień dedykowany JST został omówiony w cz. IV Podręcznika KSeF 2.0.

3.3.4. Uprawnienia dedykowane GV

Model uprawnień dedykowany GV został omówiony w cz. IV Podręcznika KSeF 2.0.

3.3.5. Modele uprawnień dedykowane komornikowi sądowemu oraz organowi egzekucyjnemu

Modele uprawnień dedykowane komornikowi sądowemu oraz organowi egzekucyjnemu zostały omówione w cz. IV Podręcznika KSeF 2.0.

3.3.6. Model uprawnień dedykowany przedstawicielowi podatkowemu

Model uprawnień umożliwiający wystawianie faktur przez przedstawiciela podatkowego został omówiony w cz. IV Podręcznika KSeF 2.0.

3.3.7. Model uprawnień umożliwiający wystawianie faktur VAT RR oraz faktur VAT RR KOREKTA

Model uprawnień umożliwiający wystawianie faktur VAT RR oraz faktur VAT RR KOREKTA wraz ze szczegółami dotyczącymi zasad wystawiania tych dokumentów w KSeF został omówiony w cz. III Podręcznika KSeF 2.0.

4. Uwierzytelnienie oraz uprawnienia w KSeF w kontekście różnych form zaprzestania lub przekształcenia prowadzonej działalności gospodarczej

4.1. Śmierć podatnika

Jak wskazano w poprzednich rozdziałach podręcznika, nie należy udostępniać innym osobom lub podmiotom narzędzi uwierzytelnienia w KSeF należących do osób fizycznych np. Profil Zaufany, elektroniczny podpis kwalifikowany, token czy certyfikat KSeF. W związku z powyższym w przypadku śmierci podatnika (osoby fizycznej) nie będzie możliwe uwierzytelnienie się w KSeF ww. narzędziami, które należały do osoby zmarłej. Informacje w zakresie śmierci podatnika (osoby fizycznej) KSeF będzie pozyskiwał z CRP KEP. Założenie to dotyczy wyłącznie uwierzytelnienia w KSeF osób fizycznych i nie dotyczy podmiotów niebędących osobami fizycznymi.

Uprawnienia nadane przez zmarłego podatnika przed śmiercią, innym osobom fizycznym lub podmiotom z chwilą śmierci nie zostaną usunięte z systemu.

4.2. Likwidacja działalności gospodarczej i jej zawieszenie

W przypadku likwidacji działalności gospodarczej lub jej zawieszenia nie będzie automatycznej blokady uwierzytelnienia lub dostępu do KSeF. Gdy osoba fizyczna zawiesi działalność lub zlikwiduje działalność gospodarczą w CEIDG, po likwidacji nadal będzie mogła uwierzytelnić się w KSeF, w tym między innymi posiadać dostęp do faktur wystawionych (sprzedażowych) i otrzymanych (zakupowych). Nie będzie także zablokowana możliwość wystawiania faktur w KSeF (np. z uwagi na potencjalną możliwość prowadzenia działalności nierejestrowanej przez danego podatnika czy najem prywatny).

4.3. Przedsiębiorstwo w spadku

Przepisy umożliwiają przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą w CEIDG powołanie zarządcy sukcesyjnego, aby zabezpieczyć przyszłość swojej firmy i pracowników po

swojej śmierci. Powołanie zarządu sukcesyjnego jest również możliwe po śmierci przedsiębiorcy. Zarząd sukcesyjny trwa maksymalnie 2 lata, a w wyjątkowych sytuacjach 5 lat, od śmierci przedsiębiorcy. Zarządca sukcesyjny posiada szerokie uprawnienia działając w zastępstwie zmarłego podatnika tj.

- posługiwanie się firmą zmarłego przedsiębiorcy z dodatkowym oznaczeniem „w spadku” i identyfikatorem podatkowym NIP osoby zmarłej,
- prowadzenie bieżących spraw przedsiębiorstwa²³.

Zgodnie z art. 49 ustawy o zarządzie sukcesyjnym²⁴ przedsiębiorstwo w spadku jest jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej, będącą podatnikiem podatku VAT. Oznacza to, że po śmierci podatnika prowadzącego działalność gospodarczą, uwierzytelnienie się w KSeF nie odbywa się już Węzłem krajowym, elektronicznym podpisem kwalifikowanym, tokenem czy certyfikatem należącym do osoby zmarłej. Przedsiębiorstwo w spadku nie ma już bowiem statusu osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą.

Możliwe jest wówczas złożenie przez przedsiębiorstwo w spadku, zawiadomienia ZAW-FA, podpisanego przez osobę uprawnioną do reprezentowania przedsiębiorstwa (zarządcę sukcesyjnego) i wyznaczenie osoby fizycznej uprawnionej do korzystania z KSeF. Tak wyznaczona osoba może uwierzytelić się w KSeF w kontekście NIP identyfikatora podatkowego przedsiębiorstwa w spadku (czyli jednocześnie NIP osoby zmarłej) np. swoim Profilem Zaufanym lub elektronicznym podpisem kwalifikowanym. W razie potrzeby uprawniona w ZAW-FA osoba fizyczna może nadać uprawnienia do korzystania z KSeF na rzecz innych osób fizycznych lub podmiotów (w sposób elektroniczny). Należy jednak wskazać, że po śmierci podatnika – osoby fizycznej i ustanowieniu zarządu sukcesyjnego w dalszym ciągu będą działały uprawnienia nadane przez podatnika innym osobom fizycznym i podmiotom.

4.5. Przekształcenie, połączenie, podział spółek

Biorąc pod uwagę różnorodność sytuacji mogących wystąpić tj.:

- przekształcenia spółek (zmianę formy prawnej),
- łączenie kilku spółek w jedną,
- podział jednej spółki na kilka odrębnych spółek,

²³ Więcej informacji można znaleźć na stronie: <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/004437>.

²⁴ Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170).

warto podkreślić, że KSeF nie będzie blokował uwierzytelnienia w kontekście spółek, które takim przekształceniom, połączeniom lub podziałom uległy. Nawet jeśli dana spółka zostanie wchłonięta przez inną spółkę, możliwe będzie nadal uwierzytelnienie w KSeF w kontekście spółki wchłoniętej.

Podobnie w przypadku likwidacji spółki – możliwość uwierzytelnienia się w jej kontekście nie zostanie automatycznie zablokowana z uwagi choćby na konieczność posiadania dostępu do wystawianych (sprzedażowych) i otrzymanych (zakupowych) faktur do czasu upływu przedawnienia.

Spis grafik

Grafika 1. Nagłówek oraz cz. A zawiadomienia ZAW-FA.....	64
Grafika 2. Cz. B zawiadomienia ZAW-FA.....	66
Grafika 3. Cz. C zawiadomienia ZAW-FA.....	67
Grafika 4. Cz. D zawiadomienia ZAW-FA.	68
Grafika 5. Cz. E zawiadomienia ZAW-FA.	69

Spis przykładów

Przykład 1. Metody oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej.....	28
Przykład 2. Metody uwierzytelnienia oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej.....	29
Przykład 3. Metody uwierzytelnienia oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku podmiotu niebędącego osobą fizyczną.....	29
Przykład 4. Metody uwierzytelnienia oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku podmiotu niebędącego osobą fizyczną.....	29
Przykład 5. Metody uwierzytelnienia oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku samofakturowania.....	30
Przykład 6. Metody uwierzytelnienia oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku samofakturowania z podmiotem UE.....	30
Przykład 7. Metody uwierzytelnienia oraz kontekst uwierzytelnienia w przypadku jednostek wewnętrznych.	30
Przykład 8. Zgłoszenie danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanego podpisu elektronicznego.....	33
Przykład 9. Zgłoszenie danych unikalnych powiązanych z certyfikatem kwalifikowanej pieczęci elektronicznej.	35
Przykład 10. Sposób generowania tokenów i zarządzania tokenami w spółce.	36
Przykład 11. Sposób generowania tokenów i zarządzania tokenami przez osoby fizyczne i spółki.....	37
Przykład 12. Generowanie tokenów przez osobę fizyczną.	39
Przykład 13. Wpływ zmiany zakresu posiadanych uprawnień na token.	40
Przykład 14. Określenie daty ważności certyfikatu KSeF (we wniosku wskazano datę początkową).....	44
Przykład 15. Określenie daty ważności certyfikatu KSeF (we wniosku nie wskazano daty początkowej).	44
Przykład 16. Określenie daty ważności certyfikatu KSeF (we wniosku nie wskazano daty początkowej).	44
Przykład 17. Sposób generowania certyfikatów KSeF i zarządzania certyfikatami w spółce.....	47
Przykład 18. Sposób generowania certyfikatów KSeF i zarządzania certyfikatami w spółce.....	48
Przykład 19. Działanie systemu przy przekroczeniu maksymalnej liczby żądań wydania certyfikatów KSeF.....	49
Przykład 20. Wpływ zmiany zakresu posiadanych uprawnień na ważność certyfikatu KSeF.	49

Przykład 21. Potwierdzenie (w formie e-mail) wprowadzenia danych z zawiadomienia ZAW-FA do systemu.	61
Przykład 22. Elementy potwierdzenia e-mail.	62
Przykład 23. Potwierdzenie (w formie e-mail) wprowadzenia danych z zawiadomienia ZAW-FA do systemu.	63
Przykład 24. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień w modelu standardowym.	71
Przykład 25. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień w modelu standardowym.	72
Przykład 26. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień w modelu standardowym.	73
Przykład 27. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień w modelu standardowym.	73
Przykład 28. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień w ramach uprawnień nadawanych w sposób pośredni.	75
Przykład 29. Skutki odebrania uprawnień pośrednikowi.	78
Przykład 30. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień z wykorzystaniem IDWew.	80
Przykład 31. Identyfikator wewnętrzny dla osób fizycznych.	83
Przykład 32. Przykładowy przebieg procesu nadawania uprawnień z wykorzystaniem IDWew.	86
Przykład 33. Skutki odebrania uprawnień pośrednikowi.	90

Spis schematów

Schemat 1. Rodzaje certyfikatu KSeF.....	43
Schemat 2. Nadawanie uprawnień poprzez zawiadomienie ZAW-FA.....	58

Spis tabel

Tabela 1. Harmonogram wdrożenia KSeF.	13
Tabela 2. Metody uwierzytelnienia w KSeF w podziale na formę prawną podmiotu.	26
Tabela 3. Porównanie cech tokenów i certyfikatów KSeF.	52

Rejestr zmian

Rozdział/strona	Opis zmiany
Luty 2026 r. cz. I	
Słownik pojęć (str. 4)	Aktualizacja zapisów w pkt j i k, w związku z publikacją w Dzienniku Ustaw rozporządzeń wykonawczych dot. KSeF.
Wstęp (str. 7)	Uzupełnienie treści o informacje dot. możliwości umówienia wizyty w urzędzie skarbowym w celu uzyskania pomocy na temat KSeF.
1.2. (str. 13)	Uzupełnienie Tabeli nr 1 o informacje dot. udostępnienia środowiska przedprodukcyjnego (Demo) API KSeF 2.0 oraz wersji przedprodukcyjnej (Demo) Aplikacji Podatnika KSeF 2.0.
1.2. (str. 16-17)	Aktualizacja i uzupełnienie treści dot. wyłączeń z KSeF w zakresie czynności wymienionych w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń z KSeF.
1.2. (str. 24)	Aktualizacja zapisów dot. udostępnionej wersji testowej i przedprodukcyjnej (Demo) środowisk API KSeF 2.0 i Aplikacji Podatnika KSeF 2.0.
2. (str. 26), 2.2. (str. 32-33), 2.3. (str. 34)	Dostosowanie zapisów do treści opublikowanego rozporządzenia w sprawie korzystania z KSeF.
2.3. (str. 35)	Poprawienie omyłki pisarskiej w przykładzie nr 9.
2.4.6. (str. 38)	Dodanie informacji dot. możliwości generowania tokenów w MCU.
2.5.2. (str. 43)	Aktualizacja informacji dot. zasad wnioskowania o certyfikat KSeF.
2.5.3. (str. 44-45)	Poprawienie omyłki pisarskiej w przykładzie nr 16.
3.2.3. (str. 59)	Aktualizacja zapisów dot. zasad składania zawiadomienia ZAW-FA w sposób elektroniczny.

3.2.3. (str. 63-70)	Zmiana grafik przedstawiających zawiadomienie ZAW-FA na wersje wynikające z opublikowanego rozporządzenia w sprawie korzystania z KSeF. Dostosowanie zapisów do treści opublikowanego rozporządzenia w sprawie korzystania z KSeF. Zmiana zapisów w zakresie możliwości składania zawiadomienia ZAW-FA przez pełnomocnika ogólnego.
3.3.1. (str. 74-78), 3.3.2. (str. 84-90)	Korekty redakcyjne treści dot. uprawnień nadawanych w sposób pośredni.
3.3.2. (str. 79)	Uzupełnienie informacji dot. zakresu uprawnień posiadanych przez administratora jednostki wewnętrznej.
4. (str. 91-93)	Dodanie rozdziału 4. Uwierzytelnienie oraz uprawnienia w KSeF w kontekście różnych form zaprzestania lub przekształcenia prowadzonej działalności gospodarczej.
Cały dokument	Korekty stylistyczne, redakcyjne oraz interpunkcyjne.
Luty 2026 r. cz. II	
1.2. (str. 21) 2. (str. 25-29) 2.1. (str. 31) 3.2.1. (str. 57)	Aktualizacja informacji dot. metod uwierzytelnienia (Węzeł krajowy).
3.2.3. (str. 59)	Aktualizacja informacji dot. sposobu składania ZAW-FA w e-Urzędzie Skarbowym (formularz interaktywny).